Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړنې:

|||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتــاب نــوم : (تعليم الاسلام) ديني ښوونې

ليــکـــــــــوال : مفتي کفايت الله رحمه الله

ژبــــــــــاړه : حبيب الله قاسمي

کـــــــمـــــپـــــوز : محمدابراهيم نبيل

دچــاپ کــال : 1383 ل تله، 2004 ستمبر

دچــاپ ځــای : لاهور – پاکستان

خــپــروونــکــي : نفيس علمي ټولنه اکوړه خټک دارالعلوم حقانيې ته مخامخ دسيد احمدشهيد مکتبي ترڅنګ

تليفون : 0092-3335199088 _ 0092-3005778253

دمــونــدلــو درکــونــه:

پيښور: سرحد بك ايجنسي خيبربازار، دانش کتابخانه ډهکي نعلبندي ، مکتبه روضۍ القرآن ، مکتبه رشيديه ، قصه خوانی ، مکتبه سيداحمد شهيد اکوړه خټك.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ:

دخپل ځورېدلي او نیمه خوا اولس هغو کمکیانو ته!

چې زیاتره یې له لیك لوست بې برخې دي او برخمن یې بیا له دیني ښوونو محروم دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپرندو يې ټولنې ياد ښت

موږ له وړکتوبه خپلو کمکيانو ته داخبره ورزده کوو چې : داسلام بناوې (ارکان) پنځه دي ، ستاسې په لاس کې کتاب په همدې هکله څه دپاسه (670) پوښتنې په ډيره ساده اوداسې روانه ژبه ځوابوي چې راښکون لري او ديني پوهه تاندوي.

په اوس وخت کې زمونږ دکمکيانو اوځوانانو له ديني ښوونو ناخبري اوله هغو سره لاپروايي پټه خبر نه ده ، ځکه خو دامهال ددغه ځېر کتابونو لوستل ، کمکيانو اوځوانانوته ترپخوازيات اړين اوارزښتمن ښکاري.

کوچنيانواولويانوته دزده کړې اولوست لپاره دپښتو داوسني ليکدود له معيارسره سم ددينې کتابونو برابرول دنفيس علمي ټولنې (چې يوه آزاده، ناپيلې، اسلامي، علمي اوفرهنګي ټولنه ده) ترټولوستره هيله ده، بلکې دهمدې موخې دلاسته راوړلو په مقصديې دبنسټ ډبره ايښودل شوې ، زمونږ هيله له ميندو، پلرونو اومشرانو څخه داده چې داکتاب پر خپلو کمکيانو نه يواځې ولولي بلکې داملا په ډول يې پرې هم وليکي، ځوېې له يوه پلوه املا زده شوي وي اوله بل لوري به يې دکتاب ديني مسئلې په ذهن کې دژوند ترپايه ناستې وي، همداهيله مو دافغاني مکتبونو اوليسوله مشرانو څخه هم ده چې نوموړی کتاب په خپل نصاب کې داخل کړي.

ټولنه له تاسې سره ژمنه کوي چې په نږدې راتلونکي کې به (که خدای کول) ددې لړۍ يو بل کتاب د (ديني ښوونه) په نامه چې څو تنو افغاني علماوو دوه لسيزې دمخه په ګډه دسرړو اوميرمنو لپاره ليکلی اودعقايدو، عباداتو اواخلاقو دری بيلابيلې ګټورې برخې لري له نويو زياتونو اوسمونو سره يو ځای خپورکړي.

دیادولو وړ ده چې ټولنې دغه ځېر دنوروګټورو کتابونو دژباړې ترڅنګ د (معارف القران) تفسير په ژباړه هم لاس پورې کړی ، اوس نوداهرڅه په تاسې کيږي چې څومره په خپلو لورينو، رغوونکو لارښوونو دټولنې کارونه تاند اوچټک ساتئ، په تلو تلو کې له ټولو هغودوستانو اوملګرومننه کوو چې ددې کتاب په بشپړولو اوخپراوي کې يې راسره زيار ايستلی، په ځانګړې توګه دسعودي عربستان له مسافرورور الحاج عبدالحنان نه يو جهان مننه کوو چې ددې کتاب دخپرولولپاره يې ټولنې ته په ورين تندي پور ورکړ.

سوکاله اونيکمرغه اوسئ!

دنفيس علمي ټولنې له خوا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيرى

تعليم الاسلام يا (ديني ښوونې) دمولانا مفتي کفايت الله صاحب هغه اثردی چې دهند په نيمه وچه او ورته څېرمه پرتو نورو هيوادو پاکستان اوافغانستان کې يې شهرت ترهرچارسيدلی ، اوس دپښتو ژبې ته په نوې بڼه ژباړل شوی ،دنفيس خپروندويه علمي ټولنې له خوا خپورشوی

کتاب په عام ډول هرچاته اوپه خاص ډول نوي ځوان کول ته ډيرګټور دی چې په ډير ساده او روان انداز کې دژوند په هره برخه کې ټول ضروري احکام دسوال اوځواب په بڼه له ځان سره لري ، دغو ارزښتونو ته په پام سره ميندو اوپلرونو ته ښايي چې ددينې مسؤليت له مخې يې پرخپلو اولادونو هلکانو اوانجونو دلوستلو ګټورې پايلې اونېکمرغه راتلونکې ولوروي .

(ديني ښوونې) له پورته ښېګڼو سره سره له نني مروج اوښکلي صحافت څخه هم بې برخې نه دی . چې ترډيره حده دپښتو ليکدود په معياربرابردی.

يو نامتو هندی ليکوال ددې کتاب دارزښت په اړه ليکي

اّه ..! په رښتياهم خدايه ! مورِ درته ګرم يو اولادونه او تنکی ځوان نسل مودخپلې لاپروايي له امله له ديني ښوونوبې برخې اوناخبره دی، په رڼو سترګو يې وينو چې ورځ تربلې د خپل خواږه پيغمبر له لارې سره نابلده کيږي اوپه نورو لاروسردې اودتعجب ځای خودادی چې لاهم دډيروپلرونو، ميندو اومشرانو سرددينې ښونوپه ارزښت اواړتيا خلاص نه دی.

خوږوميندو! پلرونو! اومشرانو!......که چيرته نن هم دخپلو اولادونو ددينې روزنې غم ونه خورو بيابه يې کله او څه وخت خورو ؟ .... راځئ ګرانو ! .... خپل کمکی ځوان نسل ستاسې په لاس کې کتاب په لوستلوددين له ضروري احکامو خبر کړو اوکه چيرته ددې کتاب يوه يوه کرښه پرې داملاپه ډول وليکیْ يو خو به يې املا زده شي له بلې خوا به يې ددې کتاب هره مسئله دژوند ترپايه په ذهن کې ناسته وي اودتجربې خبره ده چې ددغه ډول بزرګانو په لاس کښلي کتابونه که چيرته په مــاشومانو و لــوستل شي په آّينــده کې يې له ديني بې لاری (انحراف) ژغوري ....."

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی برخه

بســـــم الله الرحــــمن الــــــرحـــيم

نحمدالله العلى العظيم ونصلي على رسوله الكريم:

پـوښتـــنه :ته څوك يې ؟

ځــــواب :مسلمان.

پـوښتـــنه :د مسلمانانو د مذهب (دين) نوم څه دی ؟

ځــــواب :اسلام.

پـوښتـــنه :اسلام څه ښونه کوي ؟

ځــــواب :اسلام داښوونه کوي چې : خدای تعالی یودی دبندګۍ لايق يواځې هغه دی ، حضرت محمد ﷺ دالله تعالی بنده او رسول دی، قران کريم دخدای تعالی کتاب دی، اسلام رښتينی دين دی،د دنيا او اخرت ټولي ښېګنې اونېکي خبر ي اسلام ښايي.

پـوښتـــنه : داسلام کلمه کومه ده ؟

ځــــواب :داسلام کلمه داده :

لااِلـهَ اِلااللهُ مـُحَمّـَدٌ رَّسُولُ اللهِ

ژباړه : له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدﷺدالله ﷺ رسو ل دی ، دې کلمې ته کلمه طيبه اوکلمه توحيد وايي .

پـوښتـــنه :دشهادت کلمه کومه ده ؟

ځــــواب : دشهادت کلمه داده :

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّداًعَـبدُه و رَسُولُـه

زه شاهدي ورکوم چې دالله ﷺنه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه يو دی سيال نه لري، اوداشاهدي ورکوم چې محمد ﷺ يي بنده او رسول دی.

پـوښتـــنه :ايمان مجمل کوم دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :ايمان مجمل دادی :

امـنتُ بـالله كـماهو باسـمائـه وصفاته، وقبلتُ جـميع احكامه

ايمان مې راوړی (باور اويقين مې کړی) پرالله باندې لکه څرنګه چې خدای تعالی هغسې دی اود هغه په هغه نومونواو صفتونو باندې مې ايمان راوړی ، اوما يې ټول حکمونه منلي دي.

پـوښـتــــنه :ايمان مفصل کوم دی ؟

ځـــــواب :ايمان مفصل دادي :

اَلْمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائکتـهِ وَكُتُبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـيَومِ الاَخِـرِ وَالقَـدرَ خَـيرِهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَعـالی وَالبَعثِ بَعدِ الـمَوت

ايمان مې راوړی پرالله باندې پرملائکويې، اوپرکتابونويې او د هغه پررسولانو، دقيامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرګ وروسته پرژوندي کېدو باندې .

پـوښـتــــنه :تاسې چا پيداکړي يئْ ؟

ځـــــواب :موږ، زمونږ موراوپلار، اسمانونه، ځمکې او ټول مخلوق خدای تعالی پيداکړي .

پـوښـتــــنه :خدای تعالدنيا له څه شي نه پيداکړه ؟

ځـــــواب :په خپل قدرت اوحکم سره يې پيداکړې ده.

پـوښـتــــنه :کـوم خلك چې الله تعالی نه مني هغوی ته څه وا يي ؟

ځـــــواب : هــغوی ته کافران وايي .

پـوښـتــــنه :کوم خلك چې له الله تعالی نه پرته دنـورو شيانو عبادت کوي اويادوه دری خدايان مني هغوی ته څه وايي؟

ځـــــواب :داسي خلکوته مشرکان او کافران وايي .

پـوښـتــــنه : مشرك ببنل کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :نه ! مشرك نه ببنل کـيږي ، هغه به تل ترتله په تکليف او عذاب کې وي .

پـوښـتــــنه:حضرت محمد څوك وْ ؟

ځـــــواب :حضرت محمد دالله تعالی بنده ،دهغه رسول اوپيغمبر وْ مونږ يې امتيان يو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـتـــنه :زمونږ پیغمبر چیرې پیداشوی وْ ؟

ځـــــواب :دعربو په وطن کي دمکې معظمې یو ښار دي، په هغه کې پیداشوی وْ .

پـوښـتـــنه :دده مبارك دپلاراونیکه نومونه څه وه؟

ځـــــواب : دپلار نوم یې عبدالله او دنیکه نوم یې عبدالمطلب وْ .

پـوښـتـــنه :زموږ پیغمبر درتبې له لحاظه له نوروپیغمبرانولوی اوکه وړوکی دي ؟

ځـــــواب :زموږ پیغمبر په رتبه کې ترټولو پیغمبرانو ستر اود الله تعالی له ټول مخلوق نه لوی دي .

پـوښـتـــنه :حضرت محمد عمر چیرې تیرکړی وْ ؟

ځـــــواب :تردری پنځوسو (53) کالوپورې په خپل ښار، مکه معظمه کې واوسیده اوله هغه وروسته دالله تعالی له حکم سره سم مدینې منورې ته ولاړ ،لس (10) کاله یې هلته تېر کړل او د درشپیتو (63) کالو په عمر له دنیا څخه ولاړ .

پـوښـتـــنه :که چیرې یو څوك حضرت محمد نه مني هغه څرنګه دی ؟

ځـــــواب :څوك چې حضرت محمد دخداتعالی رسول نه بولي

هغه هم کافردی .

پـوښـتـــنه :دحضرت محمد دمنلو مطلب څه دی ؟

ځـــــواب :دحضرت محمد دمنلو مطلب دادی چې : سړی په دې یقین وکړي چې هغه دخدای تعالی رالیږل شوی پیغمبر دی اوپه دې یې عقیده وي چې دی مبارك له خدای تعالی نه وروسته ترټول مخلوق غوره دداوددده سره مینه ولري، دحکمونو پیروي یې وکړي

پـوښـتـــنه :داڅرنګه معلومه شوه چې حضرت محمد دخدای تعالی پیغمبردی ؟

ځـــــواب : داسې ښه ښه کارونه یې وکړل، اوداسې خبرې یې خلکوته وښودلې چې له پیغمبرپرته یې نه بل څوك ښوولای شي ، اونه یې کولای شي.

پـوښـتـــنه : داڅرنګه معلومه شوه چې قران کریم دخدای تعالی کتاب دی ؟

ځـــــواب :حضرت محمد فرمایلي دي چې قران کریم د الله تعالی کتاب دی او پر ما باندې یې نازل کړی .

پـوښـتـــنه : قرانکریم پر پیغمبر په یوه واراو که لیږ لیږ نازل شوی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : هوا! لیږلیږنازل شوی، کله یوایت، کله دوه،کله څلور آیاتونه اوکله هم بشپړسورت، څومره به چې ورته ضرورت وْ هغومره به نازلېده .

پـوښتـــنه : په څومره وخت کي ټول قران کريم نازل شو.؟

ځـــــواب :په درويشت (23) کاله کې.

پـوښتـــنه :قران کريم څه ډول نازليده ؟

ځـــــواب :حضرت جبرائيل ﷺ به راغی ده مبارك ته به يي آيت يا سورت تيراوه، ده مبارك به اوريده، يا داوه به يي ليکونکی به يې راوغوښت په هغه به يې وليکه .

پـوښتـــنه :ده مبارك خپله ولي نه ليکه ؟

ځـــــواب :ځکه چې دی مبارك " اُمي" وْ.

پـوښتـــنه : امي چاته وايي ؟

ځـــــواب :دچا چې ليك لوست زده نه وي هغه ته " امي " وايي که څه هم پيغمبر ﷺ په دنيا کي دچا څخه علم زده کړي نه وْ خو بيا هم خدای تعالی ده مبارك ته ترټول مخلوق نه زيات علم ورکړي وْ .

پـوښتـــنه : حضرت جبرائيل څوك وْ ؟

ځـــــواب : ملائيکه ده،پيغمبرانوته به يې دالله تعالی حکمونه راوړل .

پـوښتـــنه :مسلمانان دالله تعالی بندگي څرنگه کوي ؟

ځـــــواب :1ــ لمونځ کوي 2ــ روژه نيسي 3ــزکات ورکوي 4ــحج کوي .

پـوښتـــنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځـــــواب :لمونځ دالله تعالی دعبادت او بندگۍ يوه خاصه طريقه ده چې الله تعالی په قران کريم کې او رسول الله ﷺ په حديثونوکې مسلمانانوته ښودلي ده.

.پـوښتـــنه :دبندگۍ هغه طريقه څه ډول ده کومې ته چې لمونځ وايي ؟

ځـــــواب :په کور يا په جومات (مسجد) کې خلك دالله تعالی په وړاندې لاس په نامه دريږي قران شريف وايي دالله تعالی ستاينه کوي، دهغه لويي اوتعظيم بيانوي، اودهغه په وړاندې ټيټيږي ،سر په ځمکه ږدي، دهغه لويي او خپله عاجزي ښکاروي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـتـــنـه : خدای تعالی لمونځ کونکی په جومات کې ښه ويني اوکه په کورکې ؟

ځـــــواب :خدای تعالی ته لمونځ کونکی هر ځای ويني،په جومات کې وې اوکه په کورکې ، خو په جومات کې لمونځ کول ډير زيات ثواب لري.

پـوښـتـــنـه :له لمانځه مخکې چې خلك مخ لاسونه اوپښې مينځي هغه ته څه وايي ؟

ځـــــواب :هغه ته اودس وايي له اوداسه پرته لمونځ نه کيږي .

پـوښـتـــنـه :په لمانځه کې کوم لورته مخ کول پکاردي ؟

ځـــــواب :لويديز لور ته (کومې خواته چې لمر لويږي).

پـوښـتـــنـه : ولې په لمانځه کې دلويديزلورته مخ ګرځوو؟

ځـــــواب :دمکې معظمې په ښار کې دخدای تعالی کور چې کعبه يې بولې هغې ته مخ ګرځول ضروري دي (هغه زموږ دښار "دهلي" لويديز لورته ده)؛ ځکه خوخلك دلته دلويديځ لورته لمونځ کوي.

پـوښـتـــنـه :په لمانځه کې چې خلك کوم لورته دريږي هغه ته څه وايي؟

ځـــــواب : قبله ورته وايي .

پـوښـتـــنـه :په شپه او ورځ کې څو واره لمونځ کيږي ؟

ځـــــواب :په شپه اوورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض دی .

پـوښـتـــنـه :هغه پنځه وختونه کوم دي ؟

ځـــــواب:

_1دسهار(فجر) لمونځ چې دسهار په وخت له لمرختومخکې کيږي.

_2دماسپښين (ظهر)لمونځ: چې دزوال (دسيوري له له ماتېدو) نه وروسته کيږي .

_3دمازديګر(عصر) لمونځ: چې له لمر لويدو يو نيم يا دوه ساعته مخکې کيږي .

_4دماښام (مغرب)لمونځ: چې تر لمر لويدو وروسته کيږي.

_5دماخستن (عشاء)لمونځ: چې له لمر لوېدو يونيم يا دوه ساعته وروسته کيږي.

پـوښـتـــنـه :آذان څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــــواب :کله چې دلمانځه وخت راشي له لمانځه لږ مخکې يو سړي دريږي په زوره زوره داتوري وايي:

اللهُ اَکبـر اَللهُ اَکبـَر

خدای ډیرلوی دی خدای ډیرلوی دی

اَللهُ اَکبـَر اَللهُ اَکبـَر

خدای ډیر لوی ده خدای ډیرلوی دی

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلَـه اِلاّالله

شاهديورکوم چې دالله Y نه پرته بل هیڅ يو معبود نشته.

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلـَـهَ اِلاّاللهُ

شاهدي ورکوم چې دالله Y نه پرته بل هیڅ يو معبود نشته.

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحـَمـَّد رَسُـولُ الله

شاهدي ورکوم چې محمد eدالله Yرسول دی

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحـَمـَّد رَسُـولُ الله

زه شاهدي ورکوم چې محمد eدالله Yرسول دی

حَـيّ عَـلىالصَّـلاة حَـيّ عَلَى الصَّلاة

لمانځه ته راشئ لمانځه ته راشئ

حَـيّ عَلَـى الـفَلاح حَـيّ عَلَى الفَلاح

کامیابي ته راشئ کامیابي ته راشئ

اَلله اَکبـَر اللهُ اَکبـَر

خدای ډیر لوی دی خدای ډیر لوی دی

لااِلـــه الاّ الله

دالله نه پرته هيڅوک دعبادت لایق نشته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي الفاظو ته اذان وايي.

دسهار په آذان کې د حيّ على الفلاح نه وروسته الصلاۍ خير مّن النّوم (لمونځ له خوبه ښه دي) ويل کيږي.

پـوښـتــــنه :تکبير (اقامت) څه ته وايي ؟

ځـــــواب :کله چې لمانځه ته خلك دريږي نو دلمانځه له پيل کيدو مخکې يو سړي هاغه کلمې وايي کومې چې په اذان کې ويل کيږي، همدې ته اقامت اوتکبير وايي.

خوپه اقامت کې له حيّ عَلَى الفَلاح وروسته قـدقامت الصّلاۍ وه واري داذان کلمو زياتې ويل کيږي.

پـوښـتــــنه :څوك چې آذان يا تکبير وايي هغه ته څه وايي ؟

ځـــــواب :څوك چې آذان کوي هغه ته " موْذن" (اذان کونکی) اوڅوك چې تکبير وايي هغه ته " مکبر " (تکبيرويونکی)وايي.

پـوښـتــــنه :ډيرخلك چې په ګډه لمونځ کوي لمونځ ورکونکي ،لمونځ کوونکو اوهماغه لمانځه ته څه وايي ؟

ځـــــواب :کله چې ډيرخلك په ګډه لمونځ کوي هغه لمانځه ته دجمعې (جماعت) لمونځ وايي، لمونځ ور کوونکي ته امام اولمونځ کوونکو ته مقتديان وايي.

پـوښـتــــنه :څوك چې يواځې لمونځ کوي هغه ته څه وايي ؟

ځـــــواب :يواځې لمونځ کوونکي ته (منفرِد) وايي.

پـوښـتــــنه :داسې ځای ته چې خاص دلمانځه لپاره جوړوي اوخلك پکې لمونځ کوي څه بلل کيږي ؟

ځـــــواب :هغه ته جومات (مسجد) وايي.

پـوښـتــــنه :څوك چې جومات ته لاړ شي هلته بايدڅه وکړي ؟

ځـــــواب :په جومات کې دي لمونځ وکړي، قرآن شريف دې ووايي، يا دې يوه بل ذکر وکړي اويادې په ادب سره غلی کېني، په مسجد کې لوبې ، ټوپونه ، شور ، اوددنيا خبرې کول بد کاردی.

پـوښـتــــنه :لمونځ څه ګټې لري ؟

ځـــــواب : لمونځ ډيرې ګټې لري يو څو يې تاسو ته درښايو:

ـ1دلمونځ کونکي انسان بدن او کالي تل پاك او صاف وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_2له لمونځ کونکي څخه خدای تعالی خوښ او خوشحاله وي.

_3دلمونځ کونکي څخه حضرت محمد eهم خوښ اوخوشحاله وي.

_4لمونځ کونکي دخدای تعالی په نزد ښه وي.

_5دلمونځ کونکي سړي عزت خلك په دنیا کې هم کوي.

_6لمونځ کونکی له ډیرو گناهونو ساتلی وي.

_7لمونځ کونکی انسان خدای تعالی له مرگ وروسته په راحت کې کوي.

پـوښـتــــنه :په لمانځه کې چې کوم کلمات ویل کیږي ، د هغو نومونه اوهغه کلمات څه دي ؟

ځــــــواب :په لمانځه کې چې کوم کلمات ویل کیږي د هغو ټولو نومونه او الفاظ دادي :

تکبیر

الله اکبـر

خدای ډیر لوی دی.

ثــنـــــاء

سُبحَانَـكَ اللّـهُمَ وَبِحَـمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تَـعاَلَیَ جَـدُّكَ وَلاَ الَـهَ غَـیـرُكَ

ژباړه : ای الله ! ستاینه او ثنا یواځې ستاله پاره ده اونوم دې مبارك دی ، شان دې لوړ دی او پرته له تا بل معبود نشته.

تعـــــــوذ

اَعُـوذُ بِالله مِـنَ الّشَّیـطاَنِ الرَّجِیـم

ژباړه : زه خدای ته پناه وروړم چې له رټلي شیطانه مې وژغوري.

تــســـمیـه

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ژباړه : دهغه خدای په نامه شروع کوم چې لورونکی اومهربانه دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســـورت فـاتحـــه

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾
مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
﴿٥﴾ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

ژباړه :دټول عالم رب او پالونکي ته ثناده چې لورونکی اومهربانه دی ، دقیامت دورځې خاوند دی .

خدایه! یواځې ستا عبادت کوو اویواځې له تانه مرسته غواړو ، موږ ته نیغه(سمه)لار راوښیه، دهغولارچې تاپرې نعمتونه لورولي دي ، نه دهغو لارچې ته ورته قهربدلی یې ، اونه هم دبېلارو خلکو لار.

سورت کوثر

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

ای پیغمبره ! له شکه پرته مو کوثر(حوض) درکړی، خپل خدانته لمونځ اوقرباني کوه ، ستا دښمن بې نومه اوبې نښانه دی .

سورت اخلاص

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

ژباړه :ای پیغمبره! دوی ته ووایه چې خدای یو دی ، خدای بې نیازه دی ، نه له ده څخه څوک پیداشوي اونه دی له چا څخه پیداشوی ، اونه یې څوک سیال شته.

سورت فلق

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى
ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

ژباړه : ای پیغمبره ! په دعاء کې داسې ووايه : چې زه پناه غواړم په رب دسباځیرونکي ، له شره د مخلوق، اوله شره د تیارې شپې چې تکه توره شي اوله شره د پوکي کوونکو ساحرانو ښځو چې پوکول کوي په غوټو کې.

سورت الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ
ٱلنَّاسِ ﴿٣﴾ مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ ٱلَّذِى
يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿٥﴾
مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿٦﴾

ژباړه : ای پیغمبره !په دعاء کې داسې ووايه چې: پناه غواړم په رب دټولو خلکو ، په خاوند دټولوخلکو، په معبود دټولو خلکو ، له شره دهغه وسوسه اچونکي تښتېدونکي (شیطان)چې دخلکو په زړونوکې وسوسه اچوي ، دغه وسوسه اچونکي له پیریانو څخه وي ، اوکه له انسانانو څخه وي.

درکوع تسبیح

سُبحَـانَ رَبيِّ العَـظِيم

زما ستر رب ته پاکي ده.

دقومې (له رکوع څخه دولاړېدو) تسمیع

َسـمِعَ اللهُ لِـمَن حَمِـدَه

الله دثنا ویونکو ستاینه واورېده.

دقومې تحمید

رَبَّــنَا لَكَ الـحَــمدُ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربه ټولې ستاینې ستالپاره دي.

دسجدې (په ځمکه دسر کیښودو) تسبیح

سبُــحَن رَبيِّ الۡاَعـلَى

زما درب شان ډیر لوی دی.

تشهد (التحیاتٍ)

التّحِيّاتُ لِلّهِ وَالصَّلَوَاىِ وَالطِّيبَاتُ اَلسّلامُ عَلَيك اَيُّهـَاالنَبيُّ وَ رَحـمَىِ اللهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَلسَّلامُ عَلَينَا وَ عَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِـحِينَ، اَشَهَدُ اَن لاَ اِلهَ اِلالالَهُ وَاَشهَدُ اَنَّ مُـحَمَداً عَبدُه وَرَسُولُهُ.

ژباړه: ثنا اوستاینې خدای ته دي اوهم پاکې ، ای نبي! پرتا دې سلام ،دخدای رحمت اوبرکتونه وي . پرموږ اودخدای پرنیکو بنده ګانو دې سلام ي ، شاهدي ورکوم چې بې له خدایه بل معبود نشته او شاهدي ورکوم چې محمد e دخدای بنده اورسول دی .

درود شریف

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُـحَمَدٍ وّعَلَى آلِ مُـحَمَّدٍ كَـمَا صَلَّيتَ عَلَى اِبرَاهِـيمَ وَعَلَى آلِ اِبرَاهِـيمَ اِنَّكَ حَـمِيدٌ مَّجِـيد، اَللّهُمَ بَارِك عَلَى مُـحَمَّدٍ وَّعَلَى آلِ مُـحَـمَّدٍ كَـما بَارَكـتَ عَلَى اِبرَاهِـيمَ وَ عَلَى آلِ البِرَاهِـيمَ اِنَّكَ حَـمِيـدٌ مَّجِـيدٌ.

ژباړه: یا الله ! پرمحمد eاودهغه پرکورنۍ رحمت ووروه ، لکه پرابراهیم u اودهغه پرکورنۍ دې چې لورولی وْ ، بیشکه ته ستایلی اولوی یې . یا الله ! پرمحمد e اودهغه پرکورنۍ برکتونه واوروه ، لکه پرابراهیم u اودهغه پرکورنۍ دې چې ورولي وْ ، بیشکه ته ستایلی او لوی یې.

له درود وروسته دعاء

اَللّهُمَ رَبَّنَا آتِنَافِي الدُّنيَا حَسَنـىِ وَّفِي الآخِرَى حَسَنَىِ وَّقِنَا عَذَابَ النَّار

ژباړه :یا الله موږ ته په دنیا کې نعمت اوپه آخرت کې جنت راکړه اوددوزخ له اوره مو وساته.

په ځینو روایتونوکې دادعا هم راغلې ده:

اَللّـهُمَّ انيِّ ظَلَمتُ نَفـسِي ظُلماً كَثِـيراً وَّلاَيَغفِرُالذُّنُوبَ الا اَنتَ فَاغفِـرلِي مَغفِـرَىِ مِّن عِندِكَ وَارحَمـنِي اِنَّكَ اَنتَ الغَفُـورُ الـرَّحِيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : يا الله ما پرځان ډيرظلم کړی دی او بيشکه چې له تا پرته څوك گناوې ښنلی نه شي ، نو ماله خپل لوري وبښه،او راباندې ورحميږه بې شکه ته ښونکی اولوروونکی يې.

ســـــــــلام

اَلسَّـلامُ عَـلَيـكُم وَ رَحـمَۃِ اللهِ

پرتاسو دې سلام اودخدای رحمت وي.

له لمانځه وروسته دعاء

اَللّٰهُـمَّ اَنتَ السَّـلاَمُ وَ مِـنكَ السَّـلاَمُ تَبـاَرَكـتَ يَا ذَاالـجَـلالِ وَالاِكـرَام

ژباړه : يا الله! سلامتي ورکونکی يواځې هم ته يې او سلامتي ستا له لوري وي ، دډير برکت څښتن دلويي اوعزت خاوند يې.

دعاء قنوت

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَستَعِينُكَ وَنَستَغفِرُكَ وَنُمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيكَ وَنُثنِي عَلَيكَ الـخَير، وَنَشـكُرُكَ وَلاَنَكفُرُكَ، ونَـخلَعُ وَ نَترُكُ مَن يَّفجُرُكَ ،اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعبُدُ وَلَكَ نُـصَلِّي وَنَسجُدُ وَاِلَيكَ نَسعَى وَنَحفِدُ وَنَرجُوا رَحـمَتَكَ وَنَخشَى عَذاَبَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالكُفَّارِ مُلحِق

ژباړه :يا الله ! موږ له تانه مرسته غواړو ، اوله تانه ښنه غواړو اوپرتا ايمان لرو ، پرتا توکل کوو ، ستا غوره ستاينه کوو، ستا شکر ادا کوو، ستا ناشکرې نه کوو، له هغه چا سره پريکون اوداړيکو شلون کوو چې له تاسره پريکون کوي .

ياالله ! يواځې ستاعبادت اوستا لمونځ کوو، تاته سجده کوو، ستاپرلور پنا دروړو ، درمنډې وهو ، يواځې ستادرحمت هيله من يو ، ستاله عذابه ويريږو، اوبې شکه ستا عذاب کافرانو ته رسيدونکی دی .

داوداســــــه طـريـــقه

پـوښـتـــنه :اودس څه ډول کول په کاردی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــــواب : په پاك لوښي کې پاکې اوبه را واخله، پرپاك صاف او لوړ ځای کښينه، په اوداسه کې قبلې ته مخامخ کيناستل غوره دي ، خوکه چيرته مو که نه وه هيڅ زيان نه لري ، لستوڼي ترڅنګلو پورې پورته کړه، بيا بسم الله ووايه، اودواړه لاسونه ترمړوندو پورې ومينځه، بيادرى وارې په خوله اوبه ورغړوه، مسواك ووهه، که مسواك نه وي نوګوته په غاښوپورې وموښه ، بيا درى ځله پزې ته اوبه واچوه ، دچپه لاس په خچڼه ګوته پزه پاکه کړه ، درى ځله مخ ومينځه ، خو مخ ته په تيزي سره اوبه مه اچوه ، بلکې په کرارسره تندي ته اوبه واچوه اومخ ومينځه.

دويښتانو دشنه کېدو له ځايه نيولې دزنې تر لاندې برخې پورې ، اوديوه غوږ څخه تربل غوږ پورې مخ مينځل پکاردي ، بيا له څنګلو سره دري وارې دواړه لاسونه ومينځه ، لومړى ښى لاس درى وارې بيا چپه لاس درى وارې مينځل په کاردي .

بيا لاس په اوبو لوند کړه دسر مسح وکړه ، اود غوږو مسح وکړه ، بيا د ورمېږ (غاړه) مسح وکړه ، اويواځې يې يوځل کول په کاردي . درى ځله دواړه پښې له بيډيو سره ومينځه ، لومړى دښى بيا چپه پښې مينځل په کاردي .

دلـمـانـځـه طـريـقـه

پـوښـتـــنه :دلمونځ کولو طريقه څه ده ؟

ځـــــواب : دلمانځه دکولو طريقه داده چې:

کله چې اودس وکړې ، پاك کالى واغونده ، پرپاك ځاى قبلې ته مخامخ ودرېږه ، دلمانځه نيت وکړه ، دواړه لاسونه غوږوته يوسه او " الله اکبر" ووايه ،اوبيا لاسونه دنامه دغوټۍ لاندې داسې وتړه چې دښي لاس ورغوى دچپ لاس پرخپړه راشي .

په لمانځه کې په ادب سره ودرېږه يوې بلې خواته مه ګوره دالله تعالى لورته ځيراوسه ، لاسونه چې وتړې لومړى داثناء ولوله :

سُـبحَانَـكَ اللـّهُمَ وَبِحـَمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تـَعَالَى جَـدُّكَ وَلاَ اِلـَهَ غَـيـرُك

بيا تعوذ (اعـوذ بالله من الشّيطان الرّجيم) او تسميه (بسم الله الرّحـمن الرّحيم) او الحمد لله ولـوله ، الحمد لله چې کله خلاصه کړې، نو په کراره آمّين (خدايه زما دعا قبوله کړې) ووايه ، په دې پسې سورت اخلاص يا بل سورت چې ياد دې وي ووايه ، بيا " الله اکبر" ووايه رکوع ته کښته شه ، په رکوع کې ځنګنونه په دواړه ورغوو ونيسه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درکوع تسبیح (سُبحانَ ربيّ العظیم) دری وراه یا پنځه واره ووایه ، بیا تسمیع (سمِع اللهُ لمن حمده) هم ووایه ، بیا تکبیر ووایه اونیغ ودریږه ، تحمید (ربّنا لك الحمد) هم ووایه، بیا تکبیر ووایه ، سجدې ته داسې لاړشه چې لومړی دواړه څنګونه پرمځکه ولګوه، دواړه ورغوي کښېږده، پزه ، تندی اومخ مو باید ددواړو لاسو ترمنځ د سجدې پرځای وي ، دسجدې تسبیح (سبحان ربيّ الاعلی) دری یا پنځه وارې ووایه، بیا تکبیر ووایه اوله سجدې راپاڅه نیغ کینه ،تکبیر ووایه دوهمه سجده هم په همغه ډېر وکړه، بیاوایه پورته شه ، د ولاړېدو په وخت کې پرمځکه لاسونه مه لګوه .

په سجدو سره یو رکعت پوره شو او س نو دوهم رکعت پیل کړه ، بسم الله او الحمد لله ووایه او یو بل سورت هم ورسره ووایه ، بیا رکوع ، قومه اودواړه سجدې وکړه ، کېنه ، اول تشهد بیا درود شریف ووایه ، او بیا لومړی ښي لور، بیاچپ لورته مخ واړوه ، اوس نو دوه رکعته لمونځ پوره شو .

له سلام ګرځولو وروسته اَللّٰهُمَّ اَنتَ السَّلاَمُ وَمِنكَ السَّلاَمُ تَبَارَكتَ يَا ذَاالجَلاَلِ وَالاكرَام ووایه ، او لاس پورته کړه دعاء وکړه خو ډیر یې مه پورته کوه داسې چې تراوږو دې پورته شي دعا چې کله خلاصه کړې دواړه لاسونه پرمخ تېرکړه .

پوښتنه :ددوو سجدو په منځ کې اویا هم دتشهد د ویلو په حالت کې څه ډول کیناستل په کار دي ؟

ځواب : ښي پښه باید ولاړه اودګوتو مخ یې دقبلې لورته وي اوچپه پښه دې څملوه پرې کینه دناستې په حال کې دواړه لاسونه په څنګونو ایښودل پکاردي .

پوښتنه :دامام، مقتدي، اومنفرد (یواځې لمونځ کونکی) په لمانځه کې څه فرق دی ؟

ځواب : دامام، مقتدي اومنفرد په لمانځه کې لږ فرق شته ، یو فرق دادی چې : امام او منفرد دواړه په اول رکعت کې له ثنا وروسته اعوذ بالله او بسم الله او الحمدلله شریفه او سورت ټول پوره وایي ، اوپه دوهم رکعت کې هم بسم الله او الحمدلله شریفه اوسورت پوره وایي خو مقتدي به یواځې په لومړي رکعت کې ثنا وایي اونور په دواړو رکعتونو کې پټه خوله ولاړ وي .

دوهم فرق دادی چې : درکوع څخه دولاړېدو په وخت کې امام اومنفرد دواړه" سمع الله لمن حمده " وايي اومنفرد دتسمیع سره تحمید هم ویلای شي، خو مقتدي ته یواځې " ربنالك الحمد" ویل پکاردي .

پوښتنه :که لمونځ دری یا څلور رکعتي وي نو بیا څه ډول کیږي ؟

ځواب :دوه رکعته لمونځ خو باید همغسې وکړي څرنګه چې پورته تیر شو خوپه اوله قعده کې دې له التحیات اویاتشهد نه وروسته درود شریف نه وایي ، بلکې " الله اکبر" دې ووایي او پورته دې شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که لمونځ واجب یاسنت یا نفل وي نو پاتې دوه رکعته دې د مخکني دوو رکعتو نو په څېروکړي ، او که چیرې فرض وي نو په دریم اوڅلورم رکعت کې له " الحمدلله" نه وروسته دې سورت نه وایي ، اوپاته نوردې دهمغو پخوانیو دوو رکعتونو په څیر وکړي .

پـوښـتـنه :آیا سنت او یانفل لمونځ دري رکعته هم کیږي؟

ځـــواب : نه ! سنت یا نفل لمونځ دری رکعته نه کیږي دوه یاڅلور رکعته کیږي .

پـوښـتـنه :درکوع کولو سهي طریقه څرنگه ده ؟

ځـــواب :رکوع داسې باید وشي چې ملاله سر سره یو برابر وي ،داسې چې سر نه له ملالوړ اونه ټیټ وي ، او دواړه څنگلې باید له خېټې او تشیو نه لرې وي ، او ځنگنونه باید په خپړو ټینگ ونیسې.

پـوښـتـنه :دسجدې سهي طریقه څرنگه ده ؟

ځـــواب : سجده داسې پکار ده چې خپړې پر مځکه وي او مړوندونه اوڅنگلې دمځکې څخه پورته وي، نس (گیده) دې دورنو څخه لرې او لاسونه دپښو څخه جلا وي.

پـوښـتـنه :له لمانځه وروسته په گوتو باندې دشمیر په وخت څه ویل کیږي ؟

ځـــواب : " سبحان الله " (33)واره الحمدلله " (33)واره ، " الله اکبر" (33) واره ویل کیږي چې ډیر زیات ثواب لري .

اســـــلام کلــــمې

اولــه : کلـمـهٔ طـیبـه

لاإِلـهَ اِلااللهُ مُـحَمّـَدٌ رَّسُولُ اللهِ

له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeدالله Y رسو ل دی .

دوهــمه : د شـهادت کلــمـه

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّداًعَـبدُه و رَسُولُـه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : زه شاهدي ورکوم چې دالله Y نه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه یو دی سیال نه لري، اوداشاهدي ورکوم چې محمد e یې بنده او رسول دی.

دریـمـه : د تـمجـید کـلـمـه

سُبحَانَ اللهِ وَالـحَمدُللهِ وَلا اِلَهَ اِلااللهُ وَاللهُ اَکبَرَ وَلاحَولَ وَلا قُوَّیۃ اِلا بِاللهِ العَلي العَظِیم

ژباړه : خدای Y پاك دی ستاینې هغه لره دي له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، خدای Y لوی دی له ګناوو دساتنې اود نیکو کارونو دکولو توفیق یواځې هغه ورکوي هغه دلویي او شوکت څښتن دی .

څـلـورمـه : دتـوحیـد کلمـه

لااِلَهَ اِلااللهُ وَحدَهُ لاشَرِیكَ لَهُ، لَهُ المُلكُ وَلَهُ الـحَمدُ یُحیِی وَیُمِیتُ وهو حيّ ٌ لا یَمُوتُ اَبداً اَبداً ذُوالجَلالِ وَالاکرَامِ بِیَدِهِ الـخَیر وَهُوَ عَلَی کُلِّ شَيءٍ قَدِیر.

له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، سیال نه لري پاچاهي اوستاینې هغه لره دي، ژوندي کول اومړه کول یې په واك کې دي ، تل ترتله به ژوندی وي، دعزت اوشوکت څښتن دی او ښېګڼه یې په واك کې ده ، په هرڅه قادر دی.

پنـځـمـه کـلـمـه : د استـغـفا ر کـلـمـه

اَستَغفِرُاللهَ رَبِّي مِن کُلِّ ذَنبٍ اَذنَبتُهُ عَمَداً اَوخَطاً سِرّاً اَوعَلانِیَۃ وَاَتُوبُ اَلَیهِ مِنَ الذَّنبِ الذِي اَعلَمُ وَمِنَّ الذَّنبِ الذِّي لا اعلَمُ اِنَّكَ اَنتَ عَلّامُ الغُیُوبِ وَسَتَّارُ العُیُوبِ وغَفَّارُ الذُّنُوبِ وَلاحَولَ وَلاقُوَّیۃ اِلا بِاللهِ العَلّيِ العَظِیم.

ژباړه : زه له هغه ذاته بښنه غواړم چې زما خدای دی، له هرې هغې ګنا څخه چې په قصداویا مې په هېره سره کړې وي ، دهغه په دربارکې له هرې ګناڅخه چې ماته معلومه وي اویا نه وي توبه باسم

په تحقیق سره خدایه ! په پټو رازونو خبر یې ! دعیبونو پټوونکی، دګناوو بښونکی یې ! له ګناڅخه دساتنې اوښوکارونودکولو توفیق یواځې ته ورکوې! په تحقیق سره دلویي اوشوکت څښتن یې !

شپــږمــه : لـه کفـره دبـې زارۍ کلـمـه

اَللَّـهُمَّ اِنيِّ اَعُـوذُبِكَ مِنَ اَن اُشرِكَ بِكَ شَیاً وَاَنَا اَعلَمُ بِهِ وَاَستَغـفِرُبِكَ لِما لا اَعلَمُ بِهِ تُبـتُ عَنـهُ وَتَـبرات ُمِنَ الکُـفرِ وَالـشِركِ وَالکَـذِبِ وَالغِـیبَۃ وَالبِـدعَۃ وَالنَمِـیمَۃ وَ الفَـواحِشِ وَالبُهـتَانِ وَالـمعاصِي کُلِّهَا وَاَسلَمتُ وَاَقُـولُ لا اِلَهَ اِلاالله مُـحَمَّـدٌ رَّسُـولُ اللهِ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدايه ! زه پرتا پنا غواړم له دې څخه چې له تاسره بل څه سيال وګڼم اوزه پرې پوهيږي اوله هغه شرك څخه چې پرې نه پوهيږم خدايه تاته توبه باسم له هر كفر، شرك، درواغو، غيبت ، بدت، چغل خوري، سپكوسپورو، تور لګولو اوټولو ګناوو څخه، اوماايمان راوړى اووايم چې : له خداى تعالى نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeدالله Yرسو ل دى.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

لومــړی څــانـګه

تـعلیـم الایـمان

داسـلامي عــقایـدو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــیم

نحمدالله العلی العظیم ونصلي علی رسوله الکریم

پـوښــتنه :داسلام بنیاد پر څو شیانو ولاړ دی ؟

ځـــواب : داسلام بنیاد پر پنځو شیانو ولاړ دی.

پـوښــتنه :هغه پنځه شیان چې داسلام بنیاد پرې ولاړ دی کوم کوم دي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شیان دادي:

اول : کلمهْ طیبه یا کلمه شهادت مطلب دا چې په زړه سره منل اوپه ژبه یې اقرار کول.

دوهم : لمونځ کول.

دریم : زکات ورکول.

څلورم : دروژې په میاشت کې دروژې نیول.

پنځم : حج کول.

پـوښــتنه :کلمهْ طیبه کومه ده اومعنی یې څه ده ؟

ځـــواب :کلمهْ طیبه دادہ:

لاا له الاالله محمد رسول الله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مطلب يي دادي چې دالله تعالی نه پرته بل هيڅ څو ك دعبادت وړ نشته او حضرت محمد e دالله تعالی راليږلي رسول دی.

پـوښــتنه :دشهادت کلمه کومه اومعنی يي څه ده ؟

ځـــواب :د شهادت کلمه داده:

اشهـد انّ لاّ اله الاّالله واشهـد انّ مـحمّـداً عبده ورسـوله

او معنی يي ده چې: زه شاهدي ورکوم چې دالله تعالی نه پرته دعبادت وړبل هيڅوك نشته او شاهدي ورکوم چې حضرت محمد e دالله تعالی بنده اورسول دي.

پوښتنه : دکلمې دمعنااومطلب له پوهيدلوپرته يواځې يې په ژبه ويلوسره سړی مسلمانيدای شي ؟

ځواب : نه ! بلکې په معنا پوهيدل اوپه زړه سره يقين کول اوپه ژبه يې اقرار کول ضروري دي.

پوښتنه : په زړه سره يقين اوپه ژبه اقرار کولو ته څه وايي ؟

ځواب : ايمان وايي.

پوښتنه :گونگی چې په ژبه اقرار کولای نه شی هغه به څه ډول ايمان راوړي ؟

ځواب : دخدايي عذر له امله دهغه اشاره هم کافي بلله کيږي معنا داچې : هغه دې په اشاره سره داوښيي چې الله تعالی يو دی اوحضرت محمد eدخدای تعالی پيغمبر دی.

پوښتنه : دمسلمانانو لپاره پرڅو خبرو ايمان لرل ضروري دي ؟

ځواب : پراوو "7 "خبرو ، چې يادونه يې په ايمان مفصل کې راغلې:

اَمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائکتـهِ وَکُتُـبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـيَومِ الاَخِـرِ وَالقَـدَرَ خَـيرِهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَعـالی وَالبَعثِ بَعدِ الـمَوت

ايمان مې راوړی پرالله Y باندې پرملائکويې، اوپرکتابونويې او د هغه پررسولانو، دقيامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرگ وروسته پرژوندي کېدو باندې.

دخدای تعالی په هکله دمسلمانانوعقيده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : دخدای تعالیپه هلکه دمسلمانانو عقیده باید څه ډول وي ؟

ځواب : مسلمانان باید داعقیده ولري چې:

1-خدای تعالی یو دی.

2-یواځې همغه دعبادت اوبندګۍ وړ دی اوله هغه پرته دبندګۍ وړ بل هیڅوك نشته.

3-هغه سیال نه لري.

4-له هرڅه خبر دی هیڅ شی ترینه پټ نه دي.

5-دپوره طاقت اوقدرت خاوند دی.

6-ځمکه، آسمان، سپوږمۍ، لمر،ستوري، ملائکې،انسانان، پیریان، او لنډه داچې ټول جهان یواځې هغه Yپیداکړی اوهغه یې مالك دی

7-مرګ اوژوند دهغه له لورې دي، یعنې دټول مخلوق ژوند اومرګ دهغه په واك کې دي.

8-هغه Y ټول مخلوق ته روزي ورکوي.

9-خوراك، څښاك او خوب نه کوي.

10-تل وْ اوتل ترتله به وي.

11-هغه Y هیچا پیداکړی نه دی.

12-نه یې پلار شته نه زوی ، نه لور، نه ښځه ، اونه هم له چاسره دغه ډول خپلوي لري ، له دارنګه ټولو خپلولیو څخه پاك دی.

13-هرڅه ده ته محتاج دي، خودی هیچا ته محتاج نه دی اوهیڅ شي ته اړتیانه لري.

14-بې مثله دی هیڅ یو شی یې په څېر نه د ي.

15-له ټولو عیبونوپاك دی.

16-دمخلوق په څېر لاس، پښې، پزه او غوږونه نه لري.

17-ملایکې یې پیداکړي اوددنیا په بیلابیلو کارونویې ګمارلې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-18دخپل مخلوق دلارښوونې (هدايت) لپاره يې پيغمبران راليږلي، ځو خلکو ته رښتيني لار (دين) ور وښيي، ښې خبرې ورزده اوله بدو يې منع کړي.

ملا ئـکـې (فـرښتـې)

پـوښــتنه :ملائکې څوك دي ؟

ځـــواب :ملائکې دالله تعالی يو جلا مخلوق دي له نوره يي پيدا او زموږ له سترګوپنا دي نه نارينه او نه هم ښځينه دي، نه دخدای تعالی دحکم نافرماني او نه ګناه کوي، په کومو کارو يې چې مقرري کړي دي په هغو بوختې دي.

پـوښــتنه :ملائکې څومره دي ؟

ځـــواب :دملائکو شمير له خدای تعالی پرته بل هيڅ چاته معلوم نه دی هو! دومره موږ ته معلومه ده چې ملائکې ډيرې اوڅلور يکې مقربې اومشهورې ملائکې دي.

پـوښــتنه :مقربې اومشهورې ملائکې کومې دي ؟

ځـــواب :اول : حضرت جبرائيل u چې دالله تعالی کتابونه، احکام، اوپيغامونه به يې پيغمبرانو عليهم السلام ته راوړل.

دوهم: حضرت اسرافيل uچې دقيامت شپيلۍ به پوکي.

دريم: حضرت ميکائيل u چې دباران داورښت اومخلوق ته دروزي رسولو په کارو مقرره ده.

څلورم : حضرت عزرائيل u چې له مخلوق دارواوو(روح) په اخيستو مقرره ده.

دخـدای تـعـالـی کـتـابـونـه

پـوښــتنه :دخدای تعالی کتابونه څودي ؟

ځـــواب :دخداتعالی ډير زيات واړه اوغټ کتابونه پر پيغمبرانو عليهم السلام نازل شويدي، غټو ته يي کتابونه او وړو ته يې صحيفې وايي څلور کتابونه مشهوردي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :څلور مشهور آسماني کتابونه کوم کوم دي ؟ او په کومو پيغمبرانو نازل شويدي ؟

ځـــواب:

-1تورات : چې په حضرت موسى u نازل شوى.

-2زبور: چې په حضرت داوْ د uنازل شوي ده.

-3انجيل:چې په حضرت عيسى u نازل شوي دى.

-4قرآن کريم : چې په حضرت محمدeنازل شوي دي.

پـوښــتنه :صحيفې څومره دي او پرکومو پيغمبرانو نازلې شوي دي ؟

ځـــواب :دصحيفو شميره معلومه نه ده، خو يوڅه صحيفې پر حضرت آدم u اويوڅه پرحضرت شيث uاويوڅه پر حضرت ابراهيم u نازلې شويدي له دې پرته نورې صحيفې هم شته چې پرځينو نورو پيغمبرانوعليهم السلام نازلې شوي دي.

دخداى تعالى پيغمبران عليهم السلام

پـوښــتنه :رسول چاته وايي ؟

ځـــواب :رسول انسان اودخداى تعالى بنده وي خداى تعالى خپلو بندګانو ته دحکمونو رسولوله پاره ټاکلي وي، هغوى رښتيا ويونکي وي درواغ هيڅ کله نه وايي، ګناه نه کوي، دخداى تعالى په امرسره معجزې ښکاروي، پيغامونه يې په پوره ډول مخلوق ته رسوي کموالي او زياتوالي پکې نه کوي اونه هم هيڅ يو پيغام پټوي.

پـوښــتنه :دنبي معنا څه ده ؟

ځـــواب :دنبي معنا همداده چې هغه دخداى تعالى بنده اوانسان وي دالله تعالى حکمونه بندګانو ته رسوي رښتينى وي درواغ نه وايي، ګناه نه کوي، دخداى تعالى Yپه حکمونوکې کموالى او زياتوالى نه کوي او نه هم هيڅ يو حکم پټوي.

پـوښــتنه :دنبي اورسول تر منځ څه فرق شته ؟ اوکه دواړه يو شى دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :دنبي اورسول په منځ کې لږ فرق شته اوهغه داچې : رسول هغه پيغمبر ته وايي چې دخداى تعالى له لورې نوى شريعت اوكتاب ورکړل شوي ويو، اونبي هرپيغمبرته وايي ، نوى شريعت اوكتاب وركړل شوي وي اوكه نه داسې چې دمخكني شريعت او كتاب تابع وي.

پـوښـــتنه :آيا يو سړى په خپل كوښښ اوعبادت سره نبي كيدلي شي ؟

ځـــواب :نه ! بلكې هغه څوك نبي وي چې خداى تعالى يي نبي وګرځوي معنا داچې دنبي اورسول كېدل دانسان په كوښښ او ارادې پورې تړلي نه دي، بلكې دامرتبه دخداى تعالى له لوري وركول كيږي.

پـوښـــتنه :درسولانو اونبيانو شمير څومره څه دى ؟

ځـــواب :دنيا ته ډير رسولان اونبيان راغلي دي خو دهغوي پوره شميره يواځې خداى تعالى ته معلومه ده، خو مونږ اوتاسو بايد دا عقيده ولرو چې دخداى تعالى ټول رسولان هرڅومره چې وي برحق اوريښتيني دي.

پـوښـــتنه : لومړنى پيغمبر څوك وْ ؟

ځـــواب :تر ټولولومړى پيغمبر حضرت آدم u دي.

پـوښـــتنه :تر ټولو وروستى پيغمبر څوك دي ؟

ځـــواب :ترټولو وروستى اوآخري پيغمبر حضرت محمد eدي.

پـوښـــتنه :له حضرت محمد e وروسته به بل پيغمبر راځي اوكه نه ؟

ځـــواب :نه! ځكه چې پيغمبري اونبوت پر حضرت محمد مصطفى e پاى ته ورسيده له ده مبارك وروسته ترقيامته پورې هيڅ يو نبي نه راځي، له ده مبارك وروسته چې څوك دپيغمبري دعوه كوي هغه درواغجن دى.

پـوښـــتنه :په رسولانو كې ترټولو غوره (افضل) رسول څوك دى ؟

ځـــواب :زمونږ پيغمبر حضرت محمد e په ټولو نبيانو او رسولانو كې غوره او لوى دى ، دى كه څه هم دخداى تعالى بنده او اطاعت كونكى دى خو له دخداى تعالى وروسته په مخلوق كې ترهرچا دده مبارك مرتبه زياته ده.

دقيامت بيان

پـوښـــتنه :دقيامت ورځ كومې څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :دقيامت هغې ورځي ته وايي په کومه کې به چې ټول انسانان او حيوانان مړه کيږي، اوټوله دنيا به له منځه ځي، غرونه به دپمبوو دګلانو په څېر په هوا کې والوزي ستوري به ټوټه ټوټه شي لاندې به راولوېږي، لنډه داچې هرشی به زره زره او له منځه ولاړشي.

پـوښـــتنه :ټول انسانان اوحيوانان به څرنګه مړه کيږي ؟

ځـــواب :حضرت اسرافيل u به شپيلۍ پوه کړي د شپيلۍ آّواز به يې دومره "ويروونکی" اوسخت وي چې له هيبت به يې ټول خلك مړه اوهر شی به زره زره او فنا شي.

پـوښـــتنه :قيامت به څه وخت وي ؟

ځـــواب :قيامت راتلونکی دنخو ټاکلی وخت يې له الله تعالی پرته هيچاته معلوم نه دی، هو ! دومره معلوم دي چې دجمعې په ورځ دمحرم په لسمه نيټه به وي اوزمونږ پيغمبر eځينې نښانې يې ښودلې دي هغو ته که وکتل شي معلوميږي داچې قيامت نږدې دی.

پـوښـــتنه :دقيامت نښانې کومې دي ؟

ځـــواب :پيغمبر eفرمايلي دي چې:

-1کله چې په دنياکې ګناوې زياتې شي.

-2خلك دخپل مور او پلار نافرمانه شي اوپرهغوی سختي پيل کړي.

-3په امانت کې خيانت پيل شي.

-4سندرې غږول، رقص، اوسرود زيات شي.

-5وروستي خلك مخکنيو بزرګانو ته بد ويل پيل کړي.

-6بې علمه اوکم عمله خلك مشران شي.

-7شپانه اودټيټې درجې خلك لوړ لوړ عمارتونه جوړول پيل کړي.

-8ناپوه خلکو ته غټې چوکۍ په لاس ورشي، نو په دې پوه شه چې قيامت نږدې دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتقدير بيان

پـوښــتنه :تقدير څه ته وايي ؟

ځـــواب :دهرې خبرې او هرشي دښه اوبد اندازه چې له پخوانه دخدای تعالی په علم کې ټاکلې شوې اودهرشي له پيداکيدو دمخه خدای تعالی ته معلومه وي ، دالله تعالی همدې علم او اندازې ته تقديروايي ، هيڅ يوښه اوبد شی دالله تعالی له علم او اندازې څخه دباندې نه دی.

لـه مـرگ وروستــه بيــا ژونـدي کېـدل

پـوښــتنه :له مرگه وروسته دبياژوندي کيدلو مطلب څه دی ؟

ځـــواب :کله چې دقيامت په ورځ ټول شيان له منځه ولاړ شي اسرافيل u به دوهمه شپيلۍ پوه کړي چې په دې سره به بيرته ټول شيان او انسانان راژوندي شي ، د حشر په ميدان کې به ټول مخلوق دالله تعالی درانه حضورته وړاندې شي ، حساب به اخستل کيږي ، دښو اوبدو کارو بدله به ورکول کيږي ، په کومه ورځ چې داکارونه ترسره کيږي هغې ورځې ته "يوم الحشر" (دجمع کيدو ورځ)، "يوم الجزا" او "يوم الدين" (بدلي ورکولو ورځ)، او"يوم الحساب" (حساب ورځ) وايي.

پـوښــتنه :په ايمان مفصل کې چې دکومو اوو (7) شيانو يادونه راغلې په هغو کې که څوك يو يا دوه خبرې نه مني مسلمان بلل کيدای شي اوکه نه ؟

ځـــواب :نه ! هيڅکله نه ، کله چې يوڅوك دالله تعالی کتابونه، ملائکې، دقيامت ورځ، تقدير، اوله مرگه وروسته بياژوندي کيدل نه مني مسلمان کيدلای نه شي.

پـوښــتنه :حضرت پيغمبر eداسلام بنياد پنځه شيان ښولي، په هغو کې خو دملائکو اودالله تعالی دکتابو ،دقيامت ، تقدير اونورو يادونه گ نه ده شوې ؟

ځـــواب :په هغو پنځو شيانو کې يوهم پرحضرت محمد eباندې دايمان راوړل دي اوکله چې يوڅوك پرحضرت محمد e باندې ايمان راوړي ، نوهغه به خامخا دده مبارك ټولې ښوولې خبرې مني ، اودالله تعالی کتاب کوم چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيغمبر eراوړی دی پرهغه به هم خامخا ايمان راوړي او ټولې هغه خبرې چې په ايمان مفصل کې يې يادونه راغلې دخدای تعالی له کتاب (قرآن کريم)اودپيغمبر eله ويناوو (احاديثو)څخه ثابتې شوې.

پـوښــتنه :که يوڅوك ددې ټولو خبرو په زړه سره يقين اوژبه سره اقرار وکړي ، خو لمونځ نه کوي او يازکات نه ورکوي يا روژه نه نيسي، يا حج نه کوسي هغه مسلمان دی ؟

ځــواب :هو ! مسلمان دی خو سخت ګناه ګار اودالله تعالی نه ياغي دی ، داسې مسلمان ته فاسق وايي ، دوی به لومړی دخپلو ګناوو په سزا رسول کيږي بيا به خلاصون مومي.

دوهـــمـــه څـــانـګه

دعـبــاداتـو ښـــوونـه

تعليم الارکان

داسلامي اعمـالو زده کړه

بســـم الله الرحــــمن الـــــرحـــيم

پـوښــتنه :اسلامي اعمال څه ته وايي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شيان پرکومو چې داسلام بنياد ولاړ دی چې لومړني ته يې ايمان وايي ، چې بيان يې تاسې داسلامي عقايدو ترعنوان لاندې په اوله څانګه کې لوستلی ، پاته څلور نور شيان (لمونځ، زکات، روژه او حج) دې واړو ته اسلامي اعمال وايي ، په همدې دويمه څانګه کې به لومړی تاسې دلمانځه بيان ولولئ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـمـونـځ

پـوښــتنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځــواب :لمونځ دالله تعالی دعبادت اوبندګۍ یوه غوره او جلا طریقه ده چې الله تعالی اودهغه رسول e بندګانو ته ښولې.

پـوښــتنه :له لمانځه مخکې دکومو شیانو کول ضروري دي ؟

ځــواب :له لمانځه مخکې اووه (7) خبرې ضروري دي ، چې له هغو پرته لمونځ نه کیږي همدې خبرو ته دلمانځه شرطونه او فرایض وايي.

پـوښــتنه :هغه اوه (7)خبرې کومې دي چې له لمانځه نه یې مخ ته کول ضروري دي ؟

ځــواب :اول :- دبدن پاکوالی، دوهم :- دجامو یا کالیو پاکوالی، دریم :- دلمانځه دځایپاکوالی، څلورم :- دعورت پټول، پنځم:- دلمانځه دوخت پېژندل، شپږم:- قبلې ته مخ کول، اووم:- نیت کول.

دلمانځه دلومړي شرط(پاکوالي) بیان

پـوښــتنه :دبدن پاکوالی څه ته وايي ؟

ځــواب :دبدن پاکوالی دادی چې هیڅ ډول پلتي اونجاست پرې نه وي.

پـوښــتنه :پلتي (نجاست) څو ډوله دی ؟

ځــواب : دوه ډوله ده : یوه حقیقي اودوهمه حکمي.

پـوښــتنه :حقیقي پلتي (نجاست) څه ته وايي ؟

ځــواب :هغه ښکاره پلتي چې په سترګو لیدل کیږي حقیقي نجاست بلل کیږي لکه : وړې بولې (متیازې)، غټې بولې ، وینې ، او شراب.

پـوښــتنه :حکمي نجاست څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :هغه پلتي چې په سترګو نه لېدل کيږي خو د شريعت د حکم له مخې ثابته شوې وي حکمي نجاست بلل کيږي لکه : بې اودسي، جنابت.

پـوښــتنه :دلمانځه لپاره له کوم ډول نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی ؟

ځـــواب :له دواړه ډوله نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی.

پـوښــتنه :حکمي نجاست څو ډوله دی ؟

ځـــواب :دوه ډوله دی : لومړی کمکی حکمي نجاست چې حد ث اصغر ورته وايي ، دوهم غټ حکمي نجاست چې حد ث اکبر او جنابت يې بولي.

پـوښــتنه :دکمکي حکمي نجاست څخه دبدن دپاکولو طريقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :له کمکي حکمي نجاست څخه بدن په اوداسه سره پاکيږي.

داوداسه بيان

پـوښــتنه :اودس څه ته وايي ؟

ځـــواب :کله چې سړی دلمانځه اراده وکړي ، نو په پاك لوښي کې دې پاکې اوبه را واخلي ، لومړی دې ترمړوندو پورې دواړه لاسونه ومينځي ، وروسته دې درې وارې په خوله اوبه ورغړوي ، مسواك دې ووهي ، بيا دې درې ځله پوزې ته اوبه واچوي او په کيڼ لاس دې پاکه کړي بيابه درې وارې مخ ومينځي ، وروسته دې درې واره دواړه لاسونه ترڅنګلوپورې ومينځي، بيا دې دسر او غوږو مسح وکړي ، بيابه دواړه پښې تر بيلديو ومينځي.

همدې ته اودس وايي چې دکولو طريقه يې تاسې د تعليم الاسلام په لومړی برخه کې لوستې ده.

پـوښــتنه :آيا په اوداسه کې داتولې خبرې ضروري دي ؟

ځـــواب :نه ! په اوداسه کې ځيني شيان ډيرضروري دي ، اوکه پريښودل شي اودس نه کيږي هغوته فرض وايي ،اوځينې خبرې بيا داسي دي چې په کولو سره يې ثواب زياتيږي ، او که پاته شي څه زيان نه لري چې همدې ته مستحب وايي.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو فرضونه دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :په اوداسه کې څلورفرضونه دي:

1. دمخ مينځل دسرد ويښتانو دشنه کېدو له ځايه نيولې دزنې ترلاندې برخې پورې ،د يوه غوږ له نرمۍڅخه نيولې دبل غوږ ترنرمۍ پورې دي.

.2ترڅنګلو ورې دواړه لاسه (لومړی ښی اوبيا چپ) پرمينځل

3. دسر دڅلورمې برخې مسح کول.

4. ددواړو پښومينځل ترښنګرو(ښېدېوپورې).

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو شيان سنت دي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې دیارلس (13) شيان سنت دي.

.1داوداسه نيت.

.2بسم الله الرحمن الرحيم ويل.

.3اول ترمړوندو دواړه لاسه مينځل.

.4مسواك وهل.

.5خوله مينځل.

.6دری وراه په کينې لاس پوزې ته اوبه اچول.

.7دږيرې خلالول.

.8دلاسو اوپښو د ګوتو خلالول.

.9هراندام (غړی)دری وراه مينځل.

.10دټول سر مسح، يعني لوند لاس پرسرتيرول.

.11ددواړو غوږو مسح کول.

.12په ترتيب سره داندامونومينځل.

.13پيوسته اودس کول داسې چې يواندام لا وچ شوی نه وي سمدستي بل اندام پرېمنځل شي.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څوشيان مستحب دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :په اوداسه کې پنځه (5)شيان مستحب دي:

.1له ښي اندام نه شروع کول ، چې ځينې علماې په سنتو کې شماري.

.2ورمېږ(غاړه) مسح کول.

.3دبل چاله کومك پرته اودس کول.

.4قبلې ته مخامخ کښيناستل.

.5پرپاك او لوړ ځای باندې اودس کول.

پـوښـــتنه :په اوداسه کې څو شيان مکروه دي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې څلور (4) شيان مکروه دي:

.1پرناولې ځای اودس کول.

.2په ښي لاس دپوزې پاکول.

.3په اوداسه کې دنيايي خبرې کول.

.4دسنت پرطريقې خلاف اودس کول.

پـوښـــتنه :اودس په څو شيانو سره ماتيږي ؟

ځـــواب :په اتو (8) شيانو سره اودس ماتيږي چې داوداسه نواقض يعني ماتوونکي ورته وايي:

.1غټې او وړې بولې کول، يا دهمدې دوو شرمځايونو څخه ديوبل شي وتل.

.2باد پريکېدل (دشاڅخه هوا وتل).

.3دبدن ديو ځايه څخه دوينې او نوونو بهېدل.

.4په ډکه خوله قی (کانگې)کول.

.5په پروتې اويا ډډه وهلو سره ويدېدل.

.6دناروغۍ او يا بلې وجې څخه بې هوښه کېدل.

.7ليونتوب.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

8.په لمانځه کې په زوره خندل.

دغسل بیـــان

پـوښـــتنه :دغټ حکمي نجاست (حد ث اکبراوجنابت) څخه دبدن پاکولو طریقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :بدن دحدث اکبر یا جنابت څگخه په غسل پاکیږي.

پـوښـــتنه : غسل څه ته وایي ؟

ځـــواب :ټول بدن مینځلوته وایي ، چې په شریعت کې جلا طریقه لري.

پـوښـــتنه :دغسل شرعي طریقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :دغسل کولو طریقه داده چې : اول دواړه لاسونه ترمړوندو پورې پریمینځي بیا استنجا وکړي ، اوله بدن څخه حقیقي نجاست لري کړي ، اودس وکړي بیا پربدن اوبه واچوي ، په لاس یې وموښي ، اوبیا پرې درى واره اوبه تیرې کړي، خوله کنگال اوپوزې ته به هم اوبه اچوي.

پـوښـــتنه : په غسل کې څو فرضونه دي ؟

ځـــواب : درى (3)فرضونه دي:

1. خوله منیځل.
2. دپوزې مینځل.
3. ټول بدن مینځل.

پـوښـــتنه : په غسل کې څو سنتونه دي ؟

ځـــواب : پنځه (5) ستونه دى:

1.ترمړوندو پورې دواړه لاسه مینځل.

2.استنجا کول، اودبدن پرکوم ځاى چې نجاست وي ، هغه لري کول.

3.دپلیتیې دلرې کولوپه نیت غسل کول.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

4.لومړی اودس کول.

5.دری واره پرتول بدن اوبه تیرول.

پرموزو دمسح کولو بیان

پـوښــتنه : مسح په کوم ډول موزو رواده ؟

ځـــواب :په دری ډوله موزو مسح کول رواده:

اول : دڅرمنې موزې چې تربیدېیو پورې پښې پکې پټې وي.

دویم: هغه وړینې موزې چې دچرم تلی ولري.

دریم: هغه وړینې اوتارلرونکې موزې چې دومره پنډې او سختې وي چې په پښو شي په دری اویا څلور میله تگ څیري نه شي.

پـوښــتنه : مسح پرموزو کله رواده ؟

ځـــواب :کله چې اودس وکړې یا پښې ومینځې او موزې په پښوکړې ، اویادې د اوداسه دماتیدو په وخت کې په پښووې.

پـوښــتنه : موزې چې په پښوشي ترڅو ورځو پرې مسح کیږي ؟

ځـــواب :که چیرې سړی په خپل کور اویا استوگنځي کې وي ، نو پوره یوه ورځ اویوه شپه پرې مسح کولای شي اوکه په سفروي نو درې ورځې اودرې شپې یې کولای شي.

پـوښــتنه : پرموزو مسح څه ډول کیږي ؟

ځـــواب :په پورته مخ باندې یې کول پکاردي دتلی اویا پوندې په لوري باندې مسح نه کیږي.

پـوښــتنه :په اوداسه اوغسل دواړو کې پرموزو مسح کیږي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې په موزو مسح کیږي اوپه غسل کې نه کیږي.

پـوښــتنه : مسح بایدڅه ډول وشي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــواب :دلاسو ګوتې په اوبو لندې کړه ،دلاس درۍ ګوتې دې د پښو پرګوتو کښېږده پورته خواته يې راکش کړه، دلاسو ګوتې پرموزو پوره کښګيږده يواځې دګوتو سرونه ايښودل کافي نه دي.

پـوښــتنه : په څيرې شوې موزه باندې مسح کيږي اوکه نه ؟

ځـــواب :که موزه دومره څيري وي چې دپښو د دريو کوچنيو ګوتو په انداه ترينه پښه ښکاره شي ، اويا دتګ په وخت کې خلاصيږي پدغسې موزه مسح نه کيږي، اوکه له دې کمه څيرې وه بيا مسح پرې کيږي.

پـرپټۍ (جبـېره) د مسح بيــان

پـوښــتنه : جبيره (پټۍ) څه ته وايي ؟

ځـــواب :جبيره هغه دړې ته وايي چې دمات شوې هډوکي د کوشيرولولپاره تړل کيږي خودلته له جبيرې څخه دړه ،دزخم پټۍ ياد مرهمو پټکۍ اوداسې نورې هرډول چې وي هغه ټولې مراد دي.

پـوښــتنه : پر پټۍ باندې څه وخت مسح کيږي ؟

ځـــواب :که چيرته د پټۍ خلاصول اويا يې لرې کول نقصان ولري اويا په تکليف سره لرې کيږي نو پرهغه دړه او ياپټۍ باندې مسح رواده.

پـوښــتنه : دپټۍ پرکومه برخه باندې مسح کيږي ؟

ځـــواب :پرټوله پټۍ مسح کول پکاردي،که لاندې يې زخم وي اوکه نه وي.

پـوښــتنه : که چيرته د پټۍ خلاصول نقصان اوتکليف نه رسوي ، نو بيايې حکم څه دی ؟

ځـــواب :که چيرې په اوبو سره دزخم مينځل زخم ته ضرر ونه لري نومينځل يې ضروري دی ، اوکه مينځل ورته نقصان رسوي او مسح يې نه رسوي نو بيا پرزخم مسح کول واجب دی، اوکه چېرته مسح هم زخم ته زيان رسوي نو بيا هغه وخت يواځې پرپټۍ باندې مسح کول روادي.

دحقيقي نجاست بيان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـــتنه : حقيقي نجاست څو ډوله دی ؟

ځـــواب : دوه ډوله دی:

لومړی : غليظه نجاست – دوهم : خفيفه نجاست ،

پـوښـــتنه : غليظه نجاست او خفيفه نجاست څه ته وايي ؟

ځـــواب :کومه پليتي چې سخته وي هغه ته غليظه نجاست وايي اوکومه چې سپکه وي هغه ته خفيفه نجاست وايي.

پـوښـــتنه :غليظه نجاست كوم شيان دي ؟

ځـــواب :دانسان وړې او غټې متيازې دحيواناتو گندگي: اودهغو حيواناتو متيازې چې غوښه يې حرامه وي ، دانسان اوحيوان بهيندہ وينه، شراب اودچرگانو اوهيليو گندگي داټول غليظه نجاستونه دي.

پـوښـــتنه : خفيفه نجاست كوم شيان دي ؟

ځـــواب : دهغو حيواناتو متيازې چې غوښه يې خوړل كيږي اودحرامو مرغانو گڼدگي هم خفيفه نجاست دی.

پـوښـــتنه :غليظه نجاست څومره اندازه بښل كيږي ؟

ځـــواب :كه غليظه نجاست كلك جسم ولري لكه : غټې متيازې نو هغه د درې نيمو ماشو دوزن په اندازه بښل كيږي اوكه نرى وي لكه : شراب، وړې متيازې نو هغه دانگريزي يوې روپۍ (1) په قدر بښل كيږي د بښلو مطلب دادی چې كه له دومره اندازه نجاست سره چې پربدن يا كالو باندې لگيدلې وي لمونځ وشي نو لمونځ يې له غاړې ساقط شو ، خو مكروه به وي اوكه چيرته همدومره نجاست ته يې پام وي چې لگيدلی دی نو بيا يې لمونځ ورسره نه كيږي.

پـوښـــتنه:

خفيفه نجاست څومره اندازه بښل كيږي ؟

ځـــواب :كه دجامې اوياهم د اندام دڅلورمې برخې له اندازې نه لږ كمه پرې پليته شوې وي بښل كيږي اوكه نه نه بښل كيږي.

پـوښـــتنه :دحقيقي نجاست څخه جامه يابدن څه ډول پاكيدلی شي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــواب :حقيقي نجاست که غليظه او يا خفيفه وي په جامه اوکه په بدن وي درى واري په اوبو مينځلوسره پاکيږي خو دجامې درى واره نښتيځل هم ضروري دي.

پـوښــتنه :له اوبو څخه پرته په بل شي سره پاکيدلى شي اوکه نه ؟

ځــواب :هوا! کوم شى چې نرى اوبهيدوکى وي لکه سرکه، يادهندوانې اوبه ، په هغو سره هم حقيقي نجاست پاکيږي.

داســتنـجا بيـان

پـوښــتنه :استنجا څه ته وايي ؟

ځــواب :دغټو يا وړو متيازو له کولو وروسته کومه پليتي چې په شرمګاه لګيدلې وي دهغې پاکولوته استنجاء وايي .

پـوښــتنه :له متيازو وروسته داستنجا کولوطريقه څه ډول وي ؟

ځــواب :له متيازو وروسته په پاکه لوټه سره شرمګګاه وچول اوبيا وروسته يې په اوبو سره مينځل پکار دى.

پـوښــتنه :دمتيازو له کولو وروسته داستنجا طريقه څه ډول ده ؟

ځــواب :دمتيازوله کولو وروسته شرمګاه بايد دخاورو په درى يا پنځو لوټو سره پاکه اوصافه کړىْ اوبيايې په اوبو سره ومينځي.

پـوښــتنه :داستنجا حکم څه دى ؟

ځــواب :که چيرته غټې يا وړې بولې له خپل ځاى هاخوا او دې خوا تللې نه وي نو استنجا کول مستحب دي اوکه چيرته نجاست يوې خوا بلې خواته تللى وي ، خو دشرعي روپۍ په اندازه ياله هغه څخه کمه وي بيا استنجا کول سنت دي ،اوکه چيرته پليتي له يوه درهم څخه زيات خوره شوي وي نو بيا فرض دي.

پـوښــتنه :په کومو شيانو سره استنجا کول پکاردي ؟

ځــواب :دخاورو په پاکو لوټو او ياکاڼو (تيږو) سره.

پـوښــتنه :په کومو شيانو استنجا مکروه ده ؟

ځــواب :په هډوکى، ليدان، خوشايي اودخوراك په شيانو ،په جامو اوکاغذسره استنجا کول مکروه دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :په کوم لاس سره استنجا کول په کارده ؟

ځـــواب :په چپه لاس يې کول په کاردي په ښي لاس سره استنجا کول مکروه دي.

د اوبــو بيــان

پـوښــتنه :په کومو اوبو اودس رواد ی ؟

ځـــواب :دباران، چينې ، څاه، ويالې، درياب او ويلي شوې واوررې

يا دړلې په اوبو ، دغټ تالاب يالوی حوض په اوبو په دې واړو اودس اوغسل دواړه روادي.

پـوښــتنه :په کومو اوبو اودس نه کيږي ؟

ځـــواب :په لاندې اوبو سره اودس نه کيږي :دمېوې او ونو په نښتيځل شويواوبو ، ښورا، هغه اوبه چې رنګ او خوندېي ديو پاك شی د يوځای کيدو له امله بدل او ټينګې شوي وي دغه څېرهغه اوبه چې کمې وي او پليت شی پکې لويدلی وي ، او يا حيوان پکې مردار شوی وي ، اوهغه اوبه چې اودس ياغسل پرې وشي ، اويادپليتي اثر پرې غالب وي ، دحرامو حيواناتو څخه پاتي اوبه ، د سونف، ګلاب او يا نورو درملو نه ايستل شوې خوله.

پـوښــتنه :په کومو اوبو چې اودس اويا غسل شوی وي هغو ته څه وايي ؟

ځـــواب :داسې او بو ته مستعملې اوبه وايي چې په خپله پاکې دي خو اودس او غسل کول پرې نه کيږي.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتو نه پاته اوبه پليتي وي ؟

ځـــواب :دسپي، خنزيراو ښکاري چارپای نه پاتې اوبه پليتي دي همدا راز دپیشي چې موږك اويا بل حيوان يې په هغه ساعت خوړلی وي که اوبه وڅښې نو پاته اوبه يې پاتې شوني (پس خورده) او پاکې نه دي.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتو پاته شوني اوبه مکروه دی ؟

ځـــواب : دپیشی نه پاتې اوبه په دې شرط چې سمدستي يې موږ ك خوړلی نه وي ، موږ ك ، شرموښکی ، کوڅه ګښتې چرګې، نجاست خوړونکې غوا، مېښې، کارغه، ځرخك، شاهين، اوهمداځيردنورو ټولو حرامو حيواناتو پاته شونې (پسخورده) مکروه ده.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتونه پاته اوبه پاکې وي ؟

ځـــواب :دانسان، اوحلالو حيواناتو پاته اوبه پاکې دي ، لکه : غوا، غوايی، وزه، کوتره، زرکه، آس.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :دنجاست په لويدلو سره کومې اوبه پليتيږي ؟

ځـــواب :له دوه ډوله اوبو پرته نورې ټولې اوبه مرداريږي او هغه دوه ډوله اوبه دادي:

اول : دوياليې اودرياب رواني اوبه.

دويم : ډيرې ولاړې اوبه ، لکه : دغټ تالاب يا لوی حوض اوبه.

پـوښــتنه :دډيرو ولاړو اوبو اندازه څومره ده ؟

ځـــواب :کومې ولاړې اوبه چې په نمبري گز(1) سره پنځه نيم گزه اوږدوالی او پنځه نيم گزه پلنوالی ولري هغه ډيرې اوبه بللی شي ، کوم حوض ياتالاب چې همدومره اندازه غټ وي ، غټ حوض اوغټ تالاب بلل کيږي.

پـوښــتنه :لږاوبه دپليتي له ورلوېگدلو پرته په بل کوم شي مرداريږي.

ځـــواب :که په اوبو کې داسي حيوان ولويږي اومړ شي چې بهيدونکې وينه ولري نو اوبه مرداريږي لکه : چرگه، کوتره، پشي، موږك.

پـوښــتنه :دلوی تالاب ياحوض اوبه څه وخت مرداريږي ؟

ځـــواب :کله چې په اوبو کې دنجاست خوند، رنگ، او يا بوی ښکاره شي.

پـوښــتنه :هغه کوم حيوانات دي چې په اوبو کې مړه هم شي اوبه نه مرداريږي.

ځـــواب :کوم حيوانات چې په اوبو کې پيداکيږي او هلته اوسيږي لکه : ماهی، چونگښه. اودغه ځېر هغه حيوانات چې بهيدونکي وينه نه لري لکه : مچ، مياشی، کرړی ، شرموښکی ، ميږتون، په اوبوکې ددې شيانو په مرگ سره اوبه نه مرداريږي.

د ځـاه بيـان

پـوښــتنه :په کومو شيانو سره څاه مرداريږي ؟

ځـــواب :کله چې څاه ته غټ اويا سپك نجاست ورسيږي اويا يو داسې حيوان چې بهيدونکي وينه ولري څاه ته ورولويږي او پکې مړشي چې بهيدونکې وينه ولري نو څاه مرداريږي.

پـوښــتنه :که چيرته څاه ته يو حيوان ولويږي ، او ژوندىبيرته راوخيږي نو دڅاه اوبه به پاکې وي که ناپاکې ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :که یوداسې حیوان وي چې پاتې شونې یې پاکه وي او پربدن یې نجاست هم نه وي که په څاه کې ولویږي او ژوندی راوخیژي نو ترڅو پورې چې یې هلته د دورو اوغځو بولو په کولو یقین نه وي راغلی څاه به پاکه وي.

پـوښــتنه :څاه چې پلیته شي دپاکیدلو طریقه یې څه ډول ده ؟

ځـــواب :دڅاه دپاکیدو پنځه طریقې دي:

-: 1کله چې څاه ته پلیتي ولویږي نو دټولو اوبو په راکښلو سره هغه پاکیږي.

-: 2کله چې څاه ته انسان یا خنزیر یا سپی یا اوزه یادوه پشیانې او یاد دوی په اندازه له دوی څخه لوی یو بل حیوان ورولویږي او پکې مړشي نو دڅاه ټولې اوبه راایستل په کارد ي.

-: 3کله چې څاته داسي حیوان ورو لویږي چې بهینده وینه ولري او وپړسیږي او یا وشړیږي نو بیا به دڅاه ټولې اوبه راویستل کیږي که حیوان غټ اویاهم وړوکی وي.

-: 4کله چې کوتره یا چرګه یا پشی یا هم دومره بل لوی حیوان ورو لویږي او هلته مړ شي خو ونه پړسیږي نو ځلویښت بوکې (ستله) اوبه راکښل په کاردي.

-: 5که چیرې موږك یا مرغۍ اویاهم همدومره لوی یو بل حیوان څاه ته ولویږي اوهلته مړشي نو بیا به شل بوکې اوبه راکاږي ، دشلو پرځای دیرش اودځلویښتو په ځای شپیته بوکې راکښل مستحب دي.

پـوښــتنه :که مړ حیوان څاه ته ولوریږي نوبیا یې حکم څه دی ؟

ځـــواب :دمړه حیوان دورلویدو حکم هم هغه دی کوم چې څاه ته دژوندي حیوان دورلویدو او مړکیدو په هکله بیان شو مثلاً : که مړه اوزه ور ولویږي ، نو ټولې اوبه به راکاږي اوکه مړه پشي ورو لویږي نوځلویښت یا شپیته ، اوکه مړ موږ ك ورولویږي نوشل یا دیرش بوکې به راکاږي.

پـوښــتنه :که پړسیدلی اویا شړیدلی حیوان څاه ته ورو لویږي نو حکم یې څه دی ؟

ځـــواب :ټولې اوبه به راکاږي چې څاه ته ژوندی حیوان ور ولویدلی او پړسیدلی وي.

پـوښــتنه :که له څاه څخه مړ حیوان راوخیژي ، اودامعلومه نه وي چې کله ور لویدلی ۇ نو حکم یې څه دی ؟

ځـــواب :کوم وخت چې ولیدل شي له همغه وخت څخه څاه ناپاکه ګڼل کیږي.

پـوښــتنه :له بوکې یا ستل څخه مرادڅومره غټه بوکه ده ؟

ځـــواب :په څاه چې کومه بوکه وي همغه اعتبار لري.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :دڅومره بوکو راویستل چې ضروري وبلل شي نو په یو وار به یې راکاږي اوکه په څو وارو یې هم راویستل روادي ؟

ځـــواب :په ډیرو وارو سره یې هم راکښل روادي مثلاً : که شپیته بوکې راویستل کیږي نو شل سهار شل غرمه اوشل ماسپښین راوباسي نو داهم روادی.

پـوښــتنه :په کومه بوکه او رسۍ چې دمرداري څاه اوبه راویستل کیږي هغه به پاك وي اوکه نه ؟

ځـــواب : کله چې دومره اوبه راویستل شي دڅومره اوبو راویستل چې ضروري وي نو په دې سره بوکه او رسۍ دواړه په خپله پاکیږي پکې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

لومـــړی څـــانـګه

تـعلیـم الایـمان

داسلامي عـقایـدو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــیم

نحمدالله العلی العظیم ونصلي علی رسوله الکریم

تـــوحـیـــد

پـوښــتـنـه : توحید څه ته وایي ؟

ځـــــواب : په زړه سره الله تعالی یو ګڼل اوپه ژبه سره دهمدې خبرې اقرار ته، توحید وایي ؟

پـوښــتـنـه : دالله تعالی یو والي خلکو ته څه ډول معلوم شوی ؟

ځـــــواب : اول:خودانسان عقل (په دي شرط چې عقل روغ وي) دالله تعالی په شته والي (وجود) او یووالي (وحدانیت) باور لري له همدي امله ده چې په دنیا کې څومره سترستر عقلمندان، حکیمان او فلسفیان تیرشویدي هغوي ټولو دالله تعالی په وحدانیت (یووالي) اقرارکاوه.

دوهم:داچې دالله تعالی ټولو پیغمبرانو u خلکوته دتوحید لارښوونه کړي اودایي ویلي چې الله تعالی یو دی، سیال نه لري.

پـوښــتـنـه : ایا په قرآن کریم کې د توحید ښوونه (تعلیم) شوی ؟

ځـــــواب :هو ! په قرآن کریم کې دتوحید ښوونه په پوره اوښه ډول سره شوې، بلکې نن په دنیا کې یواځې قران کریم داسکتاب دي چې دتوحیدښوونه کوي ، که څه هم په مخکني اسماني کتابونو کې د توحید ښوونه وه، خو په هغو ټولو کتابونو کې خلکو تحریف (رد وبدل) کړی اودتوحید خلاف خبري یي ورداخلي کړې، اودالله تعالی رالیږلې اسماني ښوونه یي بدلې کړې دهغو دسموالي ،اوددي لپاره چې نور ریښتینی توحید خپورشي الله تعالی حضرت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد e راوليږه اوخپل خاص (ځانګړی) كتاب قران كريم يي پرې نازل كړ اوپه هغه كې يي د سوچه، ريښتيني اوخالص توحيد ښوونه کړې.

پـوښــتـنـه : دقران مجيد له كومو اياتو نه توحيد ثابتيږي ؟

ځــــواب :ټول قرآن كريم له اوله تر آخره د توحيد له لارښوونو ډك دی يو څو اياتونه يې داديي :

ستاسو معبود يو الله دی دهغه څخه پرته بل معبود نشته هغه خورا لوروونکی اوښه مهربانه دی.

]سوره بقره 163 ايت[

دوهم آيت دادی :

]آل عمران 17 ايت[

الله تعالی شاهد دی چې له ده Y نه پرته بل معبود نشته، ملائکې او دعلم خاوندان هم ددې خبرې ګواهي ورکوي ،هغه انصاف راوستونکی دی له هغه پرته بل معبود نشته هغه زورراود حکمت څښتن دی.

همداراز نور بې شمير ه اياتونه دالله تعالی د يووالي ښوونه کوي لکه :] قل هوالله ډحد[(ووايه ای پيغمبره چی الله يو دی) اوداسې نورايتونه.

پـوښــتـنـه : دخدای تعالی ذاتي نوم څه دی ؟

ځـــــواب : دخدای تعالی ذاتي نوم الله Yدی چې اسم ذات او ذاتي اسم هم ورته وايي.

پـوښــتـنـه : د الله Y له نامه پرته د خدای تعالی نورو نومونو لکه خالق، رازق، اوداسې نوروته څه وايي ؟

ځـــــواب : دالله تعالی دغه ډول نومونو ته صفاتي نومونه وايي.

پـوښــتـنـه : دصفاتي نوم معنا څه ده ؟

ځـــــواب :داچېالله تعالی ګڼ صفتونه لري، لکه قديموالی، (يعني تل تر تله او هميشه پاتې کېدل) ، عالم (په هر شي پوهېدل)، قادر(پرهر شي قدرت لرل)، حیّ (ژوندي کول)، اوداسي نور، کله چې يو صفت له دې صفاتو څخه ښکاره کړي هغه ته صفاتي نوم وايي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال يې ځان داسي پوه کړيْ چې ديو سړي نوم (جميل) دی او يواځې د ده د ذات د پيژندني لپاره ايښودل شوی دی په دې کې دهيڅ صفت لحاظ نه دی ساتل شوی خو که چيرته ده ليك زده کړی وي اودينې علوم يې لوستلي وي ،قران کريم يې هم يادي کړی وي، ددې صفتونو له امله دی عالم ، محرر اوحافظ هم بلل کيږي، نو جميل دده ذاتي نوم او عالم، محرر، اوحافظ دده صفاتي نومونه دي، ځکه دانومونه دديني علومودزده کړې اوقران کريم ديادولو دستاينې له لحاظه پرې ايښودل شوي.

همداځېر الله Y خو دخدای تعالی ذاتي نوم يا اسم ذات دی او خالق، قادر، عالم، مالك، او نور يې صفاتي نومونه دي.

پـوښــتـنـه : دالله تعالی ذاتي نوم خوګ يو دی دهغه صفاتي نومونه څو دي ؟

ځــــواب : په قرآن کريم کې الله تعالی فرمايلي :

الله تعالی لره ګڼ شمير ښه نومونه دي نو تاسو يې په هغو نومو نو سره وبوليْ.

په حديث شريف کي دي:

"ﺇن لله تـعالی تسـعی وتسعـين ﺇ سـماً، مـائـی ﺇلا واحـداً". [بـخـاري]

بي شکه دالله تعالی نه نوي (99) يعني يوکم سل نومونه دي.

مــلائــکــې

پـوښــتـنـه : له مقربو ملائکو پرته دنورو ټولو ملائکو مرتبه په خپل منځ کې برابره ده اوکه کمه يا زياته ده ؟

ځــــواب : څلور مقربې ملائکې چې نومونه يې تاسو دتعليم الاسلام په دوهمه برخه کې ولوستل ترټولو ملائکو غوره دي خو له دوی پرته نورې ملائکې هم شته چې په خپلو منځو کې دکمې اوزياتې مرتبې لرونکې دي داسې چې ځيني يې ډيرې مقربې اوځيني لږ مقربې دي.

پـوښــتـنـه : ملائکې څه کارکوي ؟

ځــــواب : په ټولو اسمانو اوځمکو کې بې شميره ملائکې پر بيلابيلو کارو بوختې دي لنډه داچې داسمانو اوځمکوټول کارونه الله تعالی ملائکو ته ورله غاړې کړی اوملائکې يې دالله تعالی له حکم سره سم سرته رسوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتــنـه : دملائکو يوڅو کارونه راته بيان کړه ؟

ځـــــواب : حضرت جبرائيلu به دالله تعالى پيغام، احکام اوکتابونه پيغمبرانو ته راوړل او کله نا کله به دانبياوْ دمرستې لپاره اود الله Y اودرسول e ددښمنانو سره دجنګ لپاره هم راليږلې شوې ده، دهمدې په وسېګله ،په ځينو وختونو کې دالله تعالى پرياغي (نافرمانه) بندګانو باندې عذاب هم نازل شوى.

حضرت ميکائيل u مخلوق ته دروزي رسولو، باران او رولو، اونورو کارونو په برابرولو باندې بوخته ده اوبې شمېره ملائکې يې ترامر لاندې کار کوي ځيني يې پر دريابونو، سندونو، تالابونو او اور باندې مقررې دي ، دوي ټولې دالله تعالى له حکم سره سم کارونه سرته رسوي.

حضرت اسرافيل u به دقيامت په ورځ شپيلۍ وهي ، حضرت عزرائيل u دمخلوق د ارواوو (روح) په اخيستو مقرره ده اوډيرې ملايکې يې تر امر لاندې کارکوي.

دنيکو بندګانو اروا اخيستونکې ملائکې جلا اود بدکارو انسانانو جلادي، او له دې پرته دملائکو يو څو نور کارونه دادي:

-1دهرانسان سره دوه ملائکې وي يوه يې ښه عمل اوبله يې بداعمال ليکي ، دواړوملايکوته "کرام الکاتبين "وايي.

-2 ځيني ملائکې له آفتونو او بلاوْ څخه دانسانانو پر ساتنه مقررې دي دماشومانو، سپين ږيرو، ضعيفانو نه پرته دهغو انسانانو ساتنه هم کوي چې په اړه يې الله تعالى ورته دساتني امروکړي.

-3 ځيني ملائکې دانسان له مرګه ورو سته په قبر کې له هغه نه پوښتنې کوي اودهر انسان قبر ته له خښېدو روسته دپوښتنو لپاره دوه ملائکې راځي يوي ته نکير او بلې ته منکر وايي.

-4 ځيني ملايکې بياپه دنيا کې ګرځې اوچيرته چې دالله تعالى ذکر او وعظ کيږي يا قرآن کريم لوستل کيږي هلته حاضريږي اوڅومره خلك چې په هغه مجلس اويادې نيك کار کې اخته وي دالله تعالى په وړاندې دهغوي په ګډون شاهدي ورکوي؛ په دنيا کې چګې څومره ملائکې کارونه کوي هغوی سهار اوماښام بدليږي د سهار دلمانځه په وخت کې دشپې ملايکې اسمانوته خيږي اودورځې ملايکې راکوزيږي بيادمازديګر له لمانځه وروسته دورځې ملائکې ځي اودشپې کارکوونکې ملايکې راځي.

-5 ځيني ملايکې بيادجنت پر کاروبوختې دي.

-6 ځيني نورې ملايکې بياددوزخ پرانتظام بوختې دي.

-7 ځينو ملايکو دالله تعالى عرش پورته نيولی دی.

-8 ځيني نورې ملايکې بيا دالله تعالى په عبادت، تسبيح، او پاکي بيانولو کې اخته دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : داله څه معلومه شوه چگي ملايكې دومره كارونه كوي ؟

ځواب : داټولې خبرې په قران كريم او احاديثوكې راغلي دي.

د خداى تعالى كتابونه

پوښتنه : داڅرنگه معلومه شوه چې تورات، زبور او انجيل هم اسماني كتابونه دي ؟

ځواب : دقرآن كريم څخه ثابتيږي چې دادري واړه كتابونه اسماني دي د تورات په هكله الله تعالى فرمايي:

له شكه پرته موږ تورات نازل كړى په هغه كې هدايت او نوردى.

دزبورپه هكله يې فرمايلي:] وډتينا داودَ زبوراً[دسورت نساء 163ايت . موږ داود uته زبور وركړ.

دانجيل په هكله فرمايي :]وقفينا بعيسى ابن مريم وډتينه الږنجيل [(دحديد سورت 27 ايت] موږ حضرت عيسى بن مريم uراوليږه اوهغه ته مو انجيل وركړ.

نو مسلمانانو ته دقران كريم په واسطه دامعلومه شوه چې دا درى سره كتابونه اسماني دي.

پوښتنه : كه چېري يو څوك تورات، زبور، انجيل دالله تعالى كتابونه نه بولي نو هغه څرنگه دي ؟

ځواب : هغه كافردى ځكه چې دقران كريم نه داخبره جوته شوې چې دا واړه دالله تعالى كتابونه دي څوك يې چې د الله تعالى كتابونه نه گڼي هغه دقران كريم ښوولې خبره نه مني اوڅوك چې دقران كريم ښوولې خبره نه مني هغه كافردى.

پوښتنه : آيا هغه تورات، زبور، انجيل كوم چې نن د عيسايانوپه لاسوكې دي هغه اصلي اسماني كتابونه دي ؟

ځواب : نه ! ځكه دقران كريم نه داخبره ثابتيږي چې دوى اصلي اسماني كتابونه بدل كړي دي او اوس ددوى په لاس كې چې كوم تورات، زبور اوانجيل دي هغه اصلي اسماني كتابونه نه دي بلكې په هغوكې تحريف (ردوبدل) شوى ، له دې امله بايد په اوسني وخت كې په دې كتابونو باندي داعقيده ونه ساتل شي چې گويادا هغه اصلي كتابونه دي.!

پوښتنه : داڅه ډول معلومه شوه چې پرځينو پيغمبرانو صحيفې هم نازلې شوې دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دقران کريم څخه ثابته ده چې پرځينو پيغمبرانو صحيفې نازلې شوې، دحضرت ابراهيم uدصحيفې يادونه په سورت "الاعلى" کې راغلې.

پـوښــتـنـه :قران کريم دخدای تعالی کتاب دی اوکه يې کلام دی ؟

ځـــــواب : قران کريم دخدای تعالی کتاب اوهم يې کلام دی په خپله په قران کريم کې ورته کتاب او کلام دواړه ويل شوي دي.

پـوښــتـنـه :دخدای تعالی په اسماني کتابو (تورات ، زبور، انجيل او قران کريم) هريوه کې کوم يو کتاب غوره دی ؟

ځـــــواب : قران کريم ترټولو افضل اوغوره دی.

پـوښــتـنـه : قران کريم په مخکنيو کتابونو څه غوره والی اوځانګړتياوې (خصوصيت)لري ؟

ځـــــواب : ډيرې ځانګړتياوې لري دهغو څخه يې يو څو دادي:

اول ــ داچې دقران کريم يو يو توری او يويو لفظ ساتل شوی په يوه نقطه کې يې هم نه کموالی او نه هم زياتوالی راغلي دی اونه به دقيامت تورځې پکې راشي، خو په نورو اسماني کتابونو کې خلکو زياتوالی او کموالی راوستی.

دوهم ــ داچې دقران کريم متن عاجزه کونکی (مُعجز) دی په دې معنا چې متن يې دداسې لوړې ادبي درجې دی چې دقران کريم ديو کوچني او وړوکي سورت په څير هم هيڅو ك ددې وس نه لري چې داسې متن جوړ کړي.

دريم ــ داچې قران کريم دوروستني شريعت احکام له ځانه سره راوړي دي ځکه خو يې دمخکنيوکتابونو ډيرحکمونه منسوخ يا له منځه يوړل.

څلورم ــ داچې مخکې کتابونه به په يو وار پوره نازلېدل خوقران کريم ددرويشتو "23" کالو په موده کې د ضرورت په اندازه لږ لږ نازليده اودضرورت په وخت کې دلږ ،لږ نازلېدو له امله يې دخلکو په زړونوکې ځای ونيو اوپه سلګونو اوزرګونو انسانانو دهغه حکمونه ومنل اومسلمانان شول.

پنځم ــ داچې قرانکريم دزرهاوواولکونو مسلمانانو په سينوکې ساتلی اوخوندي پروت دی اوداډول ساتنه درسول کريم e له مبارکې زمانې نه تراوسه پورې په پرلپسې ډول روانه ده او انشاء الله تر قيامته پورې به روانه وي اوپه سينوکې يې دساتنې له امله تر ننه پورې داسلام دښمنانوته هېڅ وخت هم ددې موکه په لاس ورنه غله ،چې په قران کريم کې څه کموالی يا زياتوالی راولي او يا يې له دنيا نه ورك کړي اونه به ــکه خدای کول ــتر قيامته پورې داسې موکه په لاس ورشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم ـ داچې دقرانکریم احکام داسې معتدل (منځ ومیانه)دي چې له هر وخت اوهرولس سره سمون لري په دنیاکې هیڅ داسې قوم نشته چې هغوی پرقرانکریم باندي دعمل کولو نه بې وسه وي، داځکه چې دقرانکریم احکام دهرې زمانې اوهر قوم سره مناسبت لري ځکه خو دقران کریم له نزول وروسته بل شریعت او یا بل اسماني کتاب ته اړتیا نشته اودرسول الله e دنبوت ټولې دنیا لپاره عام ګرځول شوی دی.

پیغمبران علیهم السلام

پـوښــتـنـه : دټولو پیغمبرانو شمیر اونومونه معلوم نه دي خو دیو څو مشهوره پیغمبرانوu نومونه راته بیان کړه ؟

ځـــــواب : دیوڅو مشهوره پیغمبرانو uنومونه دادي:

حضرت اّدم uحضرت شیثu، حضرت ادریسu، حضرت نوحu، حضرت ابراهیم u، حضرت اسماعیلu، حضرت اسحق uحضرت یعقوبu حضرت یوسف u حضرت داوْد uحضرت سلیمانu حضرت موسی u حضرت هارونu ، حضرت زکریاu ، حضرت یحییu ، حضرت الیاسu ، حضرت یونسu ، حضرت صالح u، حضرت لوط u، حضرت هود u، حضرت شعیب u، حضرت عیسیu ، حضرت خاتم النبیین محمد. r

پـوښــتـنـه : حضور اکرم e دعربو له کومې قبیلې نه دی ؟

ځـــــواب : حضور e دقریشو له قبیلې نه دی، دعربو په ټولو قبیلو کې دقریشو قبیله تر ټولو زیاته دعزت اومرتبې خاونده وه او دقریشو دقبیلې خلك به دعربو په نوروقبیلوکې سرداران ګڼل کیدل، بیا دقریشو دقبیلې یوه څانګه چې دبني هاشم په نامه یادیده او دقریشود قبیلې د نورو څانګو په پرتله ډیر زیات دعزت خاوندان وو ،پیغمبر e دهمدې قبیلې څخه وو، ځکه خوپیغمبر r ته هاشمي هم ویل کیږي.

پـوښــتـنـه : هاشم څوك وْ دچااولادې ته بني هاشم ویل کیږي ؟

ځـــــواب : دپیغمبر rدنیکه نوم هاشم دی د پیغمبر rدنسب لړۍ داسې ده : محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف.

پـوښــتـنـه : دپیغمبر eپه پښت کې له له حضرت ادمu نه وروسته بل پیغمبرهم شته اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! دی مباركe دحضرت اسماعیل uله اولادې څخه دی اوحضرت اسماعیل دحضرت ابراهیم u زوی دی، له دوی دواړو نه پرته حضرت نوح u اوحضرت شیث u هم د حضور e دنسب په لړۍ کې راځي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : حضرت محمد eدځو کالو په عمر پیغمبر شو ؟

ځـــــواب : دپیغمبر eمبارك عمر څلویښت کاله وْ چې وحې پرې نازله شوه.

پـوښــتـنـه : د وحي مانا څه ده ؟

ځـــــواب :دوحي مانا داده چې خدای تعالی خپل احکام اوخپل کلام پرپیغمبر نازل کړي.

پـوښــتـنـه : پیغمبر eدوحي له نازلېدو وروسته نورڅومره وخت ژوندی وو ؟

ځـــــواب :درویشت کاله ژوندی وْ ،دیارلس کاله یې په مکه معظمه کې او لس 10 کاله یې په مدینه منوره کې تیر کړل.

پـوښــتـنـه : مدینې منورې ته دی مبارك eولې تللي وْ ؟

ځـــــواب : کله چې پیغمبرr دمکې معظمې خلکوته دالله تعالی دیووالي ښوونه کو له اوهغوی ته به یې فرمایل چې بت پرستي پریږدیْ اوپریوه الله تعالی ایمان راوړيْ ؛نو هغه خلك یې دښمنان وګرځېدل ځکه هغوی دبتانو عبادت کاوه اوهغه یې خدایان ګڼل ،دوی پیغمبر eته ډول ډول تکلیف رسولو هڅې پیل کړې پیغمبر eدهغوی دکېنې اودښمنۍ له امله سخت تکلیفونه ګالل او هغوی ته به یې دتوحید ښوونه کوله اوپه پرلپسې ډول یې دخدای تعالی حکمونه خلکوته رسول خو کله چې دهغوی دښمني له کچې زیاته شوه، اوټولو په یو وار سره دپیغمبر eدوژلو اراده وکړه نوپیغمبر eدالله تعالی په حکم سره خپل ګران وطن (مکه معظمه) پریښودله اومدینې منورې ته مهاجرشو.

د مدینې منورې خلك چې لا پخوا مسلمانان شوي وْ، دوی مدینې منورې ته دپیغمبر e دراتګ ډېره تلوسه لرله کله چې پیغمبر مدینې منورې ته ورسیده نودهغه ځای مسلمانانو دپیغمبر eاودهغه دملګرو سره مالي اوځاني دواړه ډوله مرستې وکړې.

مدیني منورې ته دپیغمبر eدورتګ دخبر په اوریدو نور مسلمانان هم کوم چې کافرانو ځورول ،په کراره کراره مدیني منورې ته وکوچېدل ، له مکې معظمې نه مدیني منورې ته تګ هجرت بلل کیږي اوهغومسلمانانوته مهاجرین وایي کوموچې خپل کورونه په مکه معظمه کې پریښودل اومدیني منورې ته مهاجرشول، اودمدینې منورې مسلمانانو ته انصار وایې کومو چې دپیغمبر e اومهاجرینو سره مرسته کړې وه.

پـوښــتـنـه : دنبوت له دعوي نه مخکې عربو دده مبارك e په اړه څه فکر کاوه ؟

ځـــــواب : دنبوت له دعوی دمخه ټولو خلکو دی مبارك eډیر رښتینی، پاك اوامانت داره شخصیت ګڼه او " محمد امین" به یې باله، لنډه داچې دی مبارك دهغوی په وړاندې ډیر داعتباروړ او رښتینی انسان وْ ، ټولو خلکو به یې ډیر عزت او احترام کاوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : ددې خبرې دلیل څه دی چې حضرت محمد e ترټولو وروستی پیغمبر دی او له ده نه وروسته به بل هیڅ نبي رانه شي ؟

ځواب : اول :- داچې په قران مجید کې الله تعالی ده مبارك ته د" خاتم النبیین"(وروستی پیغمبر)لقب ورکړی مطلب یې دادی چې دی په ټولو پیغمبرانو کې وروستی پیغمبردی.

دویم :- داچې پیغمبرre رمایي دي " اناخاتمُ النّبیین لانبّيَ بعدي " زه وروستی پیغمبر یم له ماوروسته بل پیغمبر نشته.

دریم :- داچې الله تعالی په قران کریم کې فرمایي :] الیومَ اَکملتُ لکُم دینکم واَتممتُ علیکم نِعمتی ورضیتُ لکمُ الرِسلام دیناً [دسورت المائده 3 ایت.

"ما له نن روځې نه تاسي ته ددین ټول احکام ورسول اوخپل نعمت مې تاسې ته په بشپړه توګه وسپاره اوستاسې لپاره مې داسلام دین خوښ کړ."

له دې نه دامعلومه شوه چې د پیغمبر rپه وسیله الله تعالی خپل دین بشپړ کړ اواسلام په هرډول بشپړ اومکمل دین وګرځید ځکه خو دبل پیغمبر راتګ ته حاجت نه شته.

پوښتنه : ددې خبرې دلیل څه دی چې پیغمبر eله نورو ټولو پیغمبرانو u نه درتبې په لحاظ غوره او ستردی ؟

ځواب : ترټولو پیغمبرانو uدنبي e غوره والی دقران کریم دیو شمیراّیاتونو نه معلومیږي، اوپخپله پیغمبر e هم فرمایي :" انا سیّدوُلد آّدم یوم القیمی":" دقیامت په ورځ به زه دآّدم uداولادونو سرداریم ، او ښکاره خبره ده چې داّدم u په اولاده کې ټول پیغمبران u راځي ، ځکه نو دنبي کریم e له ټولو پیغمبرانو غوره اودهغو سردار وګرځېد.

صحابه کرامy

پوښتنه : صحابي چاته وایي ؟

ځواب : صحابي هغه چاته وایي چې پیغمبر eیې دایمان په حالت کې لیدلی وي اویا دده مبارك e په مخ کې حاضرشوی وي اوبیادایمان په حا لت کې مومن وفات شوی وي.

پوښتنه : صحابه y څومره دي ؟

ځواب : په زرګونو دي کوم چې دپیغمبر eپه خدمت کې حاضر او په ایمان مشرف شوي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : ټول صحابه y دمرتبې په لحاظ په په خپل منځ کې سره برابر دي او که کموالیـاوزیاتوالی لري ؟

ځـــــواب : دصحابه و y مرتبې په خپل منځ کې کمې اوزیاتې دي خوواړه له پاتې ټول اُمت نه غوره دي.

پـوښــتـنـه : په صحابه کرامو y کې ترټولو غوره صحابي څوك دي ؟

ځـــــواب :په صحابه کراموکې څلورصحابه له ټولو غوره دي:

اول :- حضرت ابوبکرصدیق tچې ترټول امت غوره دي.

دوهم :- حضرت عمرفاروق tچې دحضرت ابوبکرصدیق tڅخه وروسته بیا ترټول امت غوره دی.

دریم:- حضرت عثمان غنيtکوم چې دحضرت ابوبکرصدیق اوحضرت عمرفاروق y نه وروسته بیاترټول امت غوره دی.

څلورم :- حضرت علي tکوم چې له حضرت ابوبکر صدیقt، حضرت عمرفاروقt، حضرت عثمان tڅخه وروسته ترټول امت غوره دی اوهمدغه څلوربزرګان د دپیغمبر eوروسته دده مبارك خلیفه ګان(ځاناستي) دي.

پـوښــتـنـه : دخلیفه معناڅه ده ؟

ځـــــواب :دنبي eله وفات وروسته ددین یوشخص چې ددین دهغوکارونوپه سرته رسولوکې دده eپه ځاناست(قایم مقام)وي کوم به چې ده e په خپل ژوند کې سرته رسول خلیفه بلل کیږي دخلیفه معنا ده قایمقام " ځای ناستی" اونائب.

دحضورeله وفات وروسته ټولو مسلمانانو په یو اتفاق سره حضرت ابوبکرصدیق tدنبي e قائم مقام وګرځاوه له همدې کبله دی لومړی خلیفه دي.

دده مبارك نه وروسته حضرت عمر فاروق tدوهم خلیفه شو له هغه وروسته بیاحضرت عثمان tدریم خلیفه شو له هغه وروسته بیاحضرت علي tڅلورم خلیفه وګرځید.

همدې څلورو ته خلفاء اربعه ، خلفاء راشده اوچاریار یعني څلوریاران هم وایي.

د خدای تعالی دوستان(اولـیـاء الله)

پـوښــتـنـه : ولي چا ته وایي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :کوم مسلمان چې دالله تعالی اودپیغمبر eدحکمونو پیروي کوي، ډیر زیات عبادت کوي ، له ګناوو ځان ساتي ، ددنیاله ټولوشیانوزیاته مینه او محبت یې دالله تعالی اودهغه درسول سره وي داسي مسلمان الله تعالی ته نژدې اوپرې ګران وي ،او هغه ته ولي) د خدای Yدوست (وايي.

پـوښـتـنـه : دولي نښانې څه وي ؟

ځـــــواب :دولي نښه اوعلامه داده چې هغه مسلمان ، متقي او پرهیزګار وي ، ډیر زیات عبادت کوي اودالله تعالی اودهغه درسول e محبت اومینه پرې غالبه وي ،ددنیا حرص نه لري اوداّخرت فکرتل ورسره وي.

پـوښـتـنـه : صحابي ته "ولي" ویل کیدای شي ؟

ځـــــواب : هو ! ټول صحابه y ولیان وو ، دپیغمبر e دصحبت له برکته دهغوی په زړو دالله اودهغه درسول مینه غالبه وه، له دنیاسره یې هیڅ مینه نه لرله ، ډیر زیات عبادت به یې کاوه له ګناوو به یې ځانونه ساتل دالله Y اورسول eدحکمونو پیروي به یې تل کوله.

پـوښـتـنـه : اّیاصحابي یاولي دیو پیغمبر درجې ته رسیدای شي ؟

ځـــــواب : هیڅکله نه ! صحابي یاولي چې څومره لوړه درجه ولري بیاهم دهیڅ یو نبي سره برابریدلی نه شي.

پـوښـتـنـه : داسي ولي چې صحابي نه وي دیوصحابي درجې ته رسیدای شي ؟

ځـــــواب : نه ! دصحابي فضیلت ډیر زیات دبله همدې امله هیڅ یو ولي (چې صحابي نه وي) په مرتبه کې له صحابي سره برابر یا له هغه پورته کیدلی نه شي.

پـوښـتـنـه : ځینې کسان دشریعت خلاف کارونه کوي مثلاً : لمونځ نه کوي یا ږیره خریي خو خلك یې بیاهم ولیان ګڼي ، نوداسي خلك ولیان بلل څرنګ دي ؟

ځـــــواب : بومخ غلط دي ، تل موباید په یاد وي : داسي څوك چې کړه وړه یې دشریعت په خلاف وي هیڅکله ولیان) د خدای Yدوستان (کیدلای نه شي.

پـوښـتـنـه : اّیا داسي ولي هم شته چې شرعي احکام، لکه لمونځ، روژه ورته بښل شوي وي ؟

ځـــــواب : نه ! ترڅو چې انسان ژوند وی ، روغ رمټ وي هیڅ یو عبادت هم ورته بښل کیدی نه شي ، اونه هم ګناه کول ورته روادي ، کوم کسان چې روغ رمټ وي اوبیاهم عبادت نه کوي او دشرع خلاف کارونه کوي ، او بیاوایي چې زمونږ دپاره داکارونه روا دي ، هغه بې دینه دی ، هیڅکله ولي کیدای نه شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمعجزې اوكرامت بيان

پـوښـتـنـه : معجزه څه شي ته وايي ؟

ځـــــواب : الله تعالى دخپلو پيغمبرانوu په لاس كله ناكله دعادت خلاف داسې خبرې ښكاره كوي ، چې ددنيا نور خلك يې له كولو نه عاجزه وي ، ترڅو خلك هغه ووينې اوپوه شي چې دادالله تعالى استازى (رسول)، دى داسي خبروته معجزه وايي.

پـوښـتـنـه : پيغمبرانوu څه ډول معجزې ښكاره كړي دي ؟

ځـــــواب : پيغمبرانوuدالله تعالى په حكم سره بې شميره معجزې ښكاره كړي ، چې يو څومشهورې معجزې يې يادوو:

دحضرت موسى u عصا (لكړه) دمارپه شكل شوه، اودفرعون دساحرانو ماران يې وخوړل.

-: 2دحضرت موسى u په لاس كې به خداى تعالى داسي رڼا پيداكوله چې دلمرله رڼاگابه تيزه وه.

-: 3دحضرت موسى uلپاره دنيل درياب (رودنيل) كې وچې كوڅې جوړې اوله خپلو ملگرو سره يوځاپردغو لارو تردرياب پورېوت ، خوكله چې دفرعون سره له لښكره په دغو لارو داوښتو په نيت ورگډ شواود درياب منځته ورسيد نو اوبه راړنگې شوې اوفرعون يې له لښكرسره يوځاى غرق كړ.

-: 4حضرت عيسى u دالله تعالى په حكم سره مړه را ژوندي كول ، مورزاده ړانده به بيناكول ،دپيس ناروغان به يې جوړول، له خاورو به يې مرغان جوړ اوبيا به يې ژوندي كړل اوپه هواكې به الوتل.

-: 5زموږ درسول الله e ستره معجزه قرآن كريم دى چې : تقريباً ديارلس نيم سوه كاله تيرشوو خو تر ننه پورې دعربي ژبې داسې ستر عالم اوپوهاند (له خپل كوښښ سره سره) بياهم پيدا نه شو چې دقرآن كريم له ټولو نه ديو كوچني سورت په څېر سورت جوړ كړي اونه به يي هم ترقيامته جوړ كړاى شي.

-: 6دوهمه معجزه يې معراج دى.

-: 7دريمه معجزه يې شق القمر (دسپوږمۍ ټوټه كېدل)دى.

-: 8څلورمه معجزه يې داوه چې دپيغمبر eددعاپه بركت سره ديو يا دوو كسانو ډوډۍ به سلهاوو تنو په مړه خېټه خوړله.

له دې پرته دحضور e په سلگونو نورې معجزې هم شته چې په غټو كتابونوكې به يې (كه خداى كول) ولولئ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : معراج څه ته وايي ؟

ځـــــواب : دالله تعالی په حکم سره پیغمبر rدشپې په ویښه پربراق باندې سپور شو ، دمکې معظمې څخه بیت المقدس ته اود هغه ځای څخه بیااووم آسمان ته اوبیا ترکومه ځای پورې چې دالله تعالی خوښه وه هلته ولاړ ، په همدې شپه یې جنت اودوزخ دواړه ولیدل او بیا خپل ځای ته بیرته راغی همدې ته معراج وایي.

پـوښــتـنـه : دشق القمر معنا څه ده ؟

ځـــــواب : دشق القمر څخه مطلب دادی یوه شپه کله چې د مکې کفارو پیغمبر eته وویل چې : موږ ته یو معجزه راښکاره کړه ، حضور r سپوږمۍ دوه ټوټې کړله او ټولوخلکو دواړه ټوکړې ولیدې، بیادواړه بېرته سره یوځای شوې اوڅه ډول چې وه هماغسې جوړه شوه.

پـوښــتـنـه : کرامت څه ته وایي ؟

ځـــــواب : الله تعالی دخپلو نیکو بندګانو دعزت زیاتولو لپاره کله ناکله دهغوی په لاس دعادت خلاف داسې حیرانوونکي کارونه ښکاروي چې دنورو خلکو په وس پوره نه وي ،داسې کارونوته کرامات وایي ، اود اولیاء الله څخه دکراماتو ښکاره کېدل حق دی.

پـوښــتـنـه : د معجزې اوکرامت ترمنځ فرق څه دی ؟

ځـــــواب :چاچې دپیغمبري دعوه کړي وي ، اوپه لاس یې دعادت خلاف حیرانوونکی کار ښکاره شي معجزه بلل کیږي ، اوچاچې د پیغمبري دعوه کړي نه وي خو متقی او پرهیزګار وي اودده ټول کړه وړه دشریعت سره سم وي ، که چیرې له ده څخه داسې کار ښکاره شي نودې ته کرامت وایي او که دعادت خلاف دغه ډول کاردشرعې خلاف له بې دینه خلکو څخه ښکاره شي استدراج بلل کیږي.

پـوښــتـنـه :آیاداولیاء الله څخه دکرامتونو ښکاره کېدل ضروري دي؟

ځـــــواب : نه ! داخبره هیڅ ضروري نه ده چې دولي څخه به خامخا کرامت ښکاره کیږي ، ممکنه ده چې یو څوك د الله Yدوست اوولي وي او په ټول عمر کې دهغه څخه هیڅ کرامت ښکاره نه شي.

پـوښــتـنـه : دشرعې خلاف له ځینو فقیرانو څخه داسې کارونه ښکاره کیږي کوم یې چې نورخلك نه شي کولای، ددې په اړه څه عقېده په کارده؟

ځـــــواب : دداسې خلکو څخه دکوموکړه وړه چې دشرع خلاف وي که چیرې دغه ډول یوه خبره ښکاره شي نو پوه شه چې دا سحر یا استدراج دی ، هغه هیڅکله کرامت نه شي کیدلای ، داسې خلك ولیان) دخدایYدوستان(بلل او دعادت خلاف ددوی کارونوته کرامت ویل شیطاني تېروتنه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

دوهــــمــه ځــانــګه

تـعلـيـم الارکان

داسلامي اعمالو زده کړه

بســــم الله الرحـــــمن الــــرحـــيم

د اوداسه پاته مسئلې

پـوښــتـنـه : بې اودسه لمونځ کول څرنګه دي ؟

ځــــواب : سخته ګناه ده ! ځينو علماوو خولا دا سي چاته چې په لوی لاس بې اودسه لمونځ کوي کافر ويلی.

پـوښــتـنـه : ددې خبرې دليل څه دی چې اودس دلمانځه لپاره شرط دی ؟

ځــــواب : دقرآن کريم لاندې آيت يې دليل دی :

"ای دايمان خاوندانو ! کله چې تاسو د لمانځه اراده وکړئ نو

(لومړی) خپل مخونه اولاسونه ترڅنګلو پورې ومينځئ ، اوپرخپلو سرو مسح وکړئ اوتر بيدېو (بجلکو) پورې پښې ومينځئ.

اورسول الله e فرمايي:

"مفتاح الصّلاۃ الطّهور" [ترمـذي] ، دلمانځه کيلي (ياشرط) پاکوالی دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوداسه دفرضونو پاته مسئلې

پـوښــتـنـه :اندامونه باید څومره ومینځل شي ؟

ځـــــواب : اوبه پراندام باید دومره واچول شي چې پرې وبهیږي ، یو یا دوه څاڅکې ترینه هم وڅڅیږي ، همدا دمینځلو کمه اندازه ده ، له دې څخه کمې اندازې ته مینځل نه ویل کیږي داسي چې یو څو ك لاس لوند کړي اوپرمخ یې تیر کړي اویا دومره لږ اوبه پرمخ توی کړي چې یواځې یې پرمخ وبهیږي او ونه څڅیږي، نودې ته دمخ مینځل نه شي ویل کیدلای اونه یې هم اودس کیږي.

پـوښــتـنـه : دکومو اندامونو مینځل چې فرض دي ، پرڅو ځله مینځلو سره یې فرض ادکیږي ؟

ځـــــواب : یوځل مینځل یې فرض دي، درې وارې مینځل یې سنت دي اوله درى وارو څخه زیات مینځل یې ناروا او مکروه دي.

پـوښــتـنـه : دمخ مینځل دکوم ځای څخه ترکوم ځای پورې فرض دي ؟

ځـــــواب :دتندي د ویښتانودشنه کیدو له ځایه نیولې دږیرې دشنه کیدوترځایه پورې ، او دیوه غوږ له نرمۍ نه دبل غوږ ترمۍ تر نرمۍ پورې دټول مخ مینځل فرض دي.

پـوښــتـنـه : دکومو اندامو مینځل چې فرض دي ، په هغو کې که چیرې لږ ځای وچ پاتې شي نو اودس یې کیږ ي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه !که دیوه ویښته په اندازه هم وچ ځای پاتې شي اودس نه کیږي.

پـوښــتـنـه : که دیو سړي شپږ ګوتې وي نو دشپږمې ګوتې مینځل پرې فرض دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! فرض دي ، همداراز دهرداسې نوي زیات شوي غړي مینځل هم فرض دي کوم چې دبدن په داسې ځای کې پیدا شوی وي چې مینځل یې فرض وي.

پـوښــتـنـه : مسح څه ته وایي ؟

ځـــــواب : لاس په اوبولندول اوبیا پریواندام تیرول مسح بلل کیږي.

پـوښــتـنـه : دسر دمسحې لپاره تازه اوبه اخیستل ضروري دي اوکه په لاس باندې پاته لندوالی یې هم بس دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : نوې اوبه اخیستل غوره دي ، خو که چیرته د لاس مینځلو نه پاته لندوالي باندې مسح وکړي هغه هم کافي ده ، خو یاد مو وي ! چې کله په لوند لاس باندې یوځل مسح وشي بیا پرې بل ځای نه مسح کیږي، همداراز داهم روا نه ده چې لاس لوند نه وي اوپه بل لانده اندام باندې لوند ، اوبیا پرې مسح وشي.

پـوښــتــنـه :که چیرته پرلوڅ سرباندې دباران څاڅکي لوېدلي وي او وچ لاس پرې دمسح په نیت تیر شي چې ورسره دباران څاڅکي پرسر خواره شي نودامسح کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : کیږي.

پـوښــتــنـه : په اوداسه کې دسترګو دننه برخې مینځل فرض دي اوکه نه ؟

ځـــــواب :دسترګو دننه برخې اوهمداڅېر دپوزې اوخولې دننه برخې مینځل فرض نه دي.

پـوښــتــنـه : داودس له کولو وروسته که څوك سر وخریې ، یا نوکان پرې کړي نو دسردوهم وارمسح ، یا دنوکانو مینځل ضروري دي ؟

ځـــــواب : نــــــه.

پـوښــتــنـه : که چیرته د چا لاس له څنګل نه لاندې پرې شوی وي نود هغه لاس مینځل ضروري دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! څنګل او دهغه لاندې دلاس څومره برخه چې پاته وي میځل یې سره له ټولې څنګل فرض دي.

د اوداسـه د سنتـو نو پا تـه مسئـلې

پـوښــتــنـه : که په اوداسه کې نیت ونه شي اودس کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : که چیرته په اوداسه کې نیت ونه شي داسې چې : په دریاب کې ولویږي، یا باران ته ودریږي او داوداسه پرېولو اندامو یې اوبه تیرې شي نو اودس یې کیږي ، معنا داچې په دې اودس سره لمونځ کول روادي ، خو داوداسه ثواب نه ورکول کیږي.

پـوښــتــنـه : داوداسه نیت څه ډول کیږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب : دنيت معنا ده: اراده کول ، کله چې څوك اودس کوي نو دا اراده دې وکړي چې دناولتيا دليري کولو، پاکي دحاصلولو اولمانځه دروا کيدلو لپاره اودس کوم ، بس همدغه اراده او فکر داوداسه نيت دی.

پـوښــتـنـه : نيت په ژبه ويل ضرور دي اوکه نه ؟

ځــــواب : په ژبه سره يې ويل ضروري نه دي ، هو ! که څوك يې ووايي هيڅ پروا نه لري.

پـوښــتـنـه : ديو اوداسه دپاسه دبل نوی اوداسه نيت څه ډول کيږي ؟

ځــــواب : يواځې دانيت دې وکړي چې ديوه اوداسه دپاسه بل اودس دفضيلت اوثواب دلاسته راوړلو لپاره کوم.

پـوښــتـنـه : په اوداسه کې پوره بسم الله ويل پکاردي اوکه نه ؟

ځــــواب : بسم الله پوره ويل يا " بسم الله العلیّ العظيم علی دين الاِسلام " يا " بسم الله والحمد لله " دری واړه ويل روا دي.

پـوښــتـنـه : مسواك وهل څنګه دي او طريقه يې څه ډول ده ؟

ځــــواب : مسواك وهل سنت مؤ کد دي ، ډير ثواب او زياتې ګټې لري . مسواك ديوې ترخې ونې يا لرګي نه جوړيږي لکه : د"پيلو" ريښه يا د"نيم لکړې" ونې (1)لرګی چې له لوېشتې اوږد پکارنه دی ، لومړی دې مينځې بيادې وهي او مينځلی دې ببرته ږدي ، اول دې دښي لورې بيادې دچپ لورې غاښونه مسواك کړي ، مسواك بايددری وارې ووهل شي اوهر وارته نوې اوبه رااخيستل پکاردي.

پـوښــتـنـه : غړغړه څرنګه ده ؟

ځــــواب : په اوداسه اوغسل دواړوکې غړغړه کول سنت دي ، خودروژې په حالت کې يې کول په کار نه دي ، په ښي لاس يې کول ضروري دي.

پـوښــتـنـه : دپوزې دمينځلو طريقه څه ډول ده ؟

ځــــواب : په ښي لاس پزې ته اوبه واچوه اودسا په وسيله يې پورته کش کړه خو دومره نه، چې دماغ ته ورسيږي ، روژه نيونکي ته په کاردي چې يواځې په لاس سره پزې ته اوبه واچوي او پورته يې کش نه کړي ، خولې اوپوزې دواړوته اوبه اچول سنت مؤ کددي.

پـوښــتـنـه : دږيرې دکومې برخې خلالول سنت دي ؟

ځــــواب : دږيرې دلاندې اودننه ويښتانو خلالول سنت دي، کوم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویښتان چې دباندې لورته دمخ له پوستکې سره نښتي وي دهغو مينځل فرض دي.

پـوښـتـنـه : دګوتوخلالول څه ډول پکاردي ؟

ځـــــواب : دلاس دګوتو خلالول داسي دي چې ديوه لاس ګوتې دې دبل لاس په ګوتو کې ننباسي او ودې ښوروي، دپښو دګوتو خلال دې دچپه لاس په خچنۍ ګوته سره وکړي دښۍ پښې دخچنۍ ګوتې څخه دې پيل اودچپه پښې پرخچنۍ ګوته دې پاته ورسوي.

پـوښـتـنـه : ټول سر با يد څه ډول مسح شي ؟

ځـــــواب : له مسح نه مخکې دواړه لاسونه په اوبو لانده کړه، ورغوی له ګوتو سره يوځای دسر پر دواړو طرفونو باندې دتندي دويښتانو له بېخه ترڅټه پورې کش کړه اوبيايې بيرته راو له، او پام دې وي چې دټول سرپرشاوخوا تير شي.

پـوښـتـنـه : دغوږونو دمسح لپاره نوي اوبه اخيستل پکاردي اوکه نه؟

ځـــــواب : نه ! دسرد مسح لپاره دې چې کومې اوبه رااخيستي وي هغه بس دي ، دغوږونو د دننه برخې مسح د شهادت په ګوته سره پکارده ، اودباندې برخې مسح په بټو ګوتو سره پکارده.

داوداسـه د مسـتـحبـا تـو پـا تـه مسئـلې

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې له ښي لورې څخه شروع کول سنت دي که مستحب ؟

ځـــــواب : ځينو علماوو سنت اوځينو بيا مستحب بللی دي.

پـوښـتـنـه : دغاړې (ورمېږ)دمسح کولو طريقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : دواړه خپړې دشاله خوامخې ته پرورمېږ راکاږل کيږي ، دستوني مسح کول بدعت دی.

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې نور آداب کوم دي ؟

ځـــــواب : داوداسه آداب ډير دي ، لکه داچې:

(1دخچنو ګوتو سرونه لندول ، اوبيايې په غوږو ننوېستل.

(2دلمانځه له وخت مخکې اودس کول.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

3)د اندامود مینځلو په وخت کې یې په لاس سره موښل.

4)ګوتمۍ (یا ګوتې)ښورول.

5)دنیایي خبرې نه کول.

6)مخ ته په زوره سره اوبه نه اچول.

7)ډیرې اوبه نه تویول.

8)دهراندام دمینځلو په وخت کې بسم الله ویل.

9)له اوداسه وروسته درود شریف ویل.

10)د اوداسه له بشپړېدو وروسته د شهادت دکلمې اوددې دعا لوستل په کاردي :" اللّهم اجعلني من التّوابين و اجعلني من المتطهرين" : یا الله ! ما له توبه کوونکو اوپاکانو څنې وګرځوه.

11)له اوداسه نه پاته اوبه په ولاړه څښل.

12)له اوداسه وروسته دوه رکعته د "تحییې الوضوء" نفلي لمونځ کول.

داوداسه ماتوونکو شیانوپاته مسئلې

پوښتنه : له بدنه په څومره اندازه پلیتي وتلو اوبهېدلو سره اودس ماتیږي ؟

ځواب : (له متیازو پرته) هره پلیتي چې له بدن څخه ووزي اوددې ځای په لور وبهیږي چې مینځل یې په اوداسه کې فرض وي اودس پرې ماتیږي که څه هم لږ وبهیږي.

پوښتنه : سترګه چې کله وینې شي اودننه لور ته وبهیږي ،او وینه یې دباندې را ونه وزي اودس پرې ماتیږي اوکه نه ؟

ځواب :نه ماتیږي ! ځکه دسترګې دننه برخې مینځل نه په اوداسه ، اونه هم په غسل کې فرض دي.

پوښتنه : که چیرته په زخم باندې وینه له ښکاره کېدو وروسته ، ګوته یا ټوکر سره وچه کړای شي بیا راښکاره او وچه کړای شي تردې چې څو وراه داسې وشي آیا په دې سره اودس ماتیږي اوکه نه؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : بايد دې ته پام و شي چې كه چيرته وچه كړاى شوې نه واى نو ايابهېده به او كه نه ؟ كه چيرې دومره وه چې پرېښودل شوې واى نوبهېده به ، نو بيا اودس ماتيږي اوكه دومره نه وه نو اودس نه ماتيږي.

پـوښــتـنـه : له قي سره چې څه شى ووزي اودس ماتوي ؟

ځـــــواب :كه زيړه وينه ، خواړه ،اوبه ډكه خوله قى و كړاى شي اودس ماتوي اوكه چيرې يواځې بلغم وي اودس بيا نه ماتيږي.

پـوښــتـنـه : كه څوك لږ لږقى څو واره وكړي اودس ماتيږي اوكه نه ؟

ځـــــواب : كه چيرې په يوه وار زړه ډكيدو سره څو واره قى وكړي او ټول دومره وْ چې يوځاى شي ډكه خوله ترې جوړيده نو اودس ماتيږي.

هوا! كه چيرې په يو وار زړه ډكېدوسره يې لږ قى وكړ اوبيايې دزړه ډكوالى لرې شو دوهم وار يې بيا زړه ډك شواو لږ قى يې نور وكړ نو د دواړو وارو قيونه (كانګې) نه يوځاى كيږي او نه هم اودس پرې ماتيږي.

پـوښــتـنـه : كه پربدن دانه راختلې وي او دوينې يازوې داغ يې پر كالو ولګيږي نوداكالى به پاك وي اوكه ناپاك ؟

ځـــــواب : كه چيرته وينه يازوې د بهېدو وړ نه وي بلكې كالي له هغې سره دلګيدلو له امله داغي شي نو كالي پاك دي خو مينځل يې غوره دي.

پـوښــتـنـه : كه چيرته قى په ډكه خو له نه وي نوهغه پليت دى اوكه نه ؟

ځـــــواب :نــــــه.

پـوښــتـنـه : كه ژوره پربدن وموښلي وينه وڅښې اوډكه شي ، يا غوماشې او كرړى سرى په غاښ كړي اودس ماتيږي اوكه نه ؟

ځـــــواب : د ژورې په چيچلو سره اودس ماتيږي ، كه څه هم د هغې له لاسه درسېدلې زخم وينه ونه بهيږي ، ځكه ژوره دومره وينه څښې چې كه چيرته هغه وينه له بدنه وتلې او ددې نس ته تللې نه واى نو خامخا به بهيدلې واى ، غوماشى، كرړى اوسپره كه سرى وچيچي اودس پرې نه ماتيږي ځكه هغه دومره لږ وينه څښې چې دبهيدو وړ نه وي.

پـوښــتـنـه : په څه ډول خوب سره اودس نه ماتيږي ؟

ځـــــواب : په ولاړه يا له تكيې پرته په ناسته سره خوب يا دلمانځه په يو ډول هيئت سره چې بيده شي اودس نه ماتيږي لكه داچې : په سجده كې ويده شي يا په ناسته ويده شي اودس يې نه ماتيږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : داسې څوك هم شته چې په خوب سره يې اودس نه ماتيږي ؟

ځـــــواب :هو ! دانبيا وو uاودس په خوب سره نه ماتيږي ، دا د دوی جلاخصوصيت اوځانگړی فضيلت دی.

پـوښــتـنـه : ايا په لمانځه کې په کړس کړس (قهقه)خندا سره دټولو اودس ماتيږي ؟ اوقهقه خنداڅه ته وايي ؟

ځـــــواب : په کړس کړس (قهقه) خندا په داسې لوړغږ خندلو ته واي چې اوازيې نور څوك واوري.

په لمانځه کې په قهقه (په زوره خندا) سره اودس په لاندې شرطونو سره ماتيږي:

1.خنديدونکی به بالغ وي برابره خبره ده که نر يا ښځه وي ، ځکه د نابالغ په قهقه خنداسره اودس نه ماتيږي .

2.خندايې بايدپه ويښه وي ، او که چيرې په لمانځه کې ويده شو اوپه خوب کې يې په زوره وخندل اودس يې نه ماتيږي.

3.په کوم لمانځه کې يې چې خندلې وي هغه به رکوع او سجده لرونکی وي ځکه خو دجنازې په لمانځه کې په کړس کړس خندا اودس نه ماتيږي.

پـوښــتـنـه : دبل چاعورت ته په کتو سره اودس ماتيږي ؟

ځـــــواب : نه ! په خپل يا دبل چا په عورت باندې په پام يا له پام پرته چې سترگې ولگيږي اودس پرې نه ماتيږي .

دغسل پاتــه مـسئـلــې

پـوښــتـنـه : غسل څوډوله دي ؟

ځـــــواب : درې ډوله دي:

-فرض

-2سنت

-3مستحب

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : فرض غسل څو ډوله دی ؟

ځواب :شپږ ډو له دی چې بیان به یې دتعلیم الاسلام په راتلونکي برخه کې راشي.

پوښتنه : سنت غسلونه څو او کوم کوم دي ؟

ځواب:

1-دجُمعې دلمانځه لپاره.

2-ددواړواخترونودلمانځه لپاره.

3-دحج د احرام لپاره.

4-دوقوف عرفات (دعرفات په میدان کې دولاړې لپاره).

پوښتنه : مستحب غسلونه څو اوکوم کوم دي ؟

ځواب : مستحب غسلونه ډیردي چې یوڅو یې دادي:

1-دشعبان دمیاشتې دپنځلسمې په شپه غسل کول چې " شب برات " ورته وایي.

2-دعرفې په شپه (دذی الحجې داتمې نېټې دمازدیگرنه وروسته)د راتلونکې شپې لپاره.

3-لمر اویا سپوږمۍ چې کله تندر ونیسي ، دهغو د لمانځه لپاره.

4-داستسقا دلمانځه لپاره.

5-مکې معظمې یا مدینې منورې ته له داخلیدومخکې.

6-مړي ته دغسل ورکولو نه وروسته.

7-دکافر لپاره تراسلام راوړلو وروسته غسل کول.

پوښتنه : که غسل ته حاجت پیښ وي ،په دریاب کې غوپه وخوړل شي او یا باران ته ودریږي اوپرټول بدن یې اوبه تیرې شي غسل کیږي اوکه نه ؟

ځواب : هو ! کیږي ، په دې شرط چې په خوله او پزه اوبه ورغړول شي.

پوښتنه : دغسل په حالت کې قبلې ته مخامخ کیناستل روادي اوکه نه ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : که چیرې دغسل په وخت کې بدن لوڅ وي نو قبلې ته مخامخ کیناستل روانه دي اوکه عورت پټ وي بیا پروانه لري.

پـوښــتـنـه : په بربنډ (لوڅ) حالت کې غسل کول څرنګه دي ؟

ځـــــواب : په غسل خانه یا بل داسي ځاکي،ګ چېرته یې چې په عورت د بل چا سترګې نه لګیږي بربنډ غسل کول روا دي.

پـوښــتـنـه : په غسل کې کومې خبرې مکروه دي ؟

ځـــــواب:

-1زیاتي اوبه تویول.

-2په بربنډ حالت کې خبرې کول.

-3قبلې ته مخامخ کیناستل.

-4دسنت خلاف غسل کول.

پـوښــتـنـه : که یوچا له غسل مخکې اودس کړی نه وي ، نود غسل نه وروسته، دلمانځه لپاره پرې بیا اودس کول ضروري دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه ! له غسل سره اودس هم وشو ، بیا ورته اړتیا نشته.

پـرمـوزو بانـدې دمسح پاتـه مسئلـې

پـوښــتـنـه :   دمسح موده له څه وخته پیلیږي ؟

ځـــــواب : کوم وخت چې اودس مات شي ، له هغه وخته څخه دکوردڅښتن (مقیم)لپاره یوه شپه او ورځ اودمسافر لپاره درې شپې او درې ورځې مسح روا ده ، دمثال په ډول دجُمعې په سهار یې اودس وکړ موزې یې په پښو کړې او د دماسپښین دوخت دختمېدو سره یې اودس مات شو ، نو داسړی که مقیم وي نود شنبې دورځې ترماسپښینه پورې پرموزو مسح کولای شي ، اوکه مسافروي بیاددوشنبې تر ماسپښینه پورې په موزو مسح کولای شي.

پـوښــتـنـه : دموزومسح په کومو شیانو سره ماتیږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب : په کوموشیانوسره چې اودس ماتیږي، له هغه پرته دمسحې د مودې په ختمېدو ، په موزو کښلو ،اود دریو ګوتو په اندازه دموزې په څېرېکیدو سره هم مسح ماتیږي.

پـوښــتـنـه : که چیرې داوداسه په حالت کې یې موزه وکښله اویایې داوداسه په حالت کې دمسحې موده پوره شوه نو حکم یې څه دی ؟

ځــــواب : په دې صورت کې یواځې پښې مینځل اوموزې پښو کول کافي دي، پوره اودس کول مستحب دي.

پـوښــتـنـه : که چیرې مسافر په موزوباندې مسح پیل کړه اودیوې ورځې او شپې تر تېرولو وروسته بېرته کورته راغی نو مسح به څه ډول کوي ؟

ځــــواب : موزې دې وکاږي او له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښــتـنـه : که مقیم مسح پیل کړه اوپه سفر روان شونو څه دې وکړي؟

ځــــواب :که سفرېې دیوې ورځې او شپې له پوره کېدو مخکې پیل کړ نو تردریو ورځو اودریو شپو پورې دې پرموزومسح کوي ، اوکه سفرېې د یوې ورځې او شپې له تیرېدو وروسته پیل کړی وي نو موزې دې وکاږي له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښــتـنـه : که چیرې موزه څو ځایه لږ لږڅیرې وه نو حکم یې څه دی ؟

ځــــواب : که موزه څو ځایه لږ لږ څېرې وه نو ټول څیروالی ته دې پام وکړي که چیرته ددوو ګوتو په اندازه وْ نو بیا مسح نه کیږي اوکه چیرته کم وْ، بیا کیږي اوکه چیرته دواړه موزې څیرې وې او څیروالی یې د دوو ګوتو په اندازه وْ خو دهرې یوې څیروالی له دوو ګوتو کم وْ بیا هم مسح کیږي.

د حقیقي نجاست او د هغه د پاکوالی پاته مسئلې

پـوښــتـنـه :که چیرته دځرمنې په شیانو لکه موزې ، څپلی، کمربنداویا نوروداسې شیانو پلیتي (نجاست) ولګیږي چې په سترګو ښکاریږي هغه به څه ډول پاکیږي ؟

ځــــواب : پرځمکه یابل شي باندې په موښلو سره پاکیږي خو شرط یې دادی چې په موښلو سره یې صورت اواثر (رنګ،بوی،خوند) له منځه ولاړ شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : که چيرته په همدې شيانو باندې متيازې، شراب، اويا داسې بله پليتي ولګيږي نو هغه به څه ډول پاکيږي ؟

ځـــــواب : په اوبو اويا بل بهېدونکي شي سره يې داسې پاك کړی چې اثريې لرې اوبيا يې ومينځئ نو پاك به شي، مانا دا چې له صورت لرونکو ټول نجاستونو څخه پرته نور ټول نجاستونه چې دځرمنې په شيانو ولګيږي هغه يواځې په مونښلو نه پاکيږي ، بلکې مينځل يې هم ضروري دي.

پـوښــتـنـه : چاقو،چاړه، توره اوداوسپنې يا دسپينو زرو يا مسو المونيمو اوداسې نور شيان چې پليت شي نو له مينځلوپرته پاکيږي که نه ؟

ځـــــواب :داوسپنې شيان چې زنګ وهلي نه وي او صاف وي، او همداځير دسپينو ،سروزرو ،مسو المونيمو اوپيتلو او.....، دغه څېر هندسي،چيني لوښي ،اودفيل له غاښه او هډوکونه جوړ شوي شيان داټول چې پاك وي، کاړه واړه شوي نه وي که يې په مو ښلو سره دنجاست اثر له منځه ولاړ نو پاکيږي.

پـوښــتـنـه : دکوړوالی نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب : يعني دهغو په جسم کې بايد داسې کوړوالی نه وي چې له امله يې جسم ټيټ او پاس وي، ځکه په داسې کوړوالي کې له موښلو وروسته هم دنجاست د پاتې کېدو امکان وي.

هو! که په هغو کې يواځې داغونه وي ،کوړوالی نه وي نوبيا دغه شيان په موښلوسره هم پاکيږي.

پـوښــتـنـه : که پرځمکه پليتي تويه شي، لکه بولې يا شراب اوداسې نور ،نو څه ډول به پاکيږي ؟

ځـــــواب :ځمکه چې وچه شي اودنجاست اثر (رنګ، بوی، خوند) يې له منځه ولاړ شي بيانوځمکه پاکيږي.

پـوښــتـنـه : که دکور ، مسجد اوداسې نور ځايو په پخو خښتو يا د سيمنټو په فرش يا ديوال باندې نجاست ولګيږي نو څه ډول پاکيږي ؟

ځـــــواب :داسې خښتې اوډبرې چې په يوه ودانۍ کې لګيدلې وي دنجاست دوچيدو اوداثر له تللو وروسته پخپله پاکيږي.

پـوښــتـنـه : کوم شيان چې د مينځلو په وخت کې يې نښتيځل ممکن نه وي لکه ميسې لوښي يا داواريدو پنډې پنډې توشکې نو دهغو دپاکيدو لاره څه ډول ده ؟

ځـــــواب :داسې شيان چې نښتيځل يې ممکن نه وي ياهم ګګران وي دپاکيدلو طريقه يې داده چې : يو وار ومينځل شي ،بيا پريښودل شي ترڅو يې څاڅکي وڅ شي ، دوهم وار بيا ومينځل شي او بيا پريښودل شي ترڅو يې د اوبو څاڅکي ودريږي ، دريم واربياومينځل شي او و غوړول شي نو به پاك شي، خودمينځلو په وخت کې يې په ځمکه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورې څومره موښل ممکن وي هغو مره موښل يې ضروري دي ، تر څوېې دنجاست ايستلو په لار کې تروسه وسه کوشش شوي وي.

پـوښــتـنـه : دخاورو لوښي چې پليت شي نو آيا پاکيږي او که نه ؟

ځــــواب : دخاورو لوښي هم په مينځلو سره پاکيږي او دپاکيدو طريقه يې هغه ده کومه چې په مخکنۍ پـوښــتـنـه اوځـــو اب کې تيره شوه.

پـوښــتـنـه : پليت شی لکه خوشيايي، چې وسوځول شي او ايرې شې يې، ايرې پاکي دي اوکه نه ؟

ځــــواب : پليت شی چې وسوځول شي اوايره شي، ايرې يې پاکي دي.

پـوښــتـنـه : په غوړوکې که موګ ږك ولويږي اومړ شي حکم يې څه دی ؟

ځــــواب : غوړي که يخی (کنګل) وي موږ ك اوورسره دهغه شاوخوا غوړي لري کړای شي پاته غوړي به پاك شي، اوکه غوړي ويلې (اوبه) وي بيا به ټول غوړ پليت دي.

پـوښــتـنـه :   پليت شوي غوړي اوتېل څه ډول پاکيږي ؟

ځــــواب : په پليت شويو غوړو ياتېلو کې دهغو په مقدار اوبه واچوه او جوش ورکړه کله چې اوبه د غوړو اويا تيلو سرته راشي لري يې کړه که درې ځله داسي وکړې نو په دې سره به غوړي اوتيل پاك شي.

داستـنجا پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه : استنجا کوم وخت مکروه ده ؟

ځــــواب:

– 1قبلې ته مخامخ يا د شا له خواستنجا کول.

-2په داسي ځای کې استنجا کول چې داستنجا کوونکي پر عورت ديوچا سترګي لګيږي.

پـوښــتـنـه : دتش اوياډك اودس په وخت کې کومې خبرې مکروه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب:

.1قبلې ته مخ يا په شا كښينا نستل.

.2په ولاړه متېازې كول.

.3په تالاب ، ويالې اويا څاه كې اودس ماتی كول.

.4دهمدغو واړو په غاړه اودس ماتی كول.

.5دمسجد له ديوال سره.

.6په هديره كې.

.7دموږك يا په بل غاركې.

.8د اودس ماتېه وخت كې خبرې كول.

.9په ټيټ ځای كيناستل پورته لورته متېازې كول.

.10دخلكو دناستې پاستې په ځاياو لاره كې اودس ماتی.

.11داوداسه او يا غسل كولو په ځای كې.

داوبـو پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه : دلمر په گرمگو شويو اوبواودس كيږي اوكه نه ؟

ځـــواب : كيږي خو ښه نه دی.

پـوښــتـنـه : كه داوداس په وخت كې دبدن څخه څاڅكي په لوښي

كې ولويږي ، نو پدې اوبو سره بيا اودس كيږي اوكه نه ؟

ځـــواب : داوداسه په وخت چې له بدن نه چې كومې اوبه لاندې تويږي مستعملې(ناولې) اوبه بلل كيږي (كه چيرته پربدن باندې حقيقي نجاست نه وي)؛ مستعملې اوبه چې له ناولو اوبوسره گډې شي، حكم يې دادی چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

:ترخوپورې د ناولو اوبو مقدار له ناولو اوبو څخه کم وي ترهغه وخته پرې اودس کيږي، اوکه د ناولواوبو مقدار له پاکو اوبو سره برابر او يا ترينه زيا ت شي نو بيا پرې اودس اوغسل نه کيږي.

پـوښـتـنـه : که له اوبوسره پاك شی گډ شي لکه : صابون يا زعفران نو اودس پرې کيږي اوکه نه ؟

ځــــواب : له پاکو اوبو سره چې پاك شی گډ شي او داوبو يو يا دوه صفتونه (رنگ، خوند،بوی)بدل کړي نو بيا هم اودس پرې کيږي خو که دری واړه صفتونه يې بدل شول او اوبه ټينگې شوې نو اودس پرې نه کيږي.

پـوښـتـنـه : که تالاب يا حوض په شرعي گز سره دوه گزه پلن اوپنځوس گزه اوږد وي ، ياڅلور گزه برداره او پنځويشت گزه اوږ د ، يا پنځه گزه پلن او شل گزه اوږ د وي نو هغه به دجاري (روانو) اوبو حکم لري اوکه نه ؟

ځــــواب : هو ! حکم يې دروانو اوبو دي.

پـوښـتـنـه : که حوض پټ او خوله يې خلاصه وي او له شرعي مقدار څخه يې خوله کمه وي خو لاندې برخه يې ډيره پلنه وي نو حکم به يې د لوی حوض او روانو او بو وي او که نه ؟

ځــــواب :که چيرته حوض لس گزه اوږداولس(1) پلن وي خو له څلورو لوريو او يا يو يا دوو (2) لورو څخه پټ کړای شوي وي که چت يې له اوبو نه پورته او جلا وي نودا بيا سهي حوض دی او اوبه يې روانو اوبو حکم لري ، اوکه چيرته چت يي له اوبو سره لگيدلی وي نو بيا سهي حوض نه دی ، اود کمو اوبو حکم لري ؛لنډه داچې داوبو هغه برخه اعتبارلري دکومو سر چې لوڅ وي پدي معنا چې له چت سره لگېدلې نه وي نو دهغو لپاره دشرعي مقدار اندازه پکارده.

اوکه چيرته يې لوڅه برخه کمه وي نو لاندينۍ برخه يې چې هرڅو مره پلنه وي اعتبار نه لري.

دځاه پاته مسئلې

پـوښـتـنـه : که په څاه کې دکوترې يا مرغۍ گندگي ولويږي نو حکم يې څه دی ؟

ځــــواب :دکوترې او مرغۍ په گندگۍ اويا داوښ اومېږې په دوو اوڅلورو پچو سره څاه نه مرداريږي.

پـوښـتـنـه : که چيرې کافر څاه ته د بوکې (ډولچې) راکښلو لپاره ورکوز شي اوپه اوبو کې غوټه ووهي نو دڅاداوبو حکم څه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : كه چيرته كافر څاه ته له كوزيدو مخكې ولمبيږي اوپاكې جامې واغوندي اوبيا وركوز شي نودڅاه اوبه پاكې دي اوكه له كوزيدود مخه ونه لمبيږي اوپه خپلو ناولوجامو كې ور كوزشي نو څاه پاكه ده خو ټولې اوبه يې راكښل په كاردي ، ځكه چې دكافربدن اوجامې يې زياتره وخت پلېتي وي.

پـوښـتـنـه : كه چيرته څاه ځانګړې بوكه ونه لري بلكې خلك يې اوبه په مختلفو ورو او غټو بوكو راوباسي نو دپاكولولپاره به يې اوبه په كومه بوكه راويستل كيږي ؟

ځـــــواب :كله چې څاه ځانګړې بوكه ونه لري ، اويا څاه ډيره غټه او يا ډيره وړه وي نو په داسي حالت كې بيا درميانه (منځنۍ) بوكه اعتبار لري ، درميانه سولاغه هغه ده په كومې كې چې په انګريزي سير درى نيم سيره اوبه راځي.

يـــادونه:تردې ځايه پورې دتعليم الاسلام له ددوهمې برخې سره تړلې مسئلې پاى ته ورسېدې له دې وروسته نورې مسئلې پيلږي.

د تيـمــم بيــان

پـوښـتـنـه : تيمم څه ته وايي ؟

ځـــــواب : په پاكه خاوره ياپه داسي پاك شي سره چې د خاورو حكم ولري له حكمي نجاست څخه دبدن پاكولو ته تيمم وايي.

پـوښـتـنـه : تيمم كله روا دى ؟

ځـــــواب :كله چې اوبه نه وي ، يا داوبو له استعمال څخه ناروغي پيداكيږي اوياهم دناروغي دزياتوالي انديښنه وي نوبيا تيمم روادى.

پـوښـتـنـه : داوبو دنشتوالي صورتونه كوم دي ؟

ځـــــواب :داچې اوبه يو ميل (يونيم كيلومتر) لرې وي ، يادډښمن له وېرې څخه اوبه راخيستل شوني نه وي داسي چې : دكور دباندې څاه وي خو اودس كونكى ويريږي چې كه له كوره ووځم نو دښمن يا غله به مې ووژني ، يا دڅاه له خولې سره يو غټ مار اويازمرى وي ، اويا داچې اوبه ورسره وي خو لږ وي اوله دې ويريږي چې كه چيرې په دغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو اودس وکړم تړی به شم ، اویاخو څاه وي خو بوکه اورسی نه وي ، اویاداچې اوبه هم شته خو سړی ددې توان نه لري چې اوبه په ولاړه روباسي اوبل څو ك هم نه وي،داټول هغه صورتونه دي چې داوبو دنشتوالي حکم لري.

پـوښــتـنـه :دناروغی وزيره په کوم وخت کې داعتبار وړ گرځي ؟

ځــــواب :کله چې دخپلې تجربې له مخې يې په هغې غالب گومان راشي اويا ديوه لوی اوتکړه حکيم (ډاکټر) دوينا له مخې ورته معلومه شي چې داوبو استعمال يې ناروغه کوي نو بيايې تيمم سهي دی.

پـوښــتـنـه :داوبو ديوه ميل دلريوالي مطلب څه دی هيله ده چې په يو څه وضاحت سره يې بيا ن کړئ.

ځــــواب : کله چې انسان په داسي ځای کې وي چې هلته اوبه نه وي ، خو ديو چا په ښوونه او يا يې دخپل اټکل له مخي غالب گومان پدې راشي چې اوبه يو ميل لري دي نو د اوبو راوړل اوپه هغه اودس کول پرې لازم دي.

خو کله چې کوم ښوونکي هم نه وي او داسي لاره هم نه وي چې له هغه ځخه داوبو دشتوالي معلومات وشي ، اويا داوبو دشتوالي معلومات وي خو اوبه يو ميل اوياله هغه نه هم ډيرې لري وي نو بيا د اوبو راوړل ضرور نه دي او تيمم کيږي.

پـوښــتـنـه :په تيمم کې څو فرضونه دي ؟

ځــــواب : دری فرضونه دي:

←:1نيت کول.

← :2دواړه لاسونه (چمبې)په خاورو باندې وهل او پرمخ يې تيرول.

← :3بيا دواړه چمبې پر خاوره وهل اوپردواړوځنگلويې تيرول.

پـوښــتـنـه : دتيمم کولو پوره طريقه راته بيان کړئ ؟

ځــــواب : اول نيت وکړه داسي چې زه د ناپاکي دليرې کولو او دلمانځه دادا کولو لپاره تيمم کوم بيا دواړه چمبې پر پاکه خاوره ووهه او ويې څنډه که خاورې ډيرې وې نو پوه يې کړه او دواړه لاسونه پرمخ باندې داسي تېرکړه چې هيڅ يوځای پاته نه شي ، که ديوه ويښته په اندازه ځای هم پاتې شي تيمم نه کيږي . دوهم ځل دواړه لاسونه په خاورو ووهه او ويې څنډه اول د چپه لاس څلور گوتې دراسته لاس دگوتو ترڅوکو لاندې کښيږده او ترځنگلو پورې يې کش کړه ، نو په دې توگه به دښي لاس په لاندينی برخه لاس تېر شي .، بيا دچپه لاس ورغوی دښي لاس په پورته خوا باندې دځنگلو له لورې ترگوتو پورې کش کړه ، اود چپه لاس دبټې گوتې مخ دښي لاس دبټې گوتې پرشا تيرکړه . ، بيا همدغسې ښی لاس په چپه لاس تيرکړه ورپسې گوتې خلال کړه اوکه دې گوته په گوتې وه دهغې کښل يا ښورول ضروري دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـتـنـه : داوداسه اوغسل دواړو لپاره تیمم کیږي او که یواځې داوداسه لپاره ؟

ځـــــواب : ددواړو لپاره روا دی.

پـوښـتـنـه : تیمم پرکومو شیانو کیږي ؟

ځـــو اب :پرپاکه خاوره ، ریګ ، تیږه، چینه دخاورې په خام یا پاخه لوښي چې غوړ نه وي ، پر پخه ياخامه خښته ، دخاورې یا خښتو یا تیږو پر ټوټو تیمم کیږي دغه راز دګچو پر دیوال اوپرسره ملتاني خاوره باندې ، او پرپاك ګرد باندې هم تیمم کیږي.

پـوښـتـنـه : پرکومو شیانو تیمم کیږي ؟

ځـــــواب :پرلرګي، اوسپنې، سرو زرو، سپينو زرو، ميسو ، پيتلو، المونيم، شيشه، سرپو، ليم، غنمو، وربشو، په هرډول غله ، جامو، اېرو پردې ټولو شیانو تیمم نه کیږي ، لنډه داچې هر هغه شی چې په اورکې ویلیږي یا په سوځلو سره ایره کیږي پر هغه باندې تیمم پرې نه کیږي.

پـوښـتـنـه : که داېرو ، ګچو یا دخښتو پردیوال باندې ګرد نه وي نو تیمم پرې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : پرکومو شیانو چې مونږ تیمم روا بللی پرهغو باندې د ګرد شتوالی شرط نه دی ، په تیږه ،خښته اودخاورې لوښی که مینځل شوی هم وي تیمم پرې روادی.

پـوښـتـنـه : پرکومو شیانو چې تیمم نه کیږي که چیرته ګردپرې پروت وي تیمم پرې روادی اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! که دومره ګرد وربانديې وْ چې هغه باندې له لاس وهلو سره دوړه پیداکیدله یا پرهغه باندې پاتې شي ، نو بیا تیمم روادی.

پـوښـتـنـه :که چیرې چا دقرآن کریم دویلو او مچو کولو یا مسجد ته دتللو لپاره یا دآذان یا سلام دځو اب په نیت تیمم وکړ ، نو آیا په هغه سره لمونځ کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه کیږي.

پـوښـتـنـه : که یو چا دجنازې دلمانځه یا دسجده تلاوت په نیت تیمم وکړ نو په دغه تیمامه سره لمونځ کیږي او که نه ؟

ځـــــواب :کیږي.

پـوښـتـنـه : داوبو د نشتوالي په صورت کې که یو چا پرتمیامه لمونځ وکړ ، له هغه وروسته بیا اوبه پیداشوې نو دلمانځه حکم څه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :لمونځ يې شوی ، او بيا راګرځولو ته يې حاجت نشته ،که څه هم اوبه په وخت کې د ننه او ياهم له وخت نه دباندې ورپيداشوې.

پـوښــتـنـه : تيمم په کومو شيانو سره ماتيږي ؟

ځـــــواب :په کوموشيانوسره چې اودس ماتيږي په هغو تيمم هم ماتيږي ،هو ! دغسل تيمم يواځې په حدث اکبر سره ماتيږي خو که چېرې يو چا تيمم داوبو دنيستۍ په خاطر کړی وْ، چې کله اوبه ومومي تيمم يې ماتيږي .اوکه چيرې يې ديوبل عذر له امله کړی يْ لکه مرض او يا داسي نور نو د عذر په ختمېدو سره يې تيمم ماتيږي.

پـوښــتـنـه :که يو چا ديوه وخت دلمانځه لپاره تيمم وواهه نو دبل وخت لمونځ هم پرې کولای شي اوکه نه ؟

ځـــــواب :په يوه تيمامه سره ترڅو چې(په کوم لوی او واړه اودس ماتي) مات نه شي دډيرو وختونو لمونځونه پرې کېدلای شي ، دغه راز دفرض لمانځه لپاره چې کوم تيمم شوی وي په هغه سره فرض ، نفل، لمونځ، دقراّن کريم تلاوت ، دجنازې لمونځ ، سجده سهوه او نور ټول عبادتونه کيږي.

پـوښــتـنـه : دتيمم موده څومره ده ؟

ځـــــواب : ترڅو چې اوبه پيداشوې نه وي او يا عذر لري شوی نه وي تيمم روا دی ، که څه هم په دغسې حالت کې کلونه واوړي هيڅ پروا نه لري.

دلمـانځـه ددوهـم شرط

)دجـامـو دپـاکـوالي بيان(

پـوښــتـنـه : دجامو له پاکوالي نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :کومې جامې چې دلمونځ کونکی پرتن وي لکه : پرتوګ ، خولۍ، پګړۍ کورتۍ، اوداسي نور ددې ټولو شيانو پاکوالی ضروري دی ، داسي چې له دې ټولونه به په يوه هم غليظه نجاست (لويه پليتي) ديوه درهم له اندازې زياته لګېدلې نه وي او دغه څېر که خفيفه نجاست وي دجامې څلورمې برخې ته به نه وي رسيدلی اوس که په

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامو غليظه نجاست د يودرهم په اندازه يا له هغه نه كم لګېدلى وي او دغه څېر كه خفيفه نجاست وي هغه به دجامې څلورمې برخې ته نه وي رسيدلى ، نو پدغسې جامو كې لمونځ روادى خو مكروه دى.

پـوښـتـنـه : كه چيرته دپګړۍ دشملې يوه پيڅكه پليته وه خو لمونځ كونكي هغه خواپريښودله اونيمايي پګړۍ يې له بلې پيڅكې نه ووهله لمونځ يې كيږي اوكه نه ؟

ځـــواب : كومه جامه چې دلمونځ كونكي له بدن سره داسې تړلي وي چې دده له ښورېدا سره هغه هم ښورېدله دداسې جامې ټول پاكوالى ضرورى، ځكه خواوس په دې صورت كې چې دلمونځ كونكي له ښورېدا سره پګړۍ ښوريږي لمونځ نه كيږي.

دلـمـانـځـه ددريـم شـرط

(دځـاى دپاكـوالـي) بيـان

پـوښـتـنـه : دځاى دپاكوالي مقصد څه دى ؟

ځـــواب : دلمونځ كوونكي د دواړو پښو ، ځنګنونو، لاسو اوتنډې لګولو دځاى پاكوالي ضروري دى.

پوښـتـنـه : په كوم شي چې لمونځ كولاى شي كه چېرې يې لاندې لورى پليت وي ،لمونځ پرې كيږي اوكه نه؟

ځـــواب : كه چيرته دلرګي اويا تيږي تخته وي او يا اوارې شوې خښتې وي ياهم دهغو په څير بل يو سخت او پنډ شى وي اودلمانځه مخ يې پاك وي نو بيا لمونځ پرې كيږي، كه څه هم هغه بل لورې يې پليت وي ، هيڅ پروا نه لري ، اوكه چيرې پريوه نازكه جامه لمونځ وكړي چې لاندې برخه يې مردار وي، لمونځ نه كيږي.

پـوښـتـنـه : كه جامه غبرګه وي پورته لورى يې پاك او لاندې لورى يې پليت وي حكم يې څه دى ؟

ځـــواب : كه دواړه لوري يې سره ګنډلي نه وي او پورتنۍ جامه دومره پنډه وي چې دلاندينۍ جامې دپليتي بوى اورنګ ترينه نه حس كېده، بيا لمونځ كيږي ، اوكه چېرې دواړه سره ګنډلې وې نو د احتياط له مخې دې په داسې جامه لمونځ نه كوي.

پـوښـتـنـه : كه چيرته دلمانځه ځاى پاك وي خو شا اوخوا يې پليتي وي او بوى يې راځي نو لمونځ كيږي اوكه نه ؟

ځـــواب :لمونځ كيږي خوپه لوېلاس په داسې ځاى كې لمونځ كول ښه نه دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمـانـځـه د څـلـورم شـرط

(عــورت پټـولـو) بيــان

پـوښــتـنـه : دعورت دپټوالي معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دنارينه عورت دنامه له غوټۍڅخه ترځنګنو (ګونډو) پورې

دی چې پټول يې پرې په لمانځه کې دننه اوهم دباندې فرض دي.

اوپه ښځو له دوو خپرو او قدمو اومخ پرته د ټول بدن پټول فرض دي خو له لمانځه دباندې هم دوی ته دا روا نه دي چې له نامحرم نارينه سره لوڅ مخ ودريږي.

پـوښــتـنـه :که دعورت يوڅه برخه له قصدپرته ښکاره شي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :که دعورت څلورمه برخه په لمانځه کې دومره وخت لوڅه پاتې شي په څومره وخت کې چې دری واره سبحان ربیّ العظيم ويل کيدلای شي نو لمونځ فاسديږي ، اوکه ښکاره شي او سمدستي بيرته پټ کړای شي نوبيا لمونځ نه فاسديږي.

پـوښــتـنـه : که يوسړی په تياره کې لوڅ لغړ لمونځ کوي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب : دجامې دشته والي په صورت کې لمونځ لغړ (لوڅ ګ) نه کيږي، برابر ه خبره ده که په تياره اوياهم په رڼاکې وي.

پـوښــتـنـه :که چيرې يوڅوك په لوی لاس د عورت څلورمه برخه په لمانځه کې ښکاره کړي،   حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :په لوی لاس دعورت دڅلورمې برخې ښکارولوسره لمونځ فاسديږي.

پـوښــتـنـه :که له يوچاسره بيخي جامه نه وي نوبيا به څه کوي ؟

ځـــــواب :که چيري هيڅ ډول جامه ورسره نه وي نو بيادې په يو بل شي ځان پټ کړي ، دمثال په ډول دونو پاڼې يا ټاټ اوداسې نور ، اوکه يومخ دبدن دپټولو لپاره هيڅ نه وي نوبيادې لمونځ وکړي ، خو په داسي وخت کې به بيا په ناسته لمونځ ، رکوع اوسجده په اشاره سره کول غوره دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـمـانـځـه دپـنــځـم شــرط

د (وخـت پیـژنـدلـو) بیـان

پـوښــتـنـه :دلمانځه لپاره دوخت د شرط کیدو معنا څه ده ؟

ځــــواب :دلمانځه دادا کولو لپاره دوخت دشرط کېدو معناداده چې کوم یووخت د لمانځه لپاره ټاکل شوی وي ، په همغه وخت باید لمونځ وشي، ځکه چې له وخت دمخه لمونځ ښخي نه کیږي او له وخت وروسته بیا لمونځ کولوته ادا نه وایي بلکې بیابه یې قضایي راګرځوي.

پـوښــتـنـه : په شپه اوورځ کې څو وخته لمونځ فرض دی ؟

ځــــواب :په شپه ورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض دی اوله دې پرته یو لمونځ چې واجب دی هغه وتر دی.

پـوښــتـنـه : فرض ، واجب ، سنت ، نفل هریو څه ته وایي او فرق یې څه دی ؟

ځــــواب :فرض دې ته وایي چې په قطعي (مضبوط) دلیل سره ثابت وي ، په ثبوت کې یې هیڅ رنګه شك اوشبه نه وي ، دفرضو منکر کافر دی اوله عذره پرته یې پرېښونکی فاسق اودعذاب وړ ګڼل کیږي.

واجب دې ته وایي چې په ظني (شکمن) دلیل سره ثابت وي منکر یې کافرنه دی ، هو ! له عذره پرته پرېښوونکی یې فاسق او دعذاب وړ ګڼل کیږي.

سنت دې ته وایي چې هغه رسول الله e یا صحابه کرامو کړی وي اویا یې دهغه په کولو امر کړی وي.

نفل هغو کارونو ته وایي چې فضیلت یې له شریعت نه ثابت وي ، په کولو کې یې ثواب وي او په نه کولو کې یې عذاب نه وي .همد ې ته مستحب، مندوب او تطوع هم وایي.

پـوښــتـنـه : فرض څو ډوله دي ؟

ځــــواب :دوه ډو له دي : فرض عین ، او فرض کفایي ، فرض عین خو دې ته وایي چې اداکول یې په هر مسلمان ضروري وي ، له عذره پرته پرېښوونکی یې فاسق اوګناهګار وي ، فرض کفایي دې ته وایي چې د یوه یا دوو کسانو په اداکولو سره د ټولو خلکو غاړه خلاصیږي ، اوکه هیڅ څوك یې ونکړي نو بیاټول ګنهګار دي.

پـوښــتـنـه : سنت څو ډوله دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دوه ډو له دي موْكد سنت ، او غير موْكد سنت ، موْكد سنت دې ته وايي چې هغه رسول الله e تل کړي وي اوياپې د هغه په کولو امرکړي وي اوتل يې کړي هم وي پدې معنی چې له عذره پرته يې هيڅکله هم پرايښي نه وي ، له عذره پرته ددغه ډول سنتو پريښولو باندې عادتېدل ډېره گناه لري.

اوغير موْكد سنت دې وايي چې هغه حضور e زياتر وخت کړي وي خو کله ناکله يې له عذره پرته پرايښې هم وي ، دداسې سنتو په کولو کې له مستحبو ثواب زيات دی اوپه پريښولو کې يې گناه نشته او دغه ډول سنتو ته سنن زوائد هم وايي.

پـوښـتـنـه :دحرام، مکروه تحريمي او مکروه تنزيهي هر يومعنا څه ده ؟

ځـــــواب : حرام داسې کارته وايي چې حرمت يې په قطعي دليل سره ثابت وي ، کونکی يې فاسق او دعذاب وړ بلل کيږي اومنکر يې کافر دی.

مکروه تحريمي داسې کارته وايي چې حرمت يې په ظني دليل سره ثابت وي ، منکريې کافر نه دی، خو کوونکی يې بياهم گناهگار دی دمکروه تنزيهي په کولوکې که څه هم گناه نشته خو يوډول بد کار دی.

پـوښـتـنـه :مباح څه ته وايي ؟

ځـــــواب : مباح هغه کارته وايي چې په کولو کې يې ثواب اوپه نه کولو کې يې گناه او عذاب نه وي.

پـوښـتـنـه :دسهار دلمانځه وخت راته بيان کړئ ؟

ځـــــواب :له لمر ختو تقريباً يو نيم ساعت مخکې دختيز لورته د اسمان په څنډو(کنارو)کې سپينوالی (رڼا) ښکاره شي ، هغه سپين والی او يا رڼا دځمکې نه پورته لورته د يوې ستنې په شکل کې لوړيږي چې صبح کاذب ورته وايي دغه رڼا لږوخت وي اوبيا ورکيږي ،له دې وروسته دوهمه رڼا ښکاره کيږي چې دلمرخاته ښې اوچپ لورته غوړيږي، يعنې دآسمان پرتېوله ختيزه کناره باندې وغوړيږي ،پورته لورته اوږده نه خيژې ، همدې ته صبح صادق (سپيده داغ)وايي ، دهمدې صبح صادق له ختو سره سم دسهار وخت پيل کيږي چې ترلمر ختو پورې وي ، کله چې دلمرلږ څرك هم ښکاره شي نو دسهار وخت ختميږي.

پـوښـتـنـه :دسهار (فجر)دلمانځه مستحب وخت کوم دی ؟

ځـــــواب : کله چې رڼايي خوره شي اودومره وخت وي چې له سنتو سره سم په ښه توگه لمونځ اداشي ، اودلمانځه ترمامېدو وروسته بياهم دومره وخت لاپاته وي چې که چيرې په يو وجه سره لمونځ سهي شوی نه وي نو ترلمر ختو مخکې دوهم وار له سنتو سره سم لمونځ وکړل شي ، په داسې وخت کې لمونځ کول غوره دي.

پـوښـتـنـه : دماسپښين (ظهر)دلمانځه وخت راته بيان کړئ ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دماسپښین دلمانځه وخت دلمردزوال(دسیوري دماتېدو) نه نیولې تردې چې دهرشي سیورى دهماغه شي له اصلي سیوري څخه پرته دوه برابره (چنده) شي ، که له دې کچې څخه سیورى واوښت نوبیادماسپښین وخت تیرشوى دى.

پـوښــتـنـه : دماسپښین دلمانځه مستحب وخت کوم دى ؟

ځـــــواب : په دوبې کې یې دومره ناوخته کول چې دلمر تېزي کمه شي ، په مني ، ژمي او پسرلې کې باید لمونځ په اول وخت کې چې دشیانو سیورى دخپل اوږدوالي په اندازه وي خامخا وکړاى شي.

پـوښــتـنـه :دمازدیگر(عصر) دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : کله چې دهرشي سیورى له اصلي سیوري څخه پرته دوه برابره شي نود ماسپښین وخت ختمیږي اود مازدیگر وخت شروع کیږي ،او داوخت ترلمر لوېدو پورې وي ، خو کله چې لمرډېرېدو ته نږدې او زیړشي نو بیاهغه وخت دمازدېگرلمونځ مکروه دى ، له دې نه مخکې یې کول پکاردي.

پـوښــتـنـه :دماښام دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب :د لمر دسترګې له لوېدو سره دماښام وخت پیل اودشفق ترورکېدو پوري وي.

پـوښــتـنـه : شفق څه ته وایي ؟

ځـــــواب :دلمر ترډوبېداوروسته داسمان پرکنارو چې دلمرلوېده خواته کوم سوروالي پیداشي هغه ته شفق احمر وایي ، بیا له دې سوروالي وروسته یو ډول سپین والى پیداکیږي هغه ته شفق ابیض (سپینوالى) وایي ،څه شېبه وروسته داسپینوالى هم ورکیږي او ټول اسمان یو ډول ښکاري ،. دسپین والي له تلو مخکې لا دما ښام وخت پاتې وي.

پـوښــتـنـه : دماښام دلمانځه داداکولو مستحب وخت کوم دى ؟

ځـــــواب :اول وخت یې مستحب دى له عذره پرته دلمانځه ځنډول مکروه (ښه نه)دي.

پـوښــتـنـه :دماخستن دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : دسپینوالي له ختمېدوسره سم دماخستن وخت پیلیږي اودسهارترسپیده چاوده (صبح صادق) نه ترلږ مخکې وخته پوري وي.

پـوښــتـنـه : دماخستن دلمانځه مستحب وخت کوم دى ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دشپې تر دويمې برخې پورې يې مستحب وخت دی ، له دې وروسته ترنيمې شپې پورې يې مباح وخت دی له هغه وروسته بيا مکروه وخت دی.

پـوښــتـنـه : دوتر لمانځه وخت راته بيان کړيْ ؟

ځـــــواب :دوتر لمانځه وخت دماخستن دلمانځه وخت دی ، خو دماخستن له لمانځه مخکې نه کيږي ، بلکې دماخستن له لمانځه وروسته دوترو وخت پيليږي.

پـوښــتـنـه : دوترو مستحب وخت کوم يو دی ؟

ځـــــواب :که چيرته دچگا پرځان باور وي چې دشپې په آخرکې خامخا راپاڅېدلی شم نو دهغه لپاره بيادشپې په آخره برخه کې وترکول مستحب دي ، خو که چيرته يې پر ځان داباور نه وي نوبيا وتر له خوب مخکې کول پکاردي .

دلـمـانـځـه دشـپـږم شـــرط

(استــقـبـال قبــلـې) بيـان

پـوښــتـنـه : داستقبال قبلې معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دقبلې په طرف مخامخ درېدلو ته استقبال قبله وايي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې مخامخ قبلې ته ددرېدلودشرطوالي معناڅه ده ؟

ځـــــواب :دلمونځ کولو په وخت کې لمونځ کونکي ته ضروري ده چې مخ يې دقبلې لورته وي.

پـوښــتـنـه :دمسلمانانو قبله کومه ده ؟

ځـــــواب :دمسلمانانو قبله کعبه ده، خانه کعبه دخونې په شکل يوه لويه کوټه او د عربو (سعودي عربستان) په هيواد ، دمکې معظمې په ښار کې ده ، کعبې ته " کعبیِ الله ، بيتُ الله ، بيت الحرام " هم وايي.

پـوښــتـنـه : قبله کوم لورته ده ؟

ځـــــواب :په هندوستان ، برما، بنګله ديش ، او ډيرو هيوادونوکې (1) خوقبله دلوديز لورته ده ، ځکه چې داټول هيوادونه دمکې معظمې ختيځ لورته واقع دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : که چيرته لمانځه په وخت کې دمريض مخ دقبلې لورته نه وي او دښورېدلووس هم نه لري نو څه به کوي ؟

ځـــــواب :که داسې څوك وي ، چې دمريض مخ قبلې لورته واړوي اوله دغه څخه مريض ته دکوم تکليف رسيدلو ويره هم نه وي ، نو بيا دې مخ قبلې ته واړول شي، اوکه چيرته څوك نه وي ، يا وي خو مريض ته پرې ډېرتکليف رسيده ، نو بيا يې چې کوم لورته مخ وي هغې خواته دې لمونځ وکړي.

دلـمـانـځـه د اووم شـرط

(نـيـت) بـيـان

پـوښــتـنـه : دنيت کولو معناڅه ده ؟

ځـــــواب :نيت دزړه ارادې ته وايي.

پـوښــتـنـه : په نيت کې دڅه شي اراده کيږي ؟

ځـــــواب :په نيت کې دهغه فرض لمانځه اراده ضروري ده کوم چې اداکيږي مثلاً:که دسهارلمونځ کوي نواراده دې کوي چې د نن سهار لمونځ کوم، که قضايي لمونځ وي نو داسي نيت دې وکړي چې دفلاني ورځې دسهار قضايي لمونځ کوم ، اوکه چيرته په امام پسې لمونځ کوي نو بيا هم نيت کول ضروري دي.

پـوښــتـنـه :نيت په ژبه ويل څرنګه دي ؟

ځـــــواب :مستحب دی ، که په ژبه سره ونه ويل شي نو هيڅ پروا نه لري اوکه يې ووايي نوښه خبره ده.

پـوښــتـنـه :دنفل لمانځه نيت څه ډول کيږي ؟

ځـــــواب :دنفل لمانځه لپاره دومره نيت هم کافي دی چې نفل لمونځ کوم اودسنت لمانځه اوتراويح لپاره هم دومره نيت کافي دی.

داذان بـيـان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه :داّذان معنا څه ده ؟

ځــــواب :داذان معنا خبرول دي خو په شريعت کې دپنځه وخته لمانځه لپاره په ځانګړو الفاظو سره دلمونځ کونکو خبرولوته اذان وايي ، داّذان توري اولفظونه يې دتعليم الاسلام په لومړۍ برخه کې تيرشول.

پـوښــتـنـه : اّذان فرض دی که سنت ؟

ځــــواب :اّذان سنت دی خوداچې له اّذان څخه داسلام يو خاص شان اوبرم ښکاريږي له دې امله پرې ټينګارراغلی.

پـوښــتـنـه : اّذان دکومو لمونځو لپاره سنت دی ؟

ځــــواب : دپنځو لمونځو اوجُمعي دلمانځه لپاره سنت دی ، له دې پرته دبل هيڅ لمانځه لپاره سنت نه دی.

پـوښــتـنـه :اّذان څه وخت کول پکار دي ؟

ځــــواب :دهرفرض لمانځه په خپل وخت کې کول پکاردي ، اوکه چيرته له وخت دمخه وشي نو دوخت پر راتللو سره بايد دوهم وار بياوشي.

پـوښــتـنـه :داّذان مستحبه طريقه کومه ده ؟

ځــــواب :په اّذان کې اووه (7) شيان مستحب دي:

.1دقبلې لورته مخامخ په ولاړه دريدل.

.2داذان کلمې ورو ورو له تلوار پرته ويل.

.3داذان په وخت کې په غوږ کې دشهادت دواړه ګوتې په غوږو کې ورکول.

.4پرلوړ ځګای باندې اّذان کول.

.5په لوړ غږ سره اّذان کول.

.6دحیّ علی الصّلاۍ ويلو په وخت کې ښې لورته اود حيّ علی الفلاح په وخت کې چپ لورته مخ ګرځول.

.7دسهار په اّذان کې دحي الفلاح نه وروسته " الصّلاۍ خير من النّوم " دوه ځله ويل.

پـوښــتـنـه : اقامت څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : دفرض لمانځه په وخت کې چې کله خلك دجمعې لپاره رابلل کيږي، داّذان کلمې ويل کيږي،خو دحی على الفلاح نه وروسته دقدقامت الصلاۍ کلمې دوه واره داّذان دنوروکلمو نه زياتې ويل کيږي.

پـوښــتـنـه :اقامت ويل څه حکم لري ؟

ځـــــواب : اقامت ويل دفرض لمنځونو لپاره سنت او دنورو لمنځونو لپاره سنت نه دی.

پـوښــتـنـه : آياآذان اواقامت ويل دنارينه اوښځودواړولپاره سنت دی؟

ځـــــواب :نه ! هغه يواځې دنارينه وو لپاره سنت دی.

پـوښــتـنـه :بې اودسه آذان او اقامت ويل څرنګه دي ؟

ځـــــواب :له اوداسه پرته اذان کول روا دي ، خو عادت ګرځول يې ښه نه دي ، او اقامت له اوداسه پرته مکروه دی.

پـوښــتـنـه :که چيرته څوك يو وخت پخپل کورکې فرض لمونځ کوي نو آذان او اقامت به وايي اوکه نه ؟

ځـــــواب :دکلي دمسجد آذان او اقامت کافي دی ، خو که چيرته يې ووايي نو ښه دی.

پـوښــتـنـه :مسافربه دسفر په حال کې اذان او اقامت وايي اوکه نه ؟

ځـــــواب :هو ! دسفر په حال کې کله چې له آبادۍ څخه دباندې وي آذان او اقامت دواړه ويل پکاردي . خو که چيرته اذان ونکړي او يواځې اقامت ووايي نو بياهم هيڅ پروا نه لري ، خو ددواړو پريښودل مکروه دي.

پـوښــتـنـه :که آذان يو سړی وکړي او اقامت بل ووايي نو دا روادي اوکه نه ؟

ځـــــواب :که موْ ذن نه وْ او ياهم وْ خو دد وهم کس په اقامت ويلو سره نه خفه کېده نو بيا روا دی ، او که چيرته دموْذن خوښه نه وي نوبيامکروه دی.

پـوښــتـنـه :ترآذان څومره وروسته اقامت ويل پکاردی ؟

ځـــــواب :دماښام له آذان پرته په نورو ټولو وختوکې دومره وروسته والی پکاردی ترڅو هغه کسان چې په خوراك ، څښاك ، يا قضاي حاجت او بولو بوخت وي هغوی فارغه او په لمانځه کې ګډون وکړای شي.

پـوښــتـنـه :داّذان او اقامت دواړو ځـواب څه ډول وي اوحکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :داّذان او اقامت دواړو اجابت (ځـواب ورکول) مستحب دي، داجابت او ځواب معنادا چې : اوريدونکی هم هغه کلمې ووايي کومې چې موْذن او يا يې مکبر وايي خو حیّ على الصّلاۍ او حیّ على الفلاح چې واوري نو لاحول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاقوّۍ ﺇلا بالله ویل پکارده اود سهار په اّذان کې چې الصّلاۍ خیر من النّوم واوري نو صدّقتَ و بررتَ ویل په کار دي ، او په اقامت کې چې قدقامتِ الصّلاۍ واوري ډقامها الله وډدامها ویل پکاردي.

پـوښــتـنـه :له اّذان نه وروسته کومه دعاء ویل پکاردی ؟

ځـــــواب :له اّذان وروسته دې دا دعا ووایي:

ډللهمّ ربَ هـذه الـدّعوۍ التّامۍ والصّلاۍ القائمۍ اتِ مـحمدٍ الـوسیلۍ والـفضیلۍ وابـعثه مـقاماً مـحموداٍ الـذي وعـدّته ﺇنـك لاتـخلف الـمیعاد.

ای خدایه ! ددغې کاملې بلنې او رېدونکي اولمانځه پالونکیه ! محمد eته وسېله (دجنت یوه درجه) ورکړه، اولویي وروبښه ، محمود مقام ته یې ورسوه هغه چې تا ورسه لوز (وعده) کړې په تحقیق سره ته دخپلې وعدې پالونکی یې .

دلـمـانـځـه درکـنـونـو بیـان

پـوښــتـنـه : ارکان څه ته وایي ؟

ځـــــواب : په لمانځه کې ځیني داسې خبرې شته چې کول یې

فرض دي او ارکان ورته وایي ، ارکان درکن جمع ده ،اورکن دفرضو په معنا سره راځي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې دننه څو فرضونه دي ؟

ځـــــواب :شپږ:

لـومړی : تکبیر تحریمه یااولی تکبیر (الله اکبر).

دوهـم : قیام (ولاړه).

دریـم : قرائت (قران کریم ویل).

څـلورم : رکوع.

پنـځـم : دواړه سجدې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـپـږم : آخره قعده (یانې دلمانځه په آخرکې دالتحیات په مقدار سره کیناستل) ، خو تکبیر تحریمه شرط دی رکن نه دی.

پـوښــتـنـه : کله چې تکبیرتحریمه شرط دی اورکن نه دی نو بیا ولې دمخکنیو شرطو نوسره یوځای بیان نه کړای شو ؟

ځـــــواب :څرنګه چې دتکبیر تحریمه اودلمانځه دنورو ارکانو ترمنځ کومه فاصله نه شته او لمونځ هم په همدې تکبیر سره پیلیږي ځکه نو دلمانځه دنورو ارکانو سره یوځای دتکبیر تحریمه بیانول راته مناسب ښکاره شول.

دتکبیـر تـحـریـمـه بـیـان

پـوښــتـنـه : دتکبیرتحریمه نه مقصدڅه دی ؟

ځـــــواب :دنیت ترلو په وخت کې چې " الله اکبر" وویل شي په دې سره لمونځ پیلیږي اوخبرې چې لمونځ پرې باطلیږي هغه حرامیږي ، له دې امله ورته تکبیر تحریمه وایي.

پـوښــتـنـه :که دفرض لمانځه له نیت نه وروسته تکبیر تحریمه په کړوپه ملا وویل شي نو لمونځ کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :نه ! ځکه چې دتکبیر تحریمه په وخت کې په فرض او واجب لمنځونو کې چې کله عذر نه وي نیغ دریدل شرط دي.

دلـمانـځـه دلـومـړي رکـن

قیـام (دریدلو) بیـان

پـوښــتـنـه : دقیام (دریدلو) څخه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :قیام ودریدا ته وایي ، او دودریدا څخه مقصد داسي ولاړه ده چې لاسونه ترځنګنو پورې ونه رسیږي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې دریدل څومره اوپه کومولمنځوکې فرض ده؟

ځـــــواب : په فرض اوواجب لمنځو دواړو کې دومره ودریدافرض ده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

، چې دفرض په مقدار سره قرائت وويل شي.

پـوښــتـنـه : که دولاړي طاقت نه وي نو بيا به څه کوي ؟

ځــــواب :که دناروغۍ يادزخم يا ددښمن له وېرې يا دهمداسي يو بل غټ عذر په وجه يو څوك نه شي دريدلی نو په ناسته سره فرض او واجب لمونځ کولای شي.

پـوښــتـنـه : په نفل لمانځه کې دودرېدلو حکم څه دی ؟

ځــــواب :په نفل لمانځه کې ودرېدل فرض نه دی ، له عذره پرته په ناسته سره هم نفل لمونځ کيږي خوله عذره پرته په ناسته سره په نفل لمانځه کې نيمايي ثواب وي.

دلـمـانـځـه ددوهــم رکــن

(قــرائـت) بـيــان

پـوښــتـنـه :دقرائت معنا څه ده ؟

ځــــواب :قرأت دقرآن کريم ويلوته وايي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې څومره قرآن کريم ويل ضروري دي ؟

ځــــواب :کم ترکمه يوآيت ويل فرض دي اوسورت فاتحه (الحمدلله) ويل واجب دي، دفرضو په لومړيو دوو رکعتو اودوترو ، سنتو اونفلو په ټولورکعتونوکې له سورت فاتحې وروسته بل سورت يا يو لوی آيت او يا هم درې واړه ايتونه ويل واجب دي.

پـوښــتـنـه :آيا دسوره فاتحې ويل په هر رکعت کې واجب دي ؟

ځــــواب : دفرض لمانځه له دريم اوڅلورم رکعت نه پرته په هر لمانځه کې که هغه فرض، واجب ،سنت اوياهم نفل وي، ددې ټولو لمنځونو په هر رکعت کې دسورت فاتحې ويل واجب دي.

پـوښــتـنـه :که چيرته دسرې يو آيت هم يادنه وي نو څه به کوي ؟

ځــــواب :سبحان الله يا الحمد لله دې د قرائت په ځای وايي او پرده باندې ژر ترژره دقرآنکريم زده کړه او يادول فرض دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفرض قرائت په اندازه دقرانکریم یادول پرې فرض اودواجب قرأت په اندازه پرې واجب دی ، اودنه زدکولو په صورت کې به ډیر زیات گناه گاروي.

پـوښــتـنـه : قرآن کریم دکوم وخت په لمنځونو کې په زوره ویل پکاردي ؟

ځـــــواب : په امام باندې واجب دي چې دماښام اوماخستن د لمانځه په اولو دوو رکعتو اودسهار، جُمعې او اخترونوپه ټولو رکعتو، او همدراز دروژې په میاشت کې په تراویح او وتروکې په لوړغږ (جهر)سره قرأت ووایي.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځوکې په ټیټ آواز سره قرائت ویل پکاردي ؟

ځـــــواب :دماسپښین اومازدیگر په لمانځه کې امام او منفرد ټول ، اوپه وترو کې یواځې منفرد بایدقرائت په ټیټ غږسره ووایي.

پـوښــتـنـه : په لوړغږسره دقرائت ویلو اندازه څومره ده ؟

ځـــــواب : کمه درجه یې داده چې ده ته نژدې سړی یې غږ واوري ، اودټیټ غږویلو کمه درجه داده چې خپل اوازیې ترغوږو ورسیږي.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې په لوړغږ قرأت ویل کیږي هغو ته څه وایي ؟

ځـــــواب :هغو ته جهري لمنځونه وایي ځکه چې دجهر مانا ده په لوړغږ سره ویل.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې قرأت په ټیټ غږ ویل کیږي هغوته څه ویل کیږي ؟

ځـــــواب :هغو ته سري لمنځونه وایي ، ځکه چې د سري ماناده په ټیټ غږ او په کراره ویل.

پـوښــتـنـه : که یوڅوك په ژبه سره دقرائت الفاظ ونه وایي یواځې یې په خیال کې ووایي لمونځ یې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه ! په خیال ځغلولو سره لمونځ نه کیږي ، بلکې په ژبه سره ویل یې ضروري دي.

دلـمـانـځـه د دریـم اوڅــلـورم رکـن

(رکــوع ،سـجــدې) بـیــان

پـوښــتـنـه : درکوع کمه اندازه څومره ده ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : درکوع کمه اندازه داده چې ملاکړوپه او ورغوي ځنګنو ته ورسيږي.

پـوښــتـنـه : درکوع مسنونه طريقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : دومره کړوپيدل چې سراوملادواړه برابرشي ځنګلې له تشيونه لري وي اوځنګنونه بايد په دواړو ورغويو ونيول شي.

پـوښــتـنـه : که چيرته دسپين ږيرتوب ياد بل څه له امله ملا دومره کړو په شي چې درکوع شکل ته ورته شي نو بيابه رکوع څه ډول کيږي ؟

ځـــــواب :په سر سره دې اشاره کوي داسي چې يواځې سر لږ ښکته کړي نو رکوع يې کيږي.

پـوښــتـنـه : له سجدې نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :پرځمکه باندې تندی اينبودلو ته سجده وايي.

پـوښــتـنـه :که څوك يواځې په پزه ياتندي باندې سجده وکړي نو سجده يې کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :که چيري دعذر له امله داسې وکړي نو بيا داروادي ، اوکه له عذره پرته يواځګې پرتندي باندې سجده کوي سجده يې کيږي خو داکار مکروه ده ، اوله عذرپرته يواځې پرپزه باندې سجده نه کيږي.

پـوښــتـنـه : په هر رکعت کې يوه سجده فرض ده اوکه دواړه ؟

ځـــــواب :دواړه سجدې فرض دي.

پـوښــتـنـه :که چيرته تندی اوپزه دواړه زخمي وي نو بيا به سجده څه ډول کيږي.

ځـــــواب :دداسي خلکو سجده يواځې دسر په ښورولوهم کيږي.

پـوښــتـنـه : ددواړو سجدو په منځ کې به څومره وخت کښيني ؟

ځـــــواب :له لومړۍ سجدې وروسته دې په ډاډه زړه کښيني اوبيا دې دوهمه سجده وکړي.

پـوښــتـنـه :که چيرته داخترونو يادجُمعې اوياهم په يوه بله ستره غونډه کې دخلکو دزياتوالي له امله که ځای تنګ وو،د شاتني سرې سجده دمخکني سرې په شاباندې کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :کيږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـمـانـځـه دپـنـځـم رکـن

(آّخري نـاسـتـې) بـیـان

پـوښـتـنـه :په اخیره قاعده کې څومره اندازه ناسته فرض ده ؟

ځـــــواب :دالتحیات د آّخري تورو (عبده ورسوله)ترویلو پورې ناسته فرض ده.

پـوښـتـنـه :اخیره قاعده په کومو لمنځونوکې فرض ده ؟

ځـــــواب :په ټولو لمنځونوکې فرض ده که هغه فرض ، واجب ، سنت اویا هم نفل وي.

دلـمـانـځـه دواجـبـاتو بیـان

پـوښـتـنـه : دلمانځه واجبات کومو خبروته وایي ؟

ځـــــواب :دلمانځه واجبات هغو خبرو ته وایي چې کول یې په لمانځه کې ضروري وي ، که چیرته له چا څخه یو واجب په هیره سره پاته شي نو دسجده سهوه په کولو سره یې لمونځ بیرته سهي کېدلی شي ، اوکه په هیره سره دیو واجب له پاته کیدو وروسته بیا هم سجده سهوه ونه شي او یاهم په لوی لاس یو واجب پرېښودل شي ؛ دلمانځه بیاراګرځول واجب دي.

پـوښـتـنـه : دلمانځه واجبات څو دي ؟

ځـــــواب :دلمانځه واجبات څوارلس (14) دي:

(1دفرض لمانځه په لومړیو دوو رکعتونو کې قرائت ویل.

(2دفرض لمانځه له دریم اوڅلورم رکعت څخه پرته دهرلمانځه په ټولو رکعتونوکې سورت فاتحه ویل.

(3دفرض لمانځه په اولو دوو رکعتونوکې اودواجبو ، سنتو، اونفل لمنځګونو په ټولو رکعتونوکې له سورت فاتحې نه وروسته یو سورت یا یوغټ آّیت اویا درې واړه آّیتونه ویل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(4د سورت نه مخکې فاتحه ویل.

(5دلمانځه دبرخو (قرأت، رکوع ، سجدې) او ټولو رکعتونو ترمنځ د ترتیب لحاظ ساتل داسې چې ترپایه پورې په ترتیب سره یوپربل پسې اداشي.

(6قومه کول ، یعني درکوع څخه نیغ ولاړیدل.

(7جلسه (ددواړو سجدو په منځ کې سمه ناسته کول. (

(8دلمانځه دارکانو تعدیل یعنې چې رکوع، سجده اودلمانځه نور ارکان په ښه ډاډه زړه او ښه توګه سره اداکول .

(9ړومبی قعده یانې په درې اوڅلور رکعتي لمونځونوکې له اولو دوو رکعتونو څخه وروسته د تشهد (دالتحیات) په مقدار سره کیناستل.

(10په دواړو قعدوکې تشهد (التحیات) ویل.

(11دامام لپاره دسهار ، ماښام ، ماخستن ، جُمعې، اخترونو، تراویح ، او روژې مبارکه په وتروکې په زوره " په لوړاواز" قرأت ویل.

(12د سلام په لفظ سره له لمانځه څخه وتل.

(13په وتروکې دقنوت لپاره تکبیر اوبیا دعاء قنوت ویل.

(14ددواړو اخترونو په لمنځونوکې زائد تکبیرونه ویل.

دلـمـانـځـه دسنـتـو نو بـیـان

پـوښـتـنـه : دلمانځه سنتونه کومو خبرو ته وایي ؟

ځـــــواب :په لمانځه کې چې دکومو شیانو ترسره کول له پیغمبر e نه

ثابت وي ، خوتېنګارپرې دفرضو او واجبو د درجې هومره نه وي راغلی سنت ورته وایي که چیرته یوسنت په هیره سره پاتې شي نو نه لمونځ فاسدیږي اونه سجده سهوه واجبیږي اونه هم ګناه لري ، اوکه په لوی لاس سره پریښودل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي نوکه څه هم نه لمونځ پرې فاسدیږي اونه دسهوې سجده پرې واجبیږي خو پرېښوونکی یې دملامتۍ وړ بلل کیږي.

پـوښــتـنـه : په لمانځه کې څو سنتونه دي ؟

ځــــواب : په لمانځه کې یو ویشت (21) سنتونه دي:

_1له تکبیر تحریمه مخکې دواړه لاسونه غوږو ته وړل.

_2ددواړو لاسو ګوتې پرخپل حال باندې خورې پرېښګوول او قبلې ته یې مخامخ کول.

_3دتکبیرپه وخت کې سرنه ښکته کول.

_4دامام لپاره تکبیر تحریمه اودیوه رکن څخه بل رکن ته دتلو په وخت کې دضرورت په اندازه ټول تکبیرونه په لوړغږ سره ویل.

_5دښی لاس ورغوی د چپه لاس پرخپړه دپاسه ایښودل.

_6ثناء (سبحانك اللهم) ویل.

_7تعوذ (اعوذ بالله) ویل.

_8تسمیه : بسم الله ویل.

_9دفرض لمانځه په دریم اوڅلورم رکعت کې یواځې د فاتحې ویل.

_10آمین " ویل.   "

_11ثنا ، تعوذ، بسم الله، اوآمین ټول په ټیټ غږ ویل.

_12له سنتو سره سم قرائت ویل ، پدې معنی چې په هر لمانځه کې په څومره اندازه دقرانکریم ویل سنت وي هغومره اندازه یې ویل.

_13په رکوع اوسجده کې درې د رې واره تسبیح ویل.

_14په رکوع کې د سر اوملا برابروالی او دواړه ورغوې پرځنګنو کلك ایښودل پداسې حال کې چې دلاس ګوتې خورې وي.

_15په قومه کې امام لپاره " سَمِعَ اللهُ لمن حمده " او مقتدي لپاره " ربّنا لك الحمد" ویل ، او منفرد لره تسمیع او تحمید دواړه ویل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_16دسجدې پر وخت لومړی دواړه څنگنونه پرځمکه لگول اوبيا دواړه ورغوي ، بيا پزه اوبيا تندی.

_17په جلسه اوقعده کې چپه پښه در ول او پرې کښيناستل ، اوښۍ پښه داسې درول چې دگوتو سرونه يې دقبلې لور ته وي ، او دواړه لاسونه پر ورنو ايښوول.

_18په تشهد کې پر " ﺃﺷﻬﺪ ﺃﻥ ﻻﺍﻟﻪ ﺍﻻﺍﻟﻠﻪ " باندې دشهادت په گوته سره اشاره کول.

_19په آخره ناسته (قعده)کې له تشهد وروسته درود ويل.

_20له درود وروسته دعاء ويل.

_21اول ښي ، بيا چپ لورته سلام گرځول.

دلمانځه د مستحباتوبيان

پـوښـتـنـه : په لمانځه کې څو شيان مستحب دي ؟

ځـــــواب :په لمانځه کې پنځه شيان مستحب دي:

_:1دتکبيرتحريمه په وخت کې له لستونو څخه ددواړو خپړو راايستل.

_:2دمنفردلپاره له درى واره زيات تسبيح ويل.

_:3دولاړې په حال کې دسجدې ځای ، په رکوع کې دپښو خپړو، په جلسه اوقعده کې خپلې سينې، اودسلام په وخت کې خپلو اوږوته کتل

_:4په خپل پوره توان سره ټوخی نه کول.

_:5دارږمي په وخت کې خوله بندول ، اوکه خلاصه هم شي نو دقيام په حال کې يې په ښي لاس سره اوپه نورو حالاتو کې د چپه لاس په خپره سره بندول.

دلـمـانـځه کولـو پـوره طـريـقـه

کله چې دلمانځه اراده وکړې ، نو لومړی خپل ځان له هرې غټې او ورې ښکاره بې اودسۍ څخه پاك كړه ،پاكې جامې واغونده پرپاکه ځمکه قبلې ته مخامخ داسې ودريږه چې د دواړو پښو په منځ کې دې فاصله دڅلورو گوتو په اندازه اويا دېته نږدې وي.

کوم لمونځ چې کوې دهغه نيت په زړه کې وکړه ، لکه : دسهار فرض لمونځ خاص خدايه تالره کوم اوكه يې په ژبه سره ووايې نو هم ښه خبره ده ، بيا دواړه لاسونه غوږوته وروړه، دلاس ورغوي اوگوتې قبلې ته مخامخ کړه ، او بټې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوتې دغوړو نرميو ته يوسه په داسې حال کي چې ګوتې دې خورې وي ، اوس نو " الله اکبر " ووايه ، دواړه لاسونه د نامه له غوټۍ لاندې وتړه داسې چې دښی لاس ورغوی بايد دچپه لاس پر خپړه باندې راشي ، دبټې او خچنۍ ګوتې نه کړۍ (حلقه) جوړه او چپه لاس پرې ونيسه.

پاته دری ګوتې بايد دمړوند له پاسه وي او نظردې بايد د سجدې پرځای باندې وي ، لاسونه به دې همداځېر تړلي وي اوپه ټېټ غږ ثناء ووايه بيا تعوذ، بيا تسميه، او سورت فاتحه ووايه ، کله چې سورت فاتحه خلاصه شوه نو په ټېټ غږ " آمين" ووايه ، بيا يوسورت يا غټ آيت اويا درى کوچني آياتونه ووايه.

خوکه چيرته په امام پسې ولاړوې؛ نو بياترثناء وروسته چوپ اوسه اوچې امام څه وايي په چوپه خوله يې واوره تعوذ،تسميه، سورهْ فاتحه، اوسورت هيڅ شی مه وايه.

قرائت په ډاډه زړه او سهي طريقه سره ووايه چټکتيا پرې مه کوه ، بيا الله اکبر ووايه رکوع ته لاړشه ، ګوتې خورې کړه اوپه ورغوي ځنګونونه کلك ونيسه ،اوملا داسې آواره کړه که چيرته داوبو ډکه کاسه پرې کښيښودل شي هغه هم روغه په خپل حال پاته شي سر له ملا سره داسې برابرکړه چې نه لوړ ه اونه ښکته وي.

لاسونه دې بايد له تشيونه لرې وي ، پنډۍ بايد نيغې کړې ،بيا په رکوع کې درى واري اوياهم پنځه وارې تسبيح ووايه بياتسميع ووايه او نيغ ودريږه تحميد هم ووايه ، امام به يواځې تسميع اومقتدي به يواځې تحميد وايي ، اومنفرد دې تسميع او تحميد دواړه ووايي.

بياتکبيرووايه اوسجدې ته لاړ شه دسجدې پروخت اول دواړه ځنګنونه پرځمکه ولګوه، بيا دواړه لاسونه ، بيا پوزه بيا تندی اومخ موبايد ددواړه لاسونو تر منځ دسجدې پرځای اوبتې ګوتې مودغوړو مخامخ وي ،د لاسو ګوتې دې بايد سره نښتې وي ترڅو يې سرونه دقبلې لورته شي ،څنګلې له پښتيو او نس (خېټه) له ورنو اوڅنګلو لرې وي ، اوڅنګلې پرځمکه مه خملوه ، په سجده کې درى يا پنځه واره دسجدې تسبيح ووايه.

دسجدې نه دراپورته کېدو په وخت کې لومړى تندى ، بيا پوزه، بيا لاسونه راجګ کړه ، تکبير ووايه پورته شه ، اونيغ کښينه ، بياتکبير ووايه دوهمه سجده دلومړي هغې په څېروکړه ، بيا تکبير ووايه اوراپورته شه په راپورته کېدو کې لومړى تندى بياپوزه، بياځنګنونه راجګ کړه اودپښوپرپنجو باندې نيغ ودريږه لاسونه وتړه اوبسم الله ، سورت فاتحه او يو سورت ووايه (که په امام پسې ولاړوې نو هيڅ مه وايه هرڅه په چوپه خوله واوره) بيا په همغه ترتيب سره رکوع ،قومه، سجده ، جلسه اودوهمه سجده وکړه.

له دوهمې سجدې نه چې راپورته شوې چپه پښه څملوه پرې کښينه ، ښۍ پښه داسې ودروه چې دګوتو سرونه يې قبلې ته مخامخ وي، اوس نو دواړه لاسه پر ورنو باندې کښيږده او التحيات ووايه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ډشهد ډن لا ږله ږلاالله ته ورسېدې نو د بټې او دمنځنۍ ګوتې نه حلقه جوړه کړه اودشهادت ګوته پر"لاږله"باندې پورته اوپر" ږلا الله" باندې يې ښکته کړه اوګوتې تراّخره پورې همداسې ترلې وساته.

تشهدچې ختم کړې که چيرته لمونځ دوه رکعته ۆ نودرود شريف ووايه بيادعا ووايه ، لومړی ښې ا و بیاچپ لورته سلام وګرځوه ، د سلام ګرځولو په وخت کې لومړ ښې لورته مخ وګرځوه او بیاچپ طرف ته هم مخ ورسره وګرځوه.

ښې لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دې دښې لوردملائکو اولمونځ کوونکو نيت وکړه او چپه لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دې دچپه لور دملائکو او لمونځ کوونکو نيت وکړه ، اوپه کومه خوا کې چې امام وي دهغه لور په سلام ګرځولو کې دامام نيت هم وکړه.

او امام بايد په دواړو سلامونوکې دمقتديانو نيت وکړي.

اوکه چيرته لمونځ درې يا څلور رکعتيه وي نو له تشهد وروسته درود مه وايه ، بلکې تکبير ووايه او ودريږه ، دريم اوڅلورم رکعت که دفرض لمانځه وي دفرضو له ترتيب سره اوکه واجب ياسنت يا نفل لمونځ وي دهغو له ترتيب سره سم يې پوره کړه ، اوسلام وګرځوه ، له سلام وروسته دا دعا ووايه : " ډللـهمّ ډنـت السّلام ومـنك السّلام، تباركت يـا ذالـجلال و الږكـرام"

ای خدايه ! ته سلامتياورکونکی يې، اوسلامتياهم دتاله لورې ده ، ته دبرکت ښېتن يې ای دلويې اوشان ښېتنه!

"اللـهم ډعنّي على ذكــــرك وشـكرك وحسـن عبادتك" [ابوداود]

ای خدايه ! له ماسره مرسته وکړه ترڅو تاياد (ذکر) کړم ، ستا شکراداکړم، ستاينه اوبندګي دې وکړم.

او دادعا ويل هم مسنون دي " لاږله ږلاالله وحـده لاشـريك لـه ، لـه الـملك ولـه الـحمد ،وهـو على كلّ شىْ‍ٍ قـدير [بـخاري- مسـلم]

له خدايه پرته بل معبود نشته هغه يواځې دی سيال نه لري، پاچاهي اوتمامې ستاينې هغه لره دي، په هرشي قادردی.

اللّـهمّ لامـانع لـما ډعـطيت ولا مـعطى لـما منــعت ولاينـفع ذالــجد منـك الـجد " [بـخاري – مسـلم]

ای خدايه ! څه شی چې ته ورکوې هيڅ څوك يې مخه نه شي نيولی، اوڅه شی چې ورکول نه غواړې هيڅوك يې ورکولای نه شي، اودمالداره سړي مالداري ستاله عذابه دخلاصون په لار کې هغه ته هيڅ ګټه رسولای نه شي

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library